Akoestisch onderzoek
Bestemmingsplan Klimbos e.o.
Gemeente Bergen op Zoom

Akoestisch onderzoek
Bestemmingsplan Klimbos e.o.
Gemeente Bergen op Zoom

Opdrachtgever:	Gemeente Bergen op Zoom
Datum rapport :	oktober 2011
Projectnummer:	11100196.G1.wem
Status rapport:	definitief

Uitvoering:	Regionale Milieudienst West-Brabant Team geluid/lucht Postbus 16 4700 AA ROOSENDAAL
Opsteller:	W.H. van Empel
Geaccordeerd door:	R.E.S.S. Vliex

--- ---

Handtekening opsteller Handtekening akkoord

Dit advies is gebaseerd op de geldende wet- en regelgeving. Indien u het advies niet direct gebruikt, dient u er rekening mee te houden dat wet- en regelgeving aan verandering onderhevig zijn en het advies naar verloop van tijd mogelijk (op onderdelen) niet meer correct is. Bij twijfel hierover kunt u met ons contact opnemen, zodat wij u kunnen adviseren over de bruikbaarheid van het advies.

INHOUD

Pagina

1. INLEIDING 5

2. WETTELIJK KADER 6

2.1. ZONES LANGS WEGEN 6
2.2. NORMEN WEGVERKEERSLAWAAI 6
2.3. AFTREK CONFORM ARTIKEL 110G VAN DE WET GELUIDHINDER 6
2.4. VERZOEK HOGERE WAARDE 7
2.5. DOVE GEVEL 7
2.6. NORMSTELLING INDUSTRIELAWAAI 7

3. UITGANGSPUNTEN 8

3.1. SITUATIESCHETS 8
3.2. REKENMODELLEN TEN BEHOEVE VAN DE OVERDRACHTSBEREKENING 8
3.3. VERKEERSINFORMATIE 8
3.4. INDUSTRIELAWAAI (KLIMBOS) 9
3.5. INDUSTRIELAWAAI (PARKEREN) 9

4. REKENRESULTATEN 10

4.1. RESULTATEN WEGVERKEERSLAWAAI EN TOETSING AAN DE WET GELUIDHINDER 10
4.2. RESULTATEN GELUIDBELASTING VANWEGE DE HORECA BESTEMMING TPV DE VILLA LIEVENSBERG 10
4.3. RESULTATEN GELUIDBELASTING VANWEGE HET KLIMBOS OP DE OMGEVING 10
4.4. RESULTATEN GELUIDBELASTING VANWEGE HET PARKEREN OP HET GRASLANDJE 10

5. MAATREGELEN WEGVERKEERSLAWAAI 11

5.1. MAATREGELEN BIJ DE BRON 11
5.2. MAATREGELEN IN DE OVERDRACHTSWEG 11
5.3. MAATREGELEN BIJ DE ONTVANGER 11
5.4. HOGERE WAARDE 12

6. MAATREGELEN INDUSTRIELAWAAI 13

6.1. MAATREGELEN BIJ DE BRON 13
6.2. MAATREGELEN IN DE OVERDRACHTSWEG 13
6.3. MAATREGELEN BIJ DE ONTVANGER 13

7. CONCLUSIES 14

7.1. WEGVERKEERSLAWAAI 14
7.2. INDUSTRIELAWAAI 14

Figuren

1: Plankaart herziening bestemmingsplan 'Klimbos e.o.'
2: Objecten en bodemgebieden
3: Ingevoerde wegen
4: Toetspunten

Bijlagen

I Lijst van modeleigenschappen
II Wegverkeersintensiteiten
III Rekenresultaten wegverkeerslawaai
IV Rekenresultaten industrielawaai

1. Inleiding

In opdracht van de gemeente Bergen op Zoom is door de Regionale Milieudienst West-Brabant een onderzoek verricht naar de geluidbelastingen ten gevolge van wegverkeer op de planontwikkeling binnen het bestemmingsplan Klimbos e.o. te Bergen op Zoom. De planontwikkeling is gelegen binnen de geluidzone van de A4 en de Balsedreef. Daarnaast zal worden ingegaan op de effecten vanwege de nieuwe ontwikkelingen binnen het plan op de geluidgevoelige bestemmingen binnen en buiten het plangebied.

Het in het onderhavige onderzoek gehanteerde kaartmateriaal is aangeleverd door de gemeente Bergen op Zoom. De gehanteerde verkeersgegevens van de A4 zijn aangeleverd door Rijkswaterstaat. De verkeersgegevens vanwege de Balsedreef zijn afkomstig van de verkeersmilieukaart van de gemeente Bergen op Zoom.

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 is het relevante deel van de Wet geluidhinder toegelicht. In hoofdstuk 3 zijn de uitgangspunten en de aanpak van het onderzoek beschreven met (beknopt) de invoergegevens en, voor zover van toepassing, voorzien van nadere uitleg. In hoofdstuk 4 zijn de resultaten gepresenteerd, om in hoofdstuk 5 gevolgd te worden door mogelijke maatregelen. Afgesloten wordt in hoofdstuk 6 met een afrondende conclusie.

In de verschillende bijlagen is detailinformatie opgenomen, waaronder figuren, rekenresultaten op verschillende kritische ontvangerpunten en de belangrijkste ingevoerde modelgegevens.

2. Wettelijk kader

2.1. Zones langs wegen

Volgens artikel 74 van de Wet geluidhinder (Wgh), eerste lid, hebben alle wegen een geluidzone, met uitzondering van:
1e wegen die binnen een als woonerf aangeduid gebied zijn gelegen;
2e wegen waarvoor een maximumsnelheid geldt van 30 km/uur.

Een geluidzone is een aandachtsgebied dat zich aan weerszijden van een weg even ver uit de as uitstrekt en waar een onderzoeksplicht van toepassing is in het kader van de Wgh, indien daarbinnen sprake is van, onder andere, oprichting of wijziging van gevoelige bestemmingen (waaronder woningen en scholen). De ruimte boven en onder een weg behoort eveneens tot de zone van een weg.

De breedte van een zone is afhankelijk van het aantal rijstroken en de aard van de omgeving: stedelijk dan wel buitenstedelijk gebied. Volgens artikel 1 van de Wgh moet als stedelijk gebied worden aangemerkt het gebied binnen de bebouwde kom, met uitzondering van het gebied binnen de bebouwde kom, voor zover liggend binnen de zone langs auto(snel)wegen.

Tabel 1: Breedte van de geluidzone in relatie tot gebiedstypering en het aantal rijstroken.

aantal rijstroken	*breedte van de geluidzone (m)*	
	buitenstedelijk gebied	*stedelijk gebied*
5 of meer	600	350
3 of 4	400	350
1 of 2	250	200

2.2. Normen wegverkeerslawaai

Bij de beoordeling van een (toekomstige) akoestische situatie worden normen gehanteerd zoals vermeld in de Wgh. Deze normen hebben betrekking op *geluidgevoelige bestemmingen*, zoals woningen, scholen en ruimten met een gezondheidszorgfunctie. Deze normen zijn niet van toepassing op gebouwen met een kantoorfunctie of bijvoorbeeld een hotel of een bedrijf.

Per type geluidgevoelige bestemming gelden er op de gevel, afhankelijk van de situatie, twee normen: een voorkeursgrenswaarde (streefwaarde) en een maximale ontheffingswaarde (norm die nooit overschreden mag worden). Indien de voorkeursgrenswaarde wel maar de maximale ontheffingswaarde niet wordt overschreden kan, mits voldaan wordt aan bepaalde criteria, ontheffing worden verleend tot de maximale ontheffingswaarde.

Voor toetsing van het geluidniveau *aan de buitenzijde* van een geluidgevoelige bestemming aan de normen van de Wgh wordt gebruik gemaakt van het begrip L_{den}. Deze grootheid staat voor de geluidbelasting, uitgedrukt in dB, op een bepaalde plaats en vanwege een bepaalde geluidbron over alle perioden van de dag – van 07:00 – 19:00 uur (dagperiode), van 19:00 – 23:00 uur (avondperiode) en van 23:00 – 07:00 uur (nachtperiode) – gemiddeld over een jaar. Hierbij wordt rekening gehouden met de hinderbeleving in de verschillende onderscheiden delen van de dag: voor de avondperiode wordt een 'straffactor' van 5 dB meegenomen en voor de nachtperiode een factor van 10 dB.

Ter plaatse van de projectie geldt voor wegverkeerslawaai vanwege de Balsedreef een voorkeursgrenswaarde op de gevel van 48 dB L_{den}, met een maximale ontheffingswaarde van 63 dB $L_{den.}$. Vanwege de Rijksweg A4 bedraagt de voorkeursgrenswaarde ook 48 dB. De maximale ontheffingswaarde vanwege de Rijksweg bedraagt echter 53 dB. Het maximale binnenniveau mag maximaal 33 dB bedragen op grond van het Bouwbesluit.

2.3. Aftrek conform artikel 110g van de Wet geluidhinder

Al de in de Wgh genoemde grenswaarden voor de gevelbelasting vanwege wegverkeerslawaai betreffen waarden na de toegestane aftrek volgens artikel 110g van de Wgh. De numerieke invulling van deze aftrek is in het Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2006 geregeld. Conform dit artikel bedraagt deze aftrek 2 dB(A) voor wegen waarvoor de representatief te achten snelheid van lichte motorvoertuigen 70 km/uur of meer bedraagt en 5 dB(A) voor de wegen met een snelheid lager dan 70 km/uur. Het argument voor het mogen toepassen van deze aftrek is dat auto's in de toekomst stiller zullen worden als gevolg van voortschrijdende verbeteringen aan motoren en banden.

2.4. Verzoek hogere waarde

De Wet geluidhinder heeft als uitgangspunt, dat in nieuwe situaties wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde. De Wet geluidhinder staat echter toe dat een hogere waarde dan de voorkeursgrenswaarde wordt vastgesteld (in de meeste gevallen door het college van burgemeester en wethouders), mits deze de maximaal toelaatbare geluidbelasting (maximale ontheffingswaarde) niet overschrijdt. De noodzaak om af te wijken van de voorkeursgrenswaarde moet echter duidelijk worden aangetoond of gemotiveerd.

2.5. Dove gevel

In afwijking van artikel 1 van de Wet geluidhinder wordt onder een gevel in de zin van die wet en de daarop berustende bepalingen niet verstaan:

a. een bouwkundige constructie waarin geen te openen delen aanwezig zijn en met een in NEN 5077 bedoelde karakteristieke geluidwering die ten minste gelijk is aan het verschil tussen de geluidbelasting van die constructie en 33 dB[1], alsmede;

b. een bouwkundige constructie waarin alleen bij uitzondering te openen delen aanwezig zijn, mits de delen niet direct grenzen aan een geluidgevoelige ruimte.

2.6. Normstelling industrielawaai

In die gevallen dat een ontwikkeling niet is gelegen op een geluidgezoneerd industrieterrein, maar de activiteiten die binnen het plan mogelijk worden gemaakt die een bepaalde invloed kunnen hebben op geluidgevoelige bestemmingen in de directe omgeving van het plan, wordt in het kader van een goede ruimtelijke ordening normaliter aangesloten bij de VNG-publicatie "Bedrijven en Milieuzonering".
Ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening, dienen ingevolge de VNG-publicatie, voor de te realiseren activiteiten de volgende grenswaarden voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau en maximale geluidniveau ter plaatse van geluidgevoelige bestemmingen in acht te worden genomen:

Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$):

- 45 dB(A) in de dagperiode (tussen 07.00 en 19.00 uur);
- 40 dB(A) in de avondperiode (tussen 19.00 en 23.00 uur);
- 35 dB(A) in de nachtperiode (tussen 23.00 en 07.00 uur).

Maximale geluidniveau (L_{Amax}):

- 65 dB(A) in de dagperiode;
- 60 dB(A) in de avondperiode;
- 55 dB(A) in de nachtperiode.

1 Voor onderwijs- en gezondheidsfuncties geldt een waarde van 28 dB, zie artikel 3.1 van het Bouwbesluit.

3. Uitgangspunten

3.1. Situatieschets

In figuur 1 is de ligging van het plangebied ten opzichte van zijn naaste omgeving weergegeven. Het plangebied bevindt zich grotendeels ten zuiden van de Balsedreef en direct ten oosten van de A4.

De planontwikkeling betreft het wijzigen van de bestemming voor de Villa Lievensberg (Blasedreef 4). Thans heeft de villa binnen het bestemmingsplan de bestemming 'Maatschappelijk'. Het perceel krijgt nu een gemengde bestemming. Hiermee wordt naast een maatschappelijke voorziening ook een horeca voorziening mogelijk in de zin van een hotel, café en/of een restaurant. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat de villa een zorgfunctie krijgt en dus een geluidgevoelige bestemming wordt. In het kader van dit akoestisch onderzoek wordt er vanuit gegaan dat wonen hier niet toegestaan wordt.
In dit akoestisch onderzoek zal de geluidbelasting vanwege het wegverkeer op de geluidgevoelige bestemming Villa Lievensberg worden bepaald. Anderzijds zal worden ingegaan op de mogelijke geluidbelasting vanwege de Villa op de naast gelegen woning in het geval dat het perceel een horecafunctie krijgt.

Het plan voorziet verder in het inrichten van het bosgebied tussen de Villa Lievensberg en het terrein van Stayokay als klimbos. De geluidbelasting vanwege spelende kinderen op de nabij gelegen geluidgevoelige bestemmingen zal worden onderzocht.

Daarnaast wordt op het terrein van Stayokay een Natuur & Milieu Educatie Centrum gebouwd. Gezien de bestaande functie voor dit perceel (jeugdherberg) en de afstand tot geluidgevoelige bestemmingen in relatie tot het oprichten van een Natuur & Milieu Educatie Centrum, zal de geluidimmissie vanwege deze wijziging niet verder in beeld worden gebracht.

Ten slotte zal het graslandje aan de Klaverveldenweg worden ingericht als parkeerterrein. In dit onderzoek zal kort worden ingegaan op de geluidbelasting vanwege dit parkeerterrein op de omgeving.

3.2. Rekenmodellen ten behoeve van de overdrachtsberekening

Ter bepaling van de te verwachten geluidbelasting op de gevels van geluidgevoelige bestemmingen is een computermodel opgebouwd. In dat model zijn verschillende ruimtelijke kenmerken, die voor de geluidoverdracht van belang zijn, ingevoerd. Het programma dat is gebruikt voor het opbouwen van het akoestisch rekenmodel en het uitvoeren van de berekeningen is Geomilieu V1.91 van DGMR Raadgevende Ingenieurs BV. Dit programma voldoet aan de eisen die gesteld worden aan software voor het gedetailleerd bepalen van geluidbelastingen. Het is daarmee gekwalificeerd als Standaard Rekenmethode II (SRM II), conform het RMV-2006, bijlage III en IV; de regeling van 12 december 2006, houdende regels voor het berekenen en meten van geluidbelasting ingevolge de Wgh.

De berekeningen voor wegverkeerslawaai zijn uitgevoerd conform het RMV-2006. Er is uitgegaan van een bodemfactor 0,8 (overwegend zachte, absorberende bodem), voor zover niet anders aangegeven zijn wegen als akoestisch hard ingevoerd. Verder is gerekend met een zichthoek van 2^0 en met één reflectie.

Voor wegverkeerslawaai zijn de belangrijkste onderdelen in het opgebouwde model, de ligging en hoogte van bebouwing en wegkenmerken als verkeersintensiteit, snelheid, wegdektype en verdeling over de verschillende soorten motorvoertuigen opgenomen.

Voor een volledig overzicht van alle specifieke kenmerken wordt verwezen naar bijlage I. De ingevoerde bodemgebieden en objecten zijn weergegeven in figuur 2. De ingevoerde wegen zijn weergegeven in figuur 3. In figuur 4 zijn de toetspunten opgenomen.

3.3. Verkeersinformatie

In de Wgh is voorgeschreven dat *voor nieuwe situaties* (bijvoorbeeld bouw van een woning of school) een bepaling van de geluidbelasting moet plaatsvinden voor een toekomstige situatie die tenminste 10 jaar verder ligt dan de datum van afgifte van een bouwvergunning. Voor de berekeningen van de geluidbelasting vanwege de Balsedreef is uitgegaan van de verkeersintensiteiten, zoals deze zijn verkregen uit de verkeersmilieukaart van de gemeente Bergen op Zoom, zie bijlage II. Voor de berekeningen van de geluidbelasting vanwege de A4 is uitgegaan van de verkeersintensiteiten, zoals deze zijn verkregen van Rijkswaterstaat, zie bijlage II. Voor de verkeerscijfers is uitgegaan van 1,5% autonome groei per jaar.

Voor een globaal overzicht van de gebruikte wegverkeerskenmerken zie tabel 2. Voor gedetailleerde informatie wordt verwezen naar bijlage II.

Tabel 2: Overzicht van de verkeerscijfers en overige wegkenmerken

Weg	Weekdaggemiddelde intensiteit 2022	verharding	Max. snelheid (km/uur)
Balsedreef	937	dichtasfaltbeston	50/80
A4	85406	dichtasfaltbeston	80/120

Voor de af- en toeritten van de A4 ter plaatse van de nabijgelegen afrit 28 is uitgegaan van de verdeling en intensiteiten uit de verkeersmilieukaart van de gemeente.

3.4. Industrielawaai (klimbos)

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het van belang als gevolg van het plan een goed woon- en leefklimaat ter plaatse van de nabij het plan gelegen woningen van derden te waarborgen. Voor het bepalen van de geluidemissie vanwege het klimbos naar de omgeving is alleen het maximale geluidniveau vanwege het schreeuwen van spelende kinderen van belang. Het maximale geluidniveau (L_{Amax}) betreft het maximale piekgeluid dat kan optreden in de loop van een optredend geluid.

De bronvermogenniveaus, die gehanteerd zijn ten behoeve van de bepaling van de geluidbelasting vanwege het schreeuwen van de spelende kinderen, zijn bepaald op basis van ervaringscijfers en literatuur. Het maximale geluidniveau ten gevolge van schreeuwen van kinderen bedraagt 110 dB(A).

3.5. Industrielawaai (parkeren)

Voor het bepalen van de geluidemissie vanwege het parkeren van bezoekers aan het klimbos en het Natuur & Milieu Educatie Centrum naar de omgeving is het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau vanwege de voertuigbewegingen bepaald. Daarnaast zijn de maximale geluidniveaus vanwege het sluiten van portieren van voertuigen op de omgeving bepaald.

De bronvermogenniveaus, die gehanteerd zijn ten behoeve van de bepaling van de geluidbelasting vanwege de inrichting, zijn bepaald op basis van ervaringscijfers en literatuur. Het maximale geluidniveau ten gevolge van sluiten van een autoportier bedraagt 103 dB(A).
Daarnaast is uitgegaan van een situatie waarbij er in de dagperiode 200 en in de avondperiode 100 personenauto’s gebruik maken van dit parkeerterrein. Aangenomen is dat in de nachtperiode geen gebruik wordt gemaakt van dit parkeerterrein. Voor het langzaam rijden van een personenauto is een bronvermogenniveau van 91 dB(A) gehanteerd.

4. REKENRESULTATEN

4.1. Resultaten wegverkeerslawaai en toetsing aan de Wet geluidhinder

Uit de rekenresultaten, gegeven in bijlage III, blijkt dat tengevolge van de Balsedreef de voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt overschreden op de Villa Lievensberg. De maximaal berekende geluidbelasting bedraagt L_{den} = 49 dB. De voorkeursgrenswaarde wordt ter plaatse van de noordgevel met maximaal 1 dB overschreden. De maximale ontheffingswaarde wordt niet overschreden.

Ten gevolge van de Rijksweg A4 wordt de voorkeursgrenswaarde van 48 dB ter plaatse van drie van de vier zijden van de Villa Lievensberg sterk overschreden. De maximaal berekende geluidbelasting bedraagt L_{den} = 69 dB. De voorkeursgrenswaarde wordt ter plaatse van de noordgevel met maximaal 21 dB overschreden. De maximale ontheffingswaarde van 53 dB wordt met 16 dB overschreden.

4.2. Resultaten geluidbelasting vanwege de horeca bestemming tpv de Villa Lievensberg

De toekomstige bestemming van de Villa Lievensberg maakt de vestiging van een horeca-bedrijf mogelijk. Direct naast de villa is echter een woning van derden gelegen. Omdat niet bekend is of er zich in de toekomt een horecaondernemer gaat vestigen op deze locatie en om wat voor soort horeca bedrijf het zal gaan, is uitgegaan van de richtafstanden uit de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (versie 2009)

Uit de VNG-publicatie blijkt dat, voor het aspect geluid, voor restaurants, cafetaria's snackbars en hotels een richtafstand van ten minste 10 meter dient te worden aangehouden (SBI-codes[2] 5510, 561 en 563.1). Voor discotheken en muziekcafés (SBI-code 563.2) bedraagt de minimale afstand ten minste 30 meter.

Aangezien de bestaande Villa Lievensberg op een afstand van circa 10 meter is gelegen van de woning aan de Balsedreef 2 is het in principe mogelijk in de villa horeca toe te staan. De afstand tussen de villa en de bestaande woning is echter te klein voor het inpassen van een discotheek of muziekcafé.

4.3. Resultaten geluidbelasting vanwege het klimbos op de omgeving

Uit de rekenresultaten, gegeven in bijlage IV, blijkt dat tengevolge van het klimbos op de woning aan de Balsedreef 5 een geluidbelasting kan optreden van 65 dB(A) voor het maximale geluidniveau. De grenswaarde wordt hier met maximaal 5 dB overschreden in de avondperiode.

4.4. Resultaten geluidbelasting vanwege het parkeren op het graslandje

Uit de rekenresultaten, gegeven in bijlage IV, blijkt dat tengevolge van het parkeren op het graslandje aan de Klaverveldenweg ter plaatse van de dichtstbij gelegen woningen van derden een geluidbelasting kan optreden van 46 dB(A) voor het maximale geluidniveau.

Als gevolg van de rijdende personenauto's op het graslandje treedt ter plaatse van de dichtstbij gelegen woningen van derden een langtijdgemiddeld beoordelingsniveau op van ten hoogste 29 dB(A). De grenswaarden worden niet overschreden.

2 SBI staat voor Standaard bedrijfsindeling van het CBS

5. MAATREGELEN WEGVERKEERSLAWAAI

Omdat de voorkeursgrenswaarde voor wegverkeerslawaai ter plaatse van de Villa Lievensberg als gevolg van de A4 en de Balsedreef wordt overschreden, dient onderzocht te worden of er maatregelen mogelijk zijn om de gevelbelasting te reduceren. Deze maatregelen kunnen zijn:

- maatregelen bij de bron;
- maatregelen in de overdrachtsweg;
- maatregelen bij de ontvanger.

5.1. Maatregelen bij de bron

Wanneer de rijsnelheid op de Balsedreef wordt verlaagd van 80 km per uur naar 60 km per uur dan kan op ter plaatse van de villa aan de voorkeursgrenswaarden worden voldaan. Een andere optie is het bestaande wegdek van de Balsedreef te vervangen voor een geluidluwer wegdektype. Wanneer ter hoogte van de villa het bestaande wegdek over een lengte van circa 40 meter wordt vervangen door SMA dan kan aan de voorkeurgrenswaarde worden voldaan.

Om aan de maximale ontheffingswaarde vanwege de Rijksweg A4 te kunnen voldoen, dient het geluidarmere wegdek een geluidreductie ten opzichte van het huidige wegdek te hebben van circa 16 dB. Deze reductie kan met de thans beschikbare wegdekken niet worden bereikt. Maatregelen aan de bron door het aanbrengen van geluidarm asfalt, beperking van de intensiteit of het veranderen van het snelheidsregime behoren niet tot de mogelijkheden van het bevoegd gezag.

5.2. Maatregelen in de overdrachtsweg

Door middel van het oprichten van een geluidscherm kan de geluidbelasting vanwege de Rijksweg gereduceerd worden. Vanwege de hoogte van de villa (tot 12 meter) ontmoet het oprichten van een scherm overwegende bezwaren van financiële aard. Wanneer een scherm wordt opgericht met een lengte van 160 meter en een hoogte van 6 meter boven het plaatselijke maaiveld dan wordt de maximale ontheffingswaarde nog steeds niet gehaald, ook niet voor de onderste bouwlaag.

Zonder gedetailleerde berekeningen uit te voeren wordt reeds geconcludeerd dat de te behalen geluidreductie zich niet zal verhouden in relatie tot enerzijds, de hoogte en lengte van het op te richten scherm, en anderzijds, de kosten. Er dient in overweging te worden genomen of de realisatie van een dergelijk scherm wenselijk is.

5.3. Maatregelen bij de ontvanger

Om aan de voorkeursgrenswaarde voor wegverkeerslawaai te kunnen voldoen moeten meerdere gevels van de appartementen als dove gevel worden uitgevoerd of moeten zogenaamde vliesgevels (voorhangschermen) voor de gevel worden gehangen.

Het realiseren van meerdere dove gevels leveren beperkingen op ten aanzien van het bouwkundige ontwerp en staat op gespanne voet met de ventilatie-eisen uit het Bouwbesluit. De vraag is of hiermee de beoogde planontwikkeling nog kan worden gerealiseerd.

De overschrijding van de voorkeursgrenswaarde bedraagt maximaal 21 dB. De maximaal te verlenen hogere waarde wordt ook ruim overschreden, zodat er geen mogelijkheid bestaat tot het vaststellen van een hogere waarde. Door het toepassen van een zogenaamde vliesgevel is het wel mogelijk om ter plaatse van de achterliggende gevel aan de maximale ontheffingswaarde en zelfs de voorkeursgrenswaarde te voldoen. De geluidwering van deze vliesgevel dient dan ten minste 16 dB te bedragen.

Maatregelen die worden getroffen ten aanzien van de Rijksweg zullen er ook voor zorgen dat de geluidimmissie vanwege de Balsedreef voldoende wordt gereduceerd om op de gevel van de villa aan de voorkeurgrenswaarde te kunnen voldoen.

5.4. Hogere waarde

Indien ten aanzien van de geluidbelasting vanwege de Rijksweg voor een voorhangscherm wordt gekozen waarbij op de achterliggende gevel aan de maximale ontheffingswaarde kan worden voldaan dient voor de geluidbelasting van 53 dB in het kader van de bestemmingsplanprocedure ten aanzien van het aspect wegverkeerslawaai een verzoek om hogere waarde bij het college van burgemeester en wethouders ingediend te worden.

Vanwege de relatie Wgh met de Wro moet de hogere waarde procedure zijn afgerond voordat de gemeenteraad het bestemmingsplan vaststelt. Het verzoek dient derhalve na het gereedkomen van het akoestisch onderzoek ten spoedigste ter hand genomen te worden. Het vaststellen van een hogere waarde kan alleen in die gevallen, zoals in de onderhavige situatie, waarin maatregelen, gericht op het terugbrengen van de te verwachten geluidbelasting onvoldoende doeltreffend zijn, dan wel op overwegende bezwaren stuit van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard. Voorwaarde voor het verlenen van een hogere waarde is dat de geluidbelasting binnen de geluidgevoelige ruimten de maximaal toelaatbare waarden niet overschrijdt.

6. MAATREGELEN INDUSTRIELAWAAI

Uit de rekenresultaten blijkt dat voor het maximale geluidniveau niet aan de gehanteerde normstelling kan worden voldaan. De overschrijding van het maximale geluidniveau in de avondperiode wordt veroorzaakt door het schreeuwen van kinderen in het klimbos. Omdat de grenswaarde voor wordt overschreden, dient onderzocht te worden of er maatregelen mogelijk zijn om de gevelbelasting te reduceren. Deze maatregelen kunnen zijn:

- maatregelen bij de bron;
- maatregelen in de overdrachtsweg;
- maatregelen bij de ontvanger.

6.1. Maatregelen bij de bron

Wanneer de afstand van de bron tot de dichtstbij gelegen woning van derden (Balsedreef 5) wordt vergroot dan kan aan de gestelde norm worden voldaan. In de praktijk betekent dit dat het klimbos niet binnen 20 meter van de Balsedreef 5 mag worden gebruikt door spelende kinderen. Aangezien naast de woning aan de Balsedreef 5 reeds een partycentrum met een buitenspeeltuin is gevestigd (Partycentrum 't Appeltje) mag worden aangenomen dat de geluiden vanwege spelende kinderen in het klimbos zullen worden overstemd door de spelende kinderen bij Partycentrum ’t Appeltje. Het treffen van bronmaatregelen ligt dan ook niet voor de hand.

6.2. Maatregelen in de overdrachtsweg

Zonder gedetailleerde berekeningen uit te voeren wordt reeds geconcludeerd dat de te behalen geluidreductie zich niet zal verhouden in relatie tot enerzijds, de hoogte en lengte van het op te richten scherm, en anderzijds, overwegende bezwaren van financiële aard. Daarnaast verhoudt het oprichten van een scherm zich niet tot de gewenst landschappelijke kwaliteit.

6.3. Maatregelen bij de ontvanger

De overschrijding van de grenswaarde vanwege de schreeuwende kinderen bedraagt maximaal 5 dB(A) voor het maximale geluidniveau. De karakteristieke geluidwering van de uitwendige scheidingsconstructie van de geluidgevoelige ruimten dient minimaal het verschil tussen de berekende etmaalwaarde van de gecumuleerde gevelbelasting vanwege de verschillende geluidbronnen en 35 dB(A) te bedragen. Uitgaande van de minimale geluidwerking van 20 dB, zoals die in het Bouwbesluit wordt voorgeschreven, wordt deze binnenwaarde in de onderhavige situatie gehaald.

7. Conclusies

7.1. Wegverkeerslawaai

Uit onderzoek is gebleken, dat de geluidbelasting vanwege de Balsedreef op de Villa Lievensberg groter is dan de van toepassing zijnde voorkeursgrenswaarde voor wegverkeerslawaai van 48 dB. De maximaal toelaatbare grenswaarde van 63 dB wordt ter plaatse van de gevels van de villa niet overschreden.

Maatregelen aan de bron door het aanbrengen van geluidarm asfalt of het veranderen van het snelheidsregime kunnen de geluidbelasting voldoende reduceren om aan de voorkeursgrenswaarde vanwege de Balsedreef te kunnen voldoen.

De geluidbelasting vanwege de Balsdreef is echter volkomen ondergeschikt aan de geluidbelasting vanwege de A4. Uit onderzoek is gebleken, dat de geluidbelasting vanwege de A4 op de Villa Lievensberg groter is dan de van toepassing zijnde voorkeursgrenswaarde voor wegverkeerslawaai van 48 dB. De maximaal toelaatbare grenswaarde van 53 dB wordt ter plaatse van de gevels van de villa ook ruim overschreden.

Maatregelen aan de bron door het aanbrengen van geluidarm asfalt of het veranderen van het snelheidsregime kunnen de geluidbelasting onvoldoende reduceren om aan de voorkeursgrenswaarde te kunnen voldoen. Daarnaast valt het niet binnen de bevoegdheid van de gemeente Bergen op Zoom om deze maatregelen door te voeren.

Door middel van het oprichten van een geluidscherm kan, als overdrachtsmaatregel, de geluidbelasting vanwege de A4 gereduceerd worden. Vanwege de hoogte van de Villa ontmoet het oprichten van een scherm overwegende bezwaren van stedenbouwkundige en financiële aard. Om aan de voorkeursgrenswaarde voor wegverkeerslawaai te kunnen voldoen moeten meerdere gevels van de villa als dove gevel worden uitgevoerd of moeten zogenaamde vliesgevels (voorhangschermen) voor de gevel worden gehangen. Dit levert beperkingen op ten aanzien van het bouwkundige ontwerp.

Aangezien de maximale ontheffingswaarde ruim wordt overschreden, het treffen van bronmaatregelen niet tot de mogelijkheden behoort en het treffen van overdrachtsmaatregelen overwegende bezwaren van stedenbouwkundige en financiële aard ontmoet, is het toepassen van vliesgevels, eventueel in combinatie met dove gevels, de enige methode om de Villa Lievensberg te gebruiken als geluidgevoelige bestemming.

Indien wordt gekozen voor het toepassen van vliesgevels dan zal, aghankelijk van de geluidwering van deze vliesgevels toch een hogere waarde moeten worden verleend voor de achterliggende gevel. De maximaal te verlenen hogere waarde vanwege de A4 bedraagt 53 dB. Indien in het kader van de A4 maatregelen worden getroffen aan de villa zal de geluidbelasting vanwege de Balsedreef aan de voorkeursgrenswaarde kunnen voldoen is zijn voor deze weg geen hogere waarden of aanvullende maatregelen noodzakelijk.

7.2. Industrielawaai

Uit het onderzoek blijkt dat de geluidbelasting vanwege het in gebruik nemen van het graslandje aan de Klaverveldenweg ter plaatse van de dichtstbij gelegen woningen van derden onder de gestelde grenswaarden blijft.

Gebleken is dat de villa in principe een horecafunctie kan krijgen. Gezien de afstand van de Villa Lievenberg tot de dichtstbij gelegen woning van derden is echter niet mogelijk om een muziekcafé of discotheek te realiseren (SBI-code 563.2). Kleinschaligere horeca, of horeca met minder geluiduitstraling (SBI-code 5510, 561 en 563.1) is wel mogelijk.

Tevens is gebleken dat de geluidbelasting vanwege de inrichting van een klimbos ter plaatse van de nabij gelegen woningen van derden de grenswaarde voor het maximale geluidniveau in de avondperiode met maximaal 5 dB overschrijdt. Gezien de ligging van deze woning naast het bestaande Partycentrum ’t Appeltje met een buiten speeltuin is het redelijkerwijs niet te vergen om maatregelen aan de bron, dan wel in de overdracht te treffen ten aanzien van de speelgeluiden uit het klimbos. De geluiden vanwege het klimbos zullen worden overstemd door de geluiden vanwege de nabij gelegen speeltuin en het gebruik van het klimbos is beperkt tot de dag- en avondperiode.

Ten slotte wordt geconcludeerd dat de overschrijding van de grenswaarde vanwege de schreeuwende kinderen maximaal 5 dB(A) voor het maximale geluidniveau bedraagt. De karakteristieke geluidwering van de uitwendige scheidingsconstructie van de geluidgevoelige ruimten dient minimaal het verschil tussen de berekende etmaalwaarde van de gecumuleerde gevelbelasting vanwege de verschillende geluidbronnen en 35 dB(A) te bedragen. Uitgaande van de minimale geluidwerking van 20 dB, zoals die in het Bouwbesluit wordt voorgeschreven, wordt deze binnenwaarde in de onderhavige situatie gehaald.

Figuren

Figuur 1

Figuur 2

Figuur 2

Regionale Milieudienst West-Brabant

Weergave Objecten en bodemgebieden

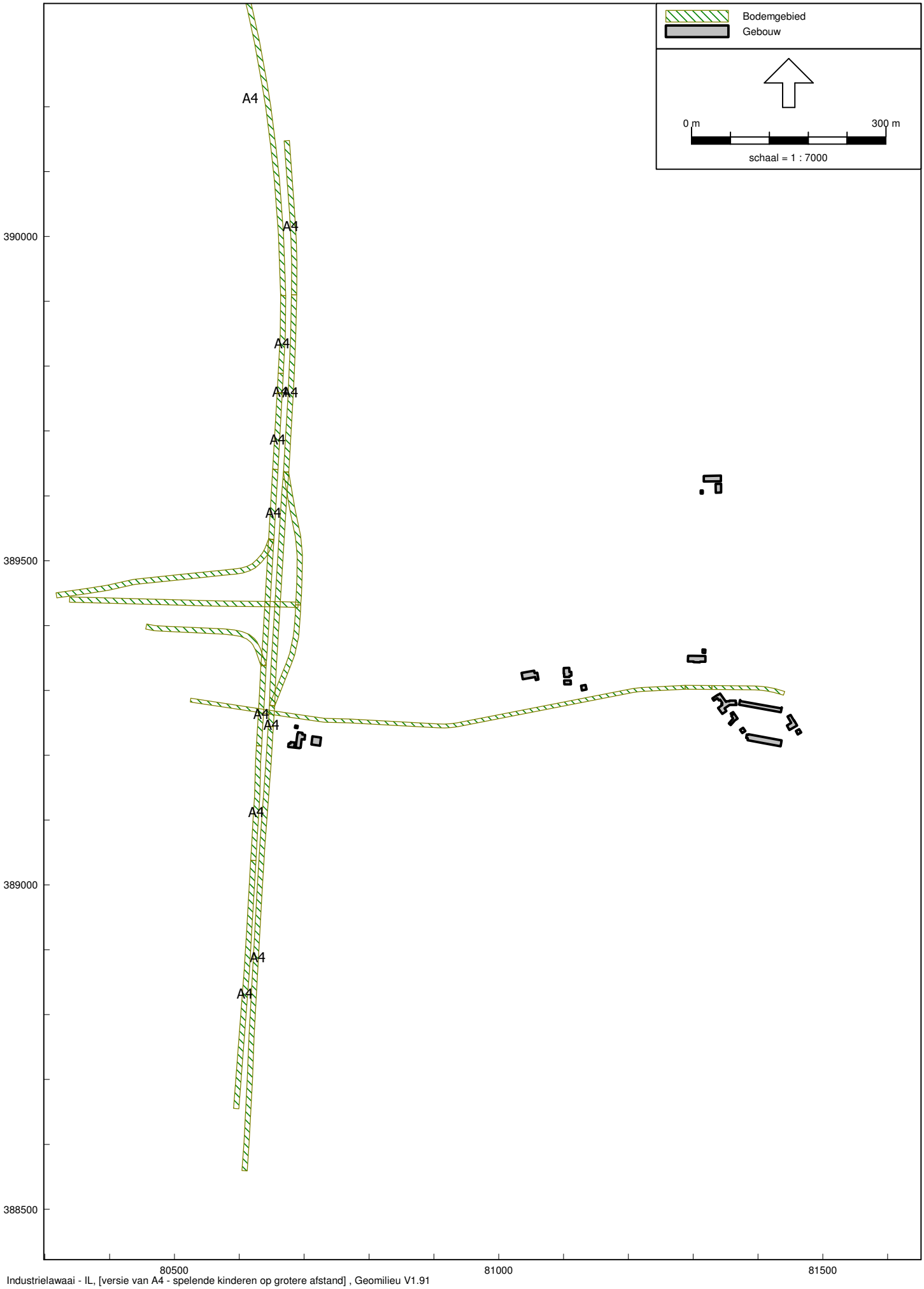

Industrielawaai - IL, [versie van A4 - spelende kinderen op grotere afstand] , Geomilieu V1.91

Figuur 3

Figuur 3

Ingevoerde wegen

Regionale Milieudienst West-Brabant

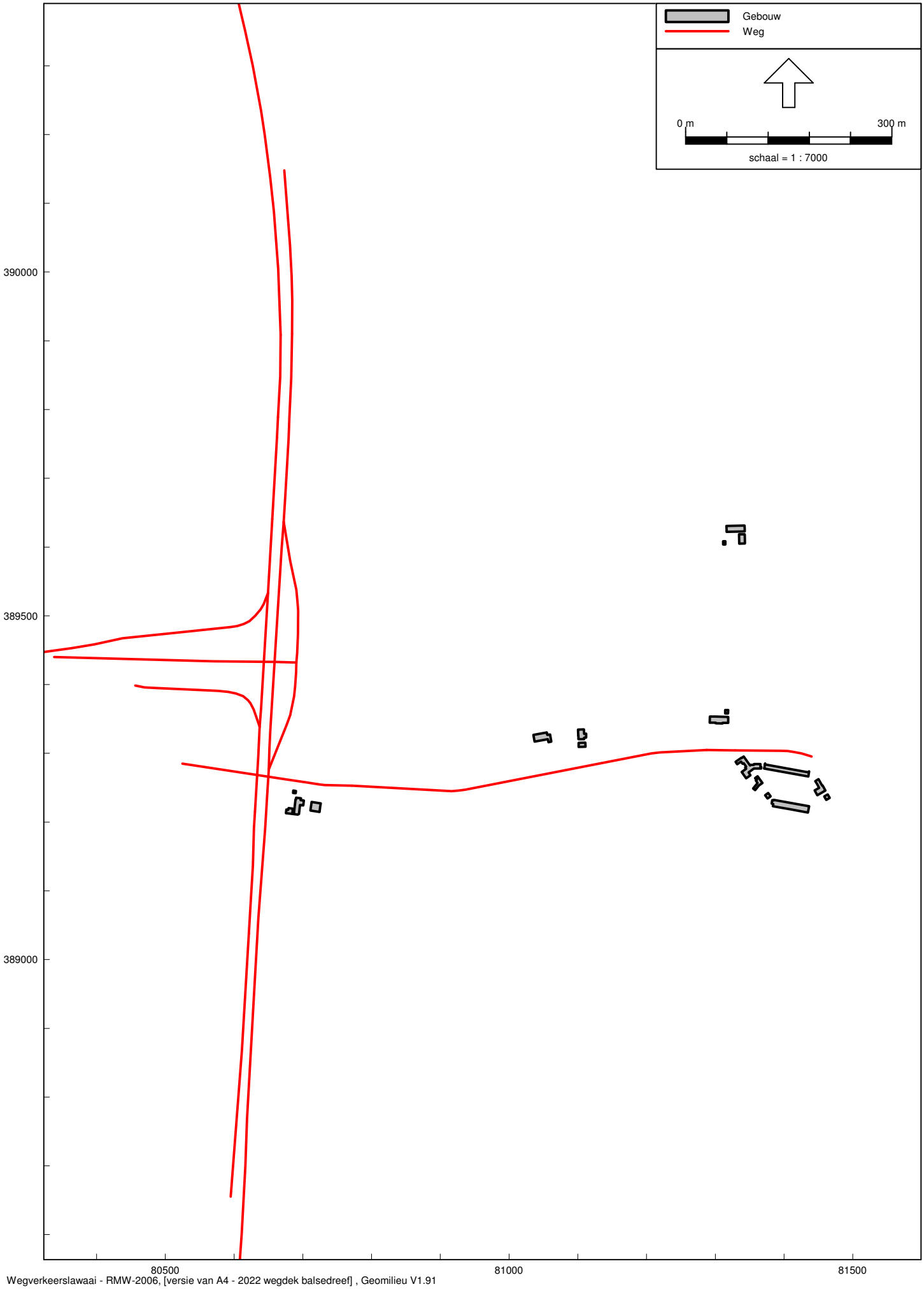

Wegverkeerslawaai - RMW-2006, [versie van A4 - 2022 wegdek balsedreef] , Geomilieu V1.91

Figuur 4

Figuur 4
Ligging Toetspunten Villa Lievensberg

Wegverkeerslawaai - RMW-2006, [versie van A4 - 2022 wegdek balsedreef] , Geomilieu V1.91

Regionale Milieudienst West-Brabant

Bijlagen

Bijlage I

Bijlage I
Modeleigenschappen

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: 2022

Model eigenschap	
Omschrijving	2022
Verantwoordelijke	wem
Rekenmethode	RMW-2006
Modelgrenzen	(80119,42, 388360,82) - (81638,66, 390743,02)
Aangemaakt door	wem op 18-10-2011
Laatst ingezien door	wem op 26-10-2011
Model aangemaakt met	Geomilieu V1.91
Origineel project	Niet van toepassing
Originele omschrijving	Niet van toepassing
Geïmporteerd door	Niet van toepassing
Definitief	Niet van toepassing
Definitief verklaard door	Niet van toepassing
Standaard maaiveldhoogte	0,8
Rekenhoogte contouren	5
Detailniveau toetspunt resultaten	Bronresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Standaard bodemfactor	0,80
Zichthoek [grd]	2
Meteorologische correctie	Standaard RMW-2006, SRM II
C0 waarde	3,50
Maximum aantal reflecties	1
Reflectie in woonwijkschermen	Ja
Aandachtsgebied	--
Max. refl.afstand van bron	--
Max. refl.afstand van rekenpunt	--
Luchtdemping	Standaard RMW-2006, SRM II
Luchtdemping [dB/km]	0,00; 0,00; 1,00; 2,00; 4,00; 10,00; 23,00; 58,00

Commentaar

Invoer personenauto's parkeerveld Klaverveldenweg

Model: spelende kinderen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO H	ISO M	HDef.	Aantal(D)	Aantal(A)	Aantal(N)	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	Gem.snelheid	Max.afst.	Lw. 31	Lw. 63	Lw. 125	Lw. 250	Lw. 500
Pw	Personenauto	0,75	0,00	Relatief	200	100	--	13,87	12,11	--	10	25,00	50,00	69,60	76,20	80,30	81,90

Invoer personenauto's parkeerveld Klaverveldenweg

Model: spelende kinderen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lw. 1k	Lw. 2k	Lw. 4k	Lw. 8k	D 31	D 63	D 125	D 250	D 500	D 1k	D 2k	D 4k	D 8k
Pw	85,70	85,00	81,00	74,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Bijlage I
Invoer puntbronnen (schreeuw in klimbos en sluiten autoportier)

Model: spelende kinderen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	HDef.	Type	Richt.	Hoek	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	GeenRefl.	GeenDemping	GeenProces	Lw. 31	Lw. 63	Lw. 125
Lmax W1	Schreeuw klimbos	1,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	199,00	199,00	--	Nee	Nee	Nee	--	78,50	88,50
Pw 1	Lmax103	0,75	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	199,00	--	--	Nee	Nee	Nee	59,70	72,90	85,00
Pw 2	Lmax103	0,75	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	199,00	--	--	Nee	Nee	Nee	59,70	72,90	85,00

Bijlage I
Invoer puntbronnen (schreeuw in klimbos en sluiten autoportier)

Model: spelende kinderen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lw. 250	Lw. 500	Lw. 1k	Lw. 2k	Lw. 4k	Lw. 8k	D 31	D 63	D 125	D 250	D 500	D 1k	D 2k	D 4k	D 8k
Lmax W1	94,50	107,50	102,50	101,50	96,50	89,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pw 1	86,50	95,90	100,10	96,30	90,10	83,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pw 2	86,50	95,90	100,10	96,30	90,10	83,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Bijlage I
Invoer toetspunten Villa Lievensberg

Model: 2022
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2006

Naam	Omschr.	Maaiveld	HDef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
west 1		0,34	Relatief	1,50	5,00	7,50	10,50	--	--	Ja
west 2		0,27	Relatief	1,50	5,00	7,50	10,50	--	--	Ja
noord 1		0,23	Relatief	1,50	5,00	7,50	10,50	--	--	Ja
noord 2		0,24	Relatief	1,50	5,00	7,50	10,50	--	--	Ja
oost 1		0,28	Relatief	1,50	5,00	7,50	10,50	--	--	Ja
oost 2		0,28	Relatief	1,50	5,00	7,50	10,50	--	--	Ja
zuid 1		0,32	Relatief	1,50	5,00	7,50	10,50	--	--	Ja
zuid 2		0,37	Relatief	1,50	5,00	7,50	10,50	--	--	Ja

Bijlage I
Invoer toetspunten buiten plangebied

Model: spelende kinderen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Maaiveld	HDef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
5	Balsedreef 5	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
25 voorg	Klaverveldenweg 25	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
25 zijgeve	Klaverveldenweg 25	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
15 achterg	Klaverveldenweg 15	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
15 zijgeve	Klaverveldenweg 15	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja

Model: 2022
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2006

Naam	Omschr.	ISO H	ISO M	HDef.	Invoertype	Hbron	Helling	Wegdek	V(MR)	V(LV)	V(MV)
	BERGEN OP ZOOM 28	0,00	0,80	Absoluut	Verdeling	0,75	0	W1	50	50	50
	BERGEN OP ZOOM 28	0,00	0,80	Absoluut	Verdeling	0,75	0	W1	50	50	50
	Rooseveltlaan	0,00	0,80	Absoluut	Verdeling	0,75	0	W1	50	50	50
A4	Randweg Oost	0,00	0,80	Absoluut	Verdeling	0,75	0	W1	115	115	90
A4	Randweg Oost	0,00	0,80	Absoluut	Verdeling	0,75	0	W1	115	115	90
A4	Randweg Oost	0,00	--	Absoluut	Verdeling	0,75	0	W1	115	115	90
A4	Randweg Oost	0,00	0,00	Absoluut	Verdeling	0,75	0	W1	115	115	90
A4	Randweg Oost	0,00	0,80	Absoluut	Verdeling	0,75	0	W1	115	115	90
A4	Randweg Oost	0,00	--	Absoluut	Verdeling	0,75	0	W1	115	115	90
A4	Randweg Oost	0,00	--	Absoluut	Verdeling	0,75	0	W1	115	115	90
	BERGEN OP ZOOM 28	0,00	--	Absoluut	Verdeling	0,75	0	W1	115	115	90
	Randweg Oost	0,00	--	Absoluut	Verdeling	0,75	0	W1	115	115	90
	Randweg Oost	0,00	0,80	Absoluut	Verdeling	0,75	0	W1	115	115	90
	BERGEN OP ZOOM 28	0,00	0,80	Absoluut	Verdeling	0,75	0	W1	115	115	90
A4	Randweg Oost	0,00	0,80	Absoluut	Verdeling	0,75	0	W1	115	115	90
A4	Randweg Oost	0,00	0,80	Absoluut	Verdeling	0,75	0	W1	115	115	90
A4	Randweg Oost	0,00	0,80	Absoluut	Verdeling	0,75	0	W1	115	115	90
A4	Randweg Oost	0,00	0,80	Absoluut	Verdeling	0,75	0	W1	115	115	90
A4	Randweg Oost	0,00	0,80	Absoluut	Verdeling	0,75	0	W1	115	115	90
	Balsedreef	0,00	--	Relatief	Verdeling	0,75	0	W0	50	50	50
	Balsedreef	0,02	0,02	Eigen waarde	Verdeling	0,75	0	W0	80	80	80
	Balsedreef	0,00	0,00	Eigen waarde	Verdeling	0,75	0	W0	80	80	80
	Balsedreef	0,00	--	Relatief	Verdeling	0,75	0	W0	80	80	80

Model: 2022
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2006

Naam	V(ZV)	Totaal aantal	%Int.(D)	%Int.(A)	%Int.(N)	%Int.(P4)	%MR(D)	%MR(A)	%MR(N)	%MR(P4)	%LV(D)	%LV(A)
	50	7588,00	6,49	3,55	0,99	--	--	--	--	--	94,93	98,10
	50	5073,00	6,50	3,52	0,99	--	--	--	--	--	93,26	97,45
	50	11806,00	6,49	3,55	0,99	--	--	--	--	--	94,73	98,02
A4	90	42703,00	6,50	3,00	1,25	--	--	--	--	--	78,00	79,00
A4	90	42703,00	6,50	3,00	1,25	--	--	--	--	--	78,00	79,00
A4	90	42703,00	6,50	3,00	1,25	--	--	--	--	--	78,00	79,00
A4	90	42703,00	6,50	3,00	1,25	--	--	--	--	--	78,00	79,00
A4	90	42703,00	6,50	3,00	1,25	--	--	--	--	--	78,00	79,00
A4	90	42703,00	6,50	3,00	1,25	--	--	--	--	--	78,00	79,00
A4	90	42703,00	6,50	3,00	1,25	--	--	--	--	--	78,00	79,00
	90	4724,00	6,51	3,49	0,99	--	--	--	--	--	92,36	97,08
	90	36800,00	6,50	3,00	1,25	--	--	--	--	--	72,00	79,00
	90	36373,00	6,50	3,00	1,25	--	--	--	--	--	72,00	79,00
	90	7082,00	6,49	3,55	0,99	--	--	--	--	--	94,73	98,02
A4	90	42703,00	6,50	3,00	1,25	--	--	--	--	--	78,00	79,00
A4	90	42703,00	6,50	3,00	1,25	--	--	--	--	--	78,00	79,00
A4	90	42703,00	6,50	3,00	1,25	--	--	--	--	--	78,00	79,00
A4	90	42703,00	6,50	3,00	1,25	--	--	--	--	--	78,00	79,00
	50	937,30	6,25	3,51	1,37	--	--	--	--	--	91,77	95,10
	80	937,30	6,25	3,51	1,37	--	--	--	--	--	91,77	95,10
	80	937,30	6,25	3,51	1,37	--	--	--	--	--	91,77	95,10
	80	937,30	6,25	3,51	1,37	--	--	--	--	--	91,77	95,10

Model: 2022
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2006

Naam	%LV(N)	%LV(P4)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%MV(P4)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	%ZV(P4)	MR(D)	MR(A)	MR(N)	MR(P4)
	96,37	--	3,53	1,30	2,24	--	1,54	0,60	1,39	--	--	--	--	--
	95,14	--	4,69	1,74	3,00	--	2,05	0,81	1,86	--	--	--	--	--
	96,22	--	3,67	1,35	2,33	--	1,60	0,63	1,45	--	--	--	--	--
A4	66,00	--	6,00	3,00	6,00	--	22,00	18,00	27,00	--	--	--	--	--
A4	66,00	--	6,00	3,00	6,00	--	22,00	18,00	27,00	--	--	--	--	--
A4	66,00	--	6,00	3,00	6,00	--	22,00	18,00	27,00	--	--	--	--	--
A4	66,00	--	6,00	3,00	6,00	--	22,00	18,00	27,00	--	--	--	--	--
A4	66,00	--	6,00	3,00	6,00	--	22,00	18,00	27,00	--	--	--	--	--
A4	66,00	--	6,00	3,00	6,00	--	22,00	18,00	27,00	--	--	--	--	--
A4	66,00	--	6,00	3,00	6,00	--	22,00	18,00	27,00	--	--	--	--	--
	94,47	--	5,32	1,99	3,41	--	2,32	0,93	2,12	--	--	--	--	--
	66,00	--	6,00	3,00	6,00	--	22,00	18,00	27,00	--	--	--	--	--
	66,00	--	6,00	3,00	6,00	--	22,00	18,00	27,00	--	--	--	--	--
	96,22	--	3,67	1,35	2,33	--	1,60	0,63	1,45	--	--	--	--	--
A4	66,00	--	6,00	3,00	6,00	--	22,00	18,00	27,00	--	--	--	--	--
A4	66,00	--	6,00	3,00	6,00	--	22,00	18,00	27,00	--	--	--	--	--
A4	66,00	--	6,00	3,00	6,00	--	22,00	18,00	27,00	--	--	--	--	--
A4	66,00	--	6,00	3,00	6,00	--	22,00	18,00	27,00	--	--	--	--	--
	94,55	--	5,16	3,12	2,93	--	3,07	1,78	2,52	--	--	--	--	--
	94,55	--	5,16	3,12	2,93	--	3,07	1,78	2,52	--	--	--	--	--
	94,55	--	5,16	3,12	2,93	--	3,07	1,78	2,52	--	--	--	--	--
	94,55	--	5,16	3,12	2,93	--	3,07	1,78	2,52	--	--	--	--	--

Model: 2022
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2006

Naam	LV(D)	LV(A)	LV(N)	LV(P4)	MV(D)	MV(A)	MV(N)	MV(P4)	ZV(D)	ZV(A)	ZV(N)
	467,49	264,26	72,39	--	17,38	3,50	1,68	--	7,58	1,62	1,04
	307,52	174,02	47,78	--	15,47	3,11	1,51	--	6,76	1,45	0,93
	725,83	410,81	112,46	--	28,12	5,66	2,72	--	12,26	2,64	1,69
A4	2165,04	1012,06	352,30	--	166,54	38,43	32,03	--	610,65	230,60	144,12
A4	2165,04	1012,06	352,30	--	166,54	38,43	32,03	--	610,65	230,60	144,12
A4	2165,04	1012,06	352,30	--	166,54	38,43	32,03	--	610,65	230,60	144,12
A4	2165,04	1012,06	352,30	--	166,54	38,43	32,03	--	610,65	230,60	144,12
A4	2165,04	1012,06	352,30	--	166,54	38,43	32,03	--	610,65	230,60	144,12
A4	2165,04	1012,06	352,30	--	166,54	38,43	32,03	--	610,65	230,60	144,12
	284,04	160,05	44,18	--	16,36	3,28	1,59	--	7,13	1,53	0,99
	1722,24	872,16	303,60	--	143,52	33,12	27,60	--	526,24	198,72	124,20
	1702,26	862,04	300,08	--	141,85	32,74	27,28	--	520,13	196,41	122,76
	435,40	246,43	67,46	--	16,87	3,39	1,63	--	7,35	1,58	1,02
A4	2165,04	1012,06	352,30	--	166,54	38,43	32,03	--	610,65	230,60	144,12
A4	2165,04	1012,06	352,30	--	166,54	38,43	32,03	--	610,65	230,60	144,12
A4	2165,04	1012,06	352,30	--	166,54	38,43	32,03	--	610,65	230,60	144,12
A4	2165,04	1012,06	352,30	--	166,54	38,43	32,03	--	610,65	230,60	144,12
A4	2165,04	1012,06	352,30	--	166,54	38,43	32,03	--	610,65	230,60	144,12
	53,76	31,29	12,14	--	3,02	1,03	0,38	--	1,80	0,59	0,32
	53,76	31,29	12,14	--	3,02	1,03	0,38	--	1,80	0,59	0,32
	53,76	31,29	12,14	--	3,02	1,03	0,38	--	1,80	0,59	0,32
	53,76	31,29	12,14	--	3,02	1,03	0,38	--	1,80	0,59	0,32

Model: 2022
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2006

Naam	ZV(P4)	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250	LE (D) 500	LE (D) 1k	LE (D) 2k	LE (D) 4k	LE (D) 8k	LE (A) 63
	--	87,66	87,94	94,11	100,93	105,11	102,06	95,09	90,78	84,92
	--	85,98	86,38	92,92	99,38	103,43	100,45	93,50	89,17	83,16
	--	89,59	89,88	96,10	102,88	107,04	104,00	97,03	92,71	86,85
A4	--	92,92	98,55	105,04	114,22	116,58	112,46	105,31	96,84	88,87
A4	--	92,92	98,55	105,04	114,22	116,58	112,46	105,31	96,84	88,87
A4	--	92,92	98,55	105,04	114,22	116,58	112,46	105,31	96,84	88,87
A4	--	92,92	98,55	105,04	114,22	116,58	112,46	105,31	96,84	88,87
A4	--	92,92	98,55	105,04	114,22	116,58	112,46	105,31	96,84	88,87
A4	--	92,92	98,55	105,04	114,22	116,58	112,46	105,31	96,84	88,87
A4	--	92,92	98,55	105,04	114,22	116,58	112,46	105,31	96,84	88,87
	--	79,77	88,04	93,87	101,93	106,13	101,55	94,45	86,26	76,46
	--	92,18	97,70	104,23	113,46	115,72	111,63	104,48	96,00	88,22
	--	92,13	97,65	104,18	113,41	115,67	111,58	104,43	95,94	88,17
	--	81,22	89,68	95,43	103,46	107,86	103,20	96,08	87,93	78,16
A4	--	92,92	98,55	105,04	114,22	116,58	112,46	105,31	96,84	88,87
A4	--	92,92	98,55	105,04	114,22	116,58	112,46	105,31	96,84	88,87
A4	--	92,92	98,55	105,04	114,22	116,58	112,46	105,31	96,84	88,87
A4	--	92,92	98,55	105,04	114,22	116,58	112,46	105,31	96,84	88,87
A4	--	92,92	98,55	105,04	114,22	116,58	112,46	105,31	96,84	88,87
	--	76,40	82,40	88,84	91,95	97,27	95,71	88,05	80,85	73,47
	--	74,66	84,57	89,97	95,08	100,44	98,02	90,16	80,37	71,59
	--	74,66	84,57	89,97	95,08	100,44	98,02	90,16	80,37	71,59
	--	74,66	84,57	89,97	95,08	100,44	98,02	90,16	80,37	71,59

Model: 2022
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2006

Naam	LE (A) 125	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k	LE (A) 2k	LE (A) 4k	LE (A) 8k	LE (N) 63	LE (N) 125	LE (N) 250
	84,96	90,22	97,94	102,38	99,19	92,19	87,90	79,46	79,63	85,43
	83,25	88,73	96,23	100,62	97,46	90,46	86,17	77,76	78,02	84,15
	86,89	92,17	99,87	104,30	101,12	94,11	89,82	81,38	81,56	87,41
A4	94,73	101,11	110,24	112,89	108,63	101,48	93,07	86,22	91,32	97,99
A4	94,73	101,11	110,24	112,89	108,63	101,48	93,07	86,22	91,32	97,99
A4	94,73	101,11	110,24	112,89	108,63	101,48	93,07	86,22	91,32	97,99
A4	94,73	101,11	110,24	112,89	108,63	101,48	93,07	86,22	91,32	97,99
A4	94,73	101,11	110,24	112,89	108,63	101,48	93,07	86,22	91,32	97,99
A4	94,73	101,11	110,24	112,89	108,63	101,48	93,07	86,22	91,32	97,99
A4	94,73	101,11	110,24	112,89	108,63	101,48	93,07	86,22	91,32	97,99
	85,11	90,79	98,78	103,38	98,65	91,52	83,41	71,43	79,76	85,53
	94,09	100,46	109,59	112,24	107,99	100,83	92,42	85,58	90,68	97,34
	94,04	100,41	109,54	112,19	107,94	100,78	92,37	85,52	90,63	97,29
	86,90	92,55	100,52	105,21	100,44	93,31	85,21	72,93	81,44	87,15
A4	94,73	101,11	110,24	112,89	108,63	101,48	93,07	86,22	91,32	97,99
A4	94,73	101,11	110,24	112,89	108,63	101,48	93,07	86,22	91,32	97,99
A4	94,73	101,11	110,24	112,89	108,63	101,48	93,07	86,22	91,32	97,99
A4	94,73	101,11	110,24	112,89	108,63	101,48	93,07	86,22	91,32	97,99
A4	94,73	101,11	110,24	112,89	108,63	101,48	93,07	86,22	91,32	97,99
	79,12	85,15	88,56	94,40	92,96	85,16	77,78	69,51	75,21	81,31
	81,54	86,94	91,73	97,66	95,36	87,42	77,58	67,72	77,55	82,96
	81,54	86,94	91,73	97,66	95,36	87,42	77,58	67,72	77,55	82,96
	81,54	86,94	91,73	97,66	95,36	87,42	77,58	67,72	77,55	82,96

Model: 2022
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2006

Naam	LE (N) 500	LE (N) 1k	LE (N) 2k	LE (N) 4k	LE (N) 8k	LE (P4) 63	LE (P4) 125	LE (P4) 250	LE (P4) 500
	92,66	96,91	93,80	86,82	82,51	--	--	--	--
	91,07	95,21	92,16	85,19	80,86	--	--	--	--
	94,60	98,84	95,73	88,75	84,44	--	--	--	--
A4	107,39	109,33	105,34	98,18	89,63	--	--	--	--
A4	107,39	109,33	105,34	98,18	89,63	--	--	--	--
A4	107,39	109,33	105,34	98,18	89,63	--	--	--	--
A4	107,39	109,33	105,34	98,18	89,63	--	--	--	--
A4	107,39	109,33	105,34	98,18	89,63	--	--	--	--
A4	107,39	109,33	105,34	98,18	89,63	--	--	--	--
A4	107,39	109,33	105,34	98,18	89,63	--	--	--	--
	93,62	97,95	93,30	86,18	78,03	--	--	--	--
	106,75	108,68	104,69	97,53	88,99	--	--	--	--
	106,70	108,63	104,64	97,48	88,94	--	--	--	--
	95,19	99,69	94,98	87,86	79,73	--	--	--	--
A4	107,39	109,33	105,34	98,18	89,63	--	--	--	--
A4	107,39	109,33	105,34	98,18	89,63	--	--	--	--
A4	107,39	109,33	105,34	98,18	89,63	--	--	--	--
A4	107,39	109,33	105,34	98,18	89,63	--	--	--	--
A4	107,39	109,33	105,34	98,18	89,63	--	--	--	--
	84,81	90,44	88,95	81,19	73,83	--	--	--	--
	87,94	93,67	91,32	83,39	73,56	--	--	--	--
	87,94	93,67	91,32	83,39	73,56	--	--	--	--
	87,94	93,67	91,32	83,39	73,56	--	--	--	--

Model: 2022
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2006

Naam	LE (P4) 1k	LE (P4) 2k	LE (P4) 4k	LE (P4) 8k
	--	--	--	--
	--	--	--	--
	--	--	--	--
A4	--	--	--	--
A4	--	--	--	--
A4	--	--	--	--
A4	--	--	--	--
A4	--	--	--	--
A4	--	--	--	--
A4	--	--	--	--
	--	--	--	--
	--	--	--	--
	--	--	--	--
	--	--	--	--
A4	--	--	--	--
A4	--	--	--	--
A4	--	--	--	--
A4	--	--	--	--
A4	--	--	--	--
	--	--	--	--
	--	--	--	--
	--	--	--	--
	--	--	--	--

Bijlage II

ONTVANGEN 02 JUNI 2010
6.357

Rijkswaterstaat
Ministerie van Verkeer en Waterstaat

> Retouradres postbus 90157 5200 MJ 's-Hertogenbosch

Regionale milieudienst
De heer W. van Empel
Postbus 16
4700 AA ROOSENDAAL

Noord-Brabant
Zuidwal 58
postbus 90157
5200 MJ 's-Hertogenbosch
T 073 681 78 17
F 073 681 73 75

Contactpersoon
ir. R.G. Leijs
T 073 681 78 41 / 06 52354428
regis.leijs@rws.nl

Ons kenmerk
RWS/DNB-2010/3524
Uw kenmerk
-
Bijlage(n)
1

Datum 31 mei 2010
Onderwerp Verkeersgegevens 2010-RW4-1580.

Geachte heer Van Empel,

Naar aanleiding van uw vraag van 3 mei jl. om intensiteiten en prognoses van RW 4, geef ik u de volgende informatie.

In de bijlage vindt u van de gevraagde wegvakken de gemiddelde weekdagintensiteit voor de jaren 2008 en 2020. Er is een onderverdeling gemaakt in dagdelen en voertuigcategorieën.

De prognosecijfers zijn ontleend aan prognoses met het Nieuw Regionaal Model (NRM) Noord-Brabant, versie 3.3. Bij het opstellen van verkeersprognoses gebruikt Rijkswaterstaat Noord-Brabant recente inzichten over de sociaal-economische ontwikkeling en het verkeers- en vervoersbeleid.

Op het verstrekken van deze gegevens zijn de algemene voorwaarden van toepassing zoals vastgesteld door de Directeur-Generaal van Rijkswaterstaat d.d. 15 september 1995. Deze voorwaarden hebben onder meer betrekking op het eigendomsrecht, toepassing van gegevens door u als opdrachtgever, verstrekking van gegevens en aansprakelijkheid.

In deze voorwaarden is onder andere bepaald dat het u als opdrachtgever niet is toegestaan, tenzij Rijkswaterstaat toestemming geeft, de verstrekte gegevens geheel of gedeeltelijk te (doen) gebruiken ten behoeve van het instellen van claims, voor het voeren van gerechtelijke procedures, voor reclame of antireclame en/of ten behoeve van werving in meer algemene zin. Een volledige set van de voorwaarden zenden wij u op verzoek toe.

Ik hoop u met deze gegevens voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u nog vragen heeft, kunt u mij bereiken op bovenstaand telefoonnummer of e-mailadres.

Noord-Brabant

Datum
31 mei 2010

Ons kenmerk
RWS/DNB-2010/3524

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
namens deze,
het hoofd van de afdeling Planvorming en Advies,

drs. L.M. Pacilly

INTENSITEITSGEGEVENS AKOESTISCHE BEREKENINGEN

RIJKSWEG : A4
WEGVAK : Bergen op Zoom-zuid - Hoogerheide
INWEVA-nummer : 78458
INTENSITEITEN : mvt

	HUIDIGE INTENSITEITEN 2008				
00.00 - 24.00 uur	**WEEKDAG- ETMAALINTENSITEIT**			59.200 mvt	
07.00 - 19.00 uur	**DAGINTENSITEIT**	77%		45.700	
	categorie 1		83%		3.200
	categorie 2		5%		200
	categorie 3		12%		400
	GEM. DAGUURINTENSITEIT	6%			3.800
19.00 - 23.00 uur	**AVONDINTENSITEIT**	13%		7.800	
	categorie 1		89%		1.700
	categorie 2		3%		100
	categorie 3		8%		200
	GEM. AVONDUURINTENSITEIT	3%			1.900
23.00 - 07.00 uur	**NACHTINTENSITEIT**	10%		5.700	
	categorie 1		78%		600
	categorie 2		6%		-
	categorie 3		16%		100
	GEM. NACHTUURINTENSITEIT	1%			700

INTENSITEITSGEGEVENS AKOESTISCHE BEREKENINGEN

RIJKSWEG : A4
WEGVAK : Bergen op Zoom-zuid - Hoogerheide
INWEVA-nummer : 78458
INTENSITEITEN : mvt

	PROGNOSE INTENSITEITEN 2020				
00.00 - 24.00 uur	**WEEKDAG- ETMAALINTENSITEIT**			82.900 mvt	
07.00 - 19.00 uur	**DAGINTENSITEIT**	78%		64.900	
	categorie 1		72%		3.900
	categorie 2		6%		300
	categorie 3		22%		1.200
	GEM. DAGUURINTENSITEIT	7%			5.400
19.00 - 23.00 uur	**AVONDINTENSITEIT**	12%		9.600	
	categorie 1		79%		1.900
	categorie 2		3%		100
	categorie 3		18%		400
	GEM. AVONDUURINTENSITEIT	3%			2.400
23.00 - 07.00 uur	**NACHTINTENSITEIT**	10%		8.400	
	categorie 1		66%		700
	categorie 2		6%		100
	categorie 3		27%		300
	GEM. NACHTUURINTENSITEIT	1%			1.100

(c) 2005 Goudappel Coffeng

Wegvak 36923-36968, Start/End 0/443 Balsedreef

Projectinformatie

BGZ is doorgerekend met PromilSpatial vs. 3.03.1 (juli 2009)
De intensiteiten zijn gemiddelde weekdag intensiteiten

Brongegevens :
Pandgegevens : gecreeerd vanuit GBKN (aangeleverd in maart 2006)
Adresgegevens : BOZADRM00.xls (aangeleverd in maart 2006)
WOZ gegevens : vastgoedobjecten.xls (aangeleverd maart 2006)
Bomen : gecreeerd vanuit GBKN (aangeleverd in maart 2006, alleen X en Y coordinaten)
Schermen : Oude milieumodel (gecontroleerd augustus 2008)
Wegbeheerbestand : Top10 vector bestanden (aangeleverd februari 2006)

Algemene opmerkingen	808897892463_0001
Opmerkingen linkerzijde	9,9a,9b
Opmerkingen rechterzijde	1
Wegvaklengte	35,7

Series linkerzijde	**Type linkerzijde**	**Series rechterzijde**	**Type rechterzijde**
S_ExpTyp	60 km/h 2x1	S_ExpTyp	60 km/h 2x1
S_OneWay	Nee	S_OneWay	Nee

	DAG	**AVOND**	**NACHT**
Snelheid voor geluid	60	60	60
idem voor vrachtverkeer	60	60	60

	Linkerzijde			**Rechterzijde**		
Opgeslagen intensiteit	422			489		
Ophoogfactoren (beide zijden)	**OphFac =**	1,000	**RijlFac =** 1,000	**CnstFac =**	1,000	
Etmaalintensiteit (gespiegeld)	455			455		
	Dag	**Avond**	**Nacht**	**Dag**	**Avond**	**Nacht**
Gemiddeld uurpercentage	6,25	3,50	1,37	6,24	3,53	1,38
Perc. motoren	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Perc. personenauto's	91,8	95,1	94,6	93,8	96,3	95,9
Perc. midzwaar vrachtverkeer	5,2	3,1	2,9	3,9	2,3	2,2
Perc. zwaar vrachtverkeer	3,1	1,8	2,5	2,3	1,3	1,9
Uurintensiteit bromfietsen	0	0	0	0	0	0

Wegdekverharding	DAB (Ref.)	**Wegdekhoogte**	0,1
Drempel	Niet aanwezig	**Bermbreedte**	0,0
		Breedte harde berm	0,0

	Linkerzijde	**Rechterzijde**
Afstand wegas-rijlijn [m]	0,0	0,0
Afstand wegas-gevel [m]	42,1	87,6
Afstand rijlijn-hard oppervlak [m]	4,8	3,8
Afstand wegas-scherm [m]	0,0	0,0
Bebouwingsfractie	0,63	1,00
Waarneemhoogte speciaal	0,0	0,0
Schermhoogte	0,0	0,0
Tophoek scherm		

	Linkerzijde		**Rechterzijde**	
	Won	**Corr**	**Won**	**Corr**
Eengezinswoningen	0	0,0	1	0,0
Woningen begane grond	0	0,0	0	0,0
Woningen 1e etage	0	0,0	0	0,0
Woningen 2e etage	0	0,0	0	0,0
Woningen 3e etage	0	0,0	0	0,0
Woningen 4e etage en hoger	0	0,0	0	0,0
Speciale woningen	0	0,0	0	0,0

(c) 2005 Goudappel Coffeng

Wegvak 36923-36968, Start/End 443/1447 Balsedreef

Projectinformatie

BGZ is doorgerekend met PromilSpatial vs. 3.03.1 (juli 2009)
De intensiteiten zijn gemiddelde weekdag intensiteiten

Brongegevens :
Pandgegevens : gecreeerd vanuit GBKN (aangeleverd in maart 2006)
Adresgegevens : BOZADRM00.xls (aangeleverd in maart 2006)
WOZ gegevens : vastgoedobjecten.xls (aangeleverd maart 2006)
Bomen : gecreeerd vanuit GBKN (aangeleverd in maart 2006, alleen X en Y coordinaten)
Schermen : Oude milieumodel (gecontroleerd augustus 2008)
Wegbeheerbestand : Top10 vector bestanden (aangeleverd februari 2006)

Algemene opmerkingen	808897892463_0002
Opmerkingen linkerzijde	7
Opmerkingen rechterzijde	3
Wegvaklengte	81,0

Series linkerzijde	**Type linkerzijde**	**Series rechterzijde**	**Type rechterzijde**
S_ExpTyp	60 km/h 2x1	S_ExpTyp	60 km/h 2x1
S_OneWay	Nee	S_OneWay	Nee

	DAG	**AVOND**	**NACHT**
Snelheid voor geluid	60	60	60
idem voor vrachtverkeer	60	60	60

	Linkerzijde			**Rechterzijde**		
Opgeslagen intensiteit	422			489		
Ophoogfactoren (beide zijden)	**OphFac =**	1,000	**RijlFac =** 1,000	**CnstFac =**	1,000	
Etmaalintensiteit (gespiegeld)	455			455		
	Dag	**Avond**	**Nacht**	**Dag**	**Avond**	**Nacht**
Gemiddeld uurpercentage	6,25	3,50	1,37	6,24	3,53	1,38
Perc. motoren	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Perc. personenauto's	91,8	95,1	94,6	93,8	96,3	95,9
Perc. midzwaar vrachtverkeer	5,2	3,1	2,9	3,9	2,3	2,2
Perc. zwaar vrachtverkeer	3,1	1,8	2,5	2,3	1,3	1,9
Uurintensiteit bromfietsen	0	0	0	0	0	0

Wegdekverharding	DAB (Ref.)	**Wegdekhoogte**	0,0
Drempel	Niet aanwezig	**Bermbreedte**	0,0
		Breedte harde berm	0,0

	Linkerzijde	**Rechterzijde**
Afstand wegas-rijlijn [m]	0,0	0,0
Afstand wegas-gevel [m]	19,2	35,5
Afstand rijlijn-hard oppervlak [m]	5,0	4,7
Afstand wegas-scherm [m]	0,0	0,0
Bebouwingsfractie	0,57	0,93
Waarneemhoogte speciaal	0,0	0,0
Schermhoogte	0,0	0,0
Tophoek scherm		

	Linkerzijde		**Rechterzijde**	
	Won	**Corr**	**Won**	**Corr**
Eengezinswoningen	0	0,0	1	0,0
Woningen begane grond	0	0,0	0	0,0
Woningen 1e etage	0	0,0	0	0,0
Woningen 2e etage	0	0,0	0	0,0
Woningen 3e etage	0	0,0	0	0,0
Woningen 4e etage en hoger	0	0,0	0	0,0
Speciale woningen	0	0,0	0	0,0

(c) 2005 Goudappel Coffeng

Wegvak 36923-36968, Start/End 1447/2303 Balsedreef

Projectinformatie	BGZ is doorgerekend met PromilSpatial vs. 3.03.1 (juli 2009) De intensiteiten zijn gemiddelde weekdag intensiteiten Brongegevens : Pandgegevens : gecreeerd vanuit GBKN (aangeleverd in maart 2006) Adresgegevens : BOZADRM00.xls (aangeleverd in maart 2006) WOZ gegevens : vastgoedobjecten.xls (aangeleverd maart 2006) Bomen : gecreeerd vanuit GBKN (aangeleverd in maart 2006, alleen X en Y coordinaten) Schermen : Oude milieumodel (gecontroleerd augustus 2008) Wegbeheerbestand : Top10 vector bestanden (aangeleverd februari 2006)
Algemene opmerkingen	808897892463_0003
Opmerkingen linkerzijde	
Opmerkingen rechterzijde	
Wegvaklengte	69,0

Series linkerzijde	**Type linkerzijde**	**Series rechterzijde**	**Type rechterzijde**
S_ExpTyp	60 km/h 2x1	S_ExpTyp	60 km/h 2x1
S_OneWay	Nee	S_OneWay	Nee

	DAG	**AVOND**	**NACHT**
Snelheid voor geluid	60	60	60
idem voor vrachtverkeer	60	60	60

	Linkerzijde			**Rechterzijde**		
Opgeslagen intensiteit	422			489		
Ophoogfactoren (beide zijden)	**OphFac =**	1,000	**RijlFac =** 1,000	**CnstFac =**	1,000	
Etmaalintensiteit (gespiegeld)	455			455		
	Dag	**Avond**	**Nacht**	**Dag**	**Avond**	**Nacht**
Gemiddeld uurpercentage	6,25	3,50	1,37	6,24	3,53	1,38
Perc. motoren	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Perc. personenauto's	91,8	95,1	94,6	93,8	96,3	95,9
Perc. midzwaar vrachtverkeer	5,2	3,1	2,9	3,9	2,3	2,2
Perc. zwaar vrachtverkeer	3,1	1,8	2,5	2,3	1,3	1,9
Uurintensiteit bromfietsen	0	0	0	0	0	0

Wegdekverharding	DAB (Ref.)	**Wegdekhoogte**	0,0
Drempel	Niet aanwezig	**Bermbreedte**	0,0
		Breedte harde berm	0,0

	Linkerzijde	**Rechterzijde**		**Linkerzijde**		**Rechterzijde**	
Afstand wegas-rijlijn [m]	0,0	0,0		**Won**	**Corr**	**Won**	**Corr**
Afstand wegas-gevel [m]	0,0	105,0	**Eengezinswoningen**	0	0,0	0	0,0
Afstand rijlijn-hard oppervlak [m]	10,0	2,0	**Woningen begane grond**	0	0,0	0	0,0
Afstand wegas-scherm [m]	0,0	0,0	**Woningen 1e etage**	0	0,0	0	0,0
Bebouwingsfractie	0,00	0,02	**Woningen 2e etage**	0	0,0	0	0,0
Waarneemhoogte speciaal	0,0	0,0	**Woningen 3e etage**	0	0,0	0	0,0
Schermhoogte	0,0	0,0	**Woningen 4e etage en hoger**	0	0,0	0	0,0
Tophoek scherm			**Speciale woningen**	0	0,0	0	0,0

(c) 2005 Goudappel Coffeng

Wegvak 36923-36968, Start/End 2303/2731 Balsedreef

Projectinformatie	BGZ is doorgerekend met PromilSpatial vs. 3.03.1 (juli 2009) De intensiteiten zijn gemiddelde weekdag intensiteiten Brongegevens : Pandgegevens : gecreeerd vanuit GBKN (aangeleverd in maart 2006) Adresgegevens : BOZADRM00.xls (aangeleverd in maart 2006) WOZ gegevens : vastgoedobjecten.xls (aangeleverd maart 2006) Bomen : gecreeerd vanuit GBKN (aangeleverd in maart 2006, alleen X en Y coordinaten) Schermen : Oude milieumodel (gecontroleerd augustus 2008) Wegbeheerbestand : Top10 vector bestanden (aangeleverd februari 2006)
Algemene opmerkingen	808897892463_0004
Opmerkingen linkerzijde	
Opmerkingen rechterzijde	2
Wegvaklengte	34,5

Series linkerzijde	**Type linkerzijde**	**Series rechterzijde**	**Type rechterzijde**
S_ExpTyp	60 km/h 2x1	S_ExpTyp	60 km/h 2x1
S_OneWay	Nee	S_OneWay	Nee

	DAG	**AVOND**	**NACHT**
Snelheid voor geluid	60	60	60
idem voor vrachtverkeer	60	60	60

	Linkerzijde			**Rechterzijde**		
Opgeslagen intensiteit	422			489		
Ophoogfactoren (beide zijden)	**OphFac =**	1,000	**RijlFac =** 1,000	**CnstFac =**	1,000	
Etmaalintensiteit (gespiegeld)	455			455		
	Dag	**Avond**	**Nacht**	**Dag**	**Avond**	**Nacht**
Gemiddeld uurpercentage	6,25	3,50	1,37	6,24	3,53	1,38
Perc. motoren	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Perc. personenauto's	91,8	95,1	94,6	93,8	96,3	95,9
Perc. midzwaar vrachtverkeer	5,2	3,1	2,9	3,9	2,3	2,2
Perc. zwaar vrachtverkeer	3,1	1,8	2,5	2,3	1,3	1,9
Uurintensiteit bromfietsen	0	0	0	0	0	0

Wegdekverharding	DAB (Ref.)	**Wegdekhoogte**	0,0
Drempel	Niet aanwezig	**Bermbreedte**	0,0
		Breedte harde berm	0,0

	Linkerzijde	**Rechterzijde**		**Linkerzijde**		**Rechterzijde**	
Afstand wegas-rijlijn [m]	0,0	0,0		**Won**	**Corr**	**Won**	**Corr**
Afstand wegas-gevel [m]	0,0	13,2	**Eengezinswoningen**	0	0,0	1	0,0
Afstand rijlijn-hard oppervlak [m]	10,0	2,0	**Woningen begane grond**	0	0,0	0	0,0
Afstand wegas-scherm [m]	0,0	0,0	**Woningen 1e etage**	0	0,0	0	0,0
Bebouwingsfractie	0,00	0,91	**Woningen 2e etage**	0	0,0	0	0,0
Waarneemhoogte speciaal	0,0	0,0	**Woningen 3e etage**	0	0,0	0	0,0
Schermhoogte	0,0	0,0	**Woningen 4e etage en hoger**	0	0,0	0	0,0
Tophoek scherm			**Speciale woningen**	0	0,0	0	0,0

(c) 2005 Goudappel Coffeng

Wegvak 36923-36968, Start/End 2731/10000 Balsedreef

Projectinformatie

BGZ is doorgerekend met PromilSpatial vs. 3.03.1 (juli 2009)
De intensiteiten zijn gemiddelde weekdag intensiteiten

Brongegevens :
Pandgegevens : gecreeerd vanuit GBKN (aangeleverd in maart 2006)
Adresgegevens : BOZADRM00.xls (aangeleverd in maart 2006)
WOZ gegevens : vastgoedobjecten.xls (aangeleverd maart 2006)
Bomen : gecreeerd vanuit GBKN (aangeleverd in maart 2006, alleen X en Y coordinaten)
Schermen : Oude milieumodel (gecontroleerd augustus 2008)
Wegbeheerbestand : Top10 vector bestanden (aangeleverd februari 2006)

Algemene opmerkingen	808897892463_0005
Opmerkingen linkerzijde	5a
Opmerkingen rechterzijde	4
Wegvaklengte	586,1

Series linkerzijde	**Type linkerzijde**	**Series rechterzijde**	**Type rechterzijde**
S_ExpTyp	60 km/h 2x1	S_ExpTyp	60 km/h 2x1
S_OneWay	Nee	S_OneWay	Nee

	DAG	**AVOND**	**NACHT**
Snelheid voor geluid	60	60	60
idem voor vrachtverkeer	60	60	60

	Linkerzijde			**Rechterzijde**		
Opgeslagen intensiteit	422			489		
Ophoogfactoren (beide zijden)	**OphFac =**	1,000	**RijlFac =** 1,000	**CnstFac =**	1,000	
Etmaalintensiteit (gespiegeld)	455			455		
	Dag	**Avond**	**Nacht**	**Dag**	**Avond**	**Nacht**
Gemiddeld uurpercentage	6,25	3,50	1,37	6,24	3,53	1,38
Perc. motoren	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Perc. personenauto's	91,8	95,1	94,6	93,8	96,3	95,9
Perc. midzwaar vrachtverkeer	5,2	3,1	2,9	3,9	2,3	2,2
Perc. zwaar vrachtverkeer	3,1	1,8	2,5	2,3	1,3	1,9
Uurintensiteit bromfietsen	0	0	0	0	0	0

Wegdekverharding	DAB (Ref.)	**Wegdekhoogte**	0,0
Drempel	Niet aanwezig	**Bermbreedte**	0,0
		Breedte harde berm	0,0

	Linkerzijde	**Rechterzijde**		**Linkerzijde**		**Rechterzijde**	
Afstand wegas-rijlijn [m]	0,0	0,0		**Won**	**Corr**	**Won**	**Corr**
Afstand wegas-gevel [m]	40,9	27,0	**Eengezinswoningen**	0	0,0	1	0,0
Afstand rijlijn-hard oppervlak [m]	5,1	5,0	**Woningen begane grond**	0	0,0	0	0,0
Afstand wegas-scherm [m]	0,0	0,0	**Woningen 1e etage**	0	0,0	0	0,0
Bebouwingsfractie	0,09	0,02	**Woningen 2e etage**	0	0,0	0	0,0
Waarneemhoogte speciaal	0,0	0,0	**Woningen 3e etage**	0	0,0	0	0,0
Schermhoogte	0,0	0,0	**Woningen 4e etage en hoger**	0	0,0	0	0,0
Tophoek scherm			**Speciale woningen**	0	0,0	0	0,0

Bijlage III

Rapport: Resultatentabel
Model: 2022
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: A4
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
noord 1_A		1,50	57	53	50	58
noord 1_B		5,00	58	54	51	59
noord 1_C		7,50	59	55	52	60
noord 1_D		10,50	60	56	53	61
noord 2_A		1,50	56	53	49	58
noord 2_B		5,00	57	54	50	59
noord 2_C		7,50	58	55	51	60
noord 2_D		10,50	59	55	52	60
oost 1_A		1,50	--	--	--	--
oost 1_B		5,00	--	--	--	--
oost 1_C		7,50	--	--	--	--
oost 1_D		10,50	--	--	--	--
oost 2_A		1,50	--	--	--	--
oost 2_B		5,00	--	--	--	--
oost 2_C		7,50	--	--	--	--
oost 2_D		10,50	--	--	--	--
west 1_A		1,50	58	54	50	59
west 1_B		5,00	59	55	52	60
west 1_C		7,50	61	57	54	62
west 1_D		10,50	63	59	56	64
west 2_A		1,50	58	54	51	59
west 2_B		5,00	59	56	52	61
west 2_C		7,50	61	57	54	63
west 2_D		10,50	63	59	56	64
zuid 1_A		1,50	55	51	48	57
zuid 1_B		5,00	57	53	50	58
zuid 1_C		7,50	58	54	51	59
zuid 1_D		10,50	59	55	52	60
zuid 2_A		1,50	55	52	48	57
zuid 2_B		5,00	57	53	50	58
zuid 2_C		7,50	58	54	51	59
zuid 2_D		10,50	59	55	52	61

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: 2022 + scherm a4
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: A4
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
noord 1_A		1,50	56	52	49	57
noord 1_B		5,00	57	54	50	59
noord 1_C		7,50	58	54	51	59
noord 1_D		10,50	59	55	51	60
noord 2_A		1,50	56	52	49	57
noord 2_B		5,00	57	53	50	58
noord 2_C		7,50	58	54	50	59
noord 2_D		10,50	58	54	51	59
oost 1_A		1,50	--	--	--	--
oost 1_B		5,00	--	--	--	--
oost 1_C		7,50	--	--	--	--
oost 1_D		10,50	--	--	--	--
oost 2_A		1,50	--	--	--	--
oost 2_B		5,00	--	--	--	--
oost 2_C		7,50	--	--	--	--
oost 2_D		10,50	--	--	--	--
west 1_A		1,50	55	52	48	57
west 1_B		5,00	57	53	50	58
west 1_C		7,50	58	54	51	59
west 1_D		10,50	59	55	52	60
west 2_A		1,50	56	53	49	58
west 2_B		5,00	58	54	51	59
west 2_C		7,50	59	55	51	60
west 2_D		10,50	59	56	52	61
zuid 1_A		1,50	50	46	43	51
zuid 1_B		5,00	51	47	44	52
zuid 1_C		7,50	51	48	44	53
zuid 1_D		10,50	52	48	45	53
zuid 2_A		1,50	50	46	43	51
zuid 2_B		5,00	51	47	44	52
zuid 2_C		7,50	52	48	44	53
zuid 2_D		10,50	52	48	45	54

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage III
Rekenresultaten Balsedreef 50 km/u 2022 tpv Villa Lievensberg

Rapport: Resultatentabel
Model: 2022
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Balsedreef 50
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
noord 1_A		1,50	38	35	31	40
noord 1_B		5,00	40	38	34	42
noord 1_C		7,50	41	38	34	42
noord 1_D		10,50	41	38	34	42
noord 2_A		1,50	37	34	30	39
noord 2_B		5,00	39	37	33	41
noord 2_C		7,50	40	37	33	41
noord 2_D		10,50	40	37	33	41
oost 1_A		1,50	--	--	--	--
oost 1_B		5,00	--	--	--	--
oost 1_C		7,50	--	--	--	--
oost 1_D		10,50	--	--	--	--
oost 2_A		1,50	--	--	--	--
oost 2_B		5,00	--	--	--	--
oost 2_C		7,50	--	--	--	--
oost 2_D		10,50	--	--	--	--
west 1_A		1,50	33	31	27	35
west 1_B		5,00	37	34	30	38
west 1_C		7,50	38	35	31	39
west 1_D		10,50	38	36	32	40
west 2_A		1,50	36	33	29	38
west 2_B		5,00	39	36	32	41
west 2_C		7,50	40	37	33	41
west 2_D		10,50	40	37	33	41
zuid 1_A		1,50	--	--	--	--
zuid 1_B		5,00	--	--	--	--
zuid 1_C		7,50	--	--	--	--
zuid 1_D		10,50	--	--	--	--
zuid 2_A		1,50	--	--	--	--
zuid 2_B		5,00	--	--	--	--
zuid 2_C		7,50	--	--	--	--
zuid 2_D		10,50	--	--	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage III
Rekenresultaten Balsedreef 80 km/u 2022 tpv Villa Lievensberg

Rapport: Resultatentabel
Model: 2022
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Balsedreef 80
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
noord 1_A		1,50	45	42	38	47
noord 1_B		5,00	46	44	40	48
noord 1_C		7,50	46	44	40	48
noord 1_D		10,50	46	44	40	48
noord 2_A		1,50	46	43	39	48
noord 2_B		5,00	47	44	40	49
noord 2_C		7,50	47	44	40	49
noord 2_D		10,50	47	44	40	49
oost 1_A		1,50	44	41	37	46
oost 1_B		5,00	46	43	39	47
oost 1_C		7,50	46	43	39	47
oost 1_D		10,50	46	43	39	47
oost 2_A		1,50	43	40	36	45
oost 2_B		5,00	45	42	38	46
oost 2_C		7,50	45	42	38	46
oost 2_D		10,50	45	42	38	47
west 1_A		1,50	36	33	29	37
west 1_B		5,00	38	35	31	39
west 1_C		7,50	33	31	27	35
west 1_D		10,50	--	--	--	--
west 2_A		1,50	34	32	28	36
west 2_B		5,00	36	33	29	37
west 2_C		7,50	--	--	--	--
west 2_D		10,50	--	--	--	--
zuid 1_A		1,50	--	--	--	--
zuid 1_B		5,00	--	--	--	--
zuid 1_C		7,50	--	--	--	--
zuid 1_D		10,50	--	--	--	--
zuid 2_A		1,50	--	--	--	--
zuid 2_B		5,00	--	--	--	--
zuid 2_C		7,50	--	--	--	--
zuid 2_D		10,50	--	--	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage III
Rekenresultaten Balsedreef tpv Villa Lievensberg + SMA Balsedreef

Rapport: Resultatentabel
Model: 2022 wegdek balsedreef
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Balsedreef 80
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
noord 1_A		1,50	44	41	37	45
noord 1_B		5,00	45	42	38	47
noord 1_C		7,50	45	42	38	47
noord 1_D		10,50	45	42	38	47
noord 2_A		1,50	45	42	38	46
noord 2_B		5,00	46	43	39	47
noord 2_C		7,50	46	43	39	48
noord 2_D		10,50	46	43	39	47
oost 1_A		1,50	43	40	36	45
oost 1_B		5,00	45	42	38	46
oost 1_C		7,50	45	42	38	46
oost 1_D		10,50	45	42	38	46
oost 2_A		1,50	42	39	35	44
oost 2_B		5,00	44	41	37	45
oost 2_C		7,50	44	41	37	45
oost 2_D		10,50	44	41	37	45
west 1_A		1,50	34	31	27	36
west 1_B		5,00	36	33	29	38
west 1_C		7,50	32	29	25	33
west 1_D		10,50	--	--	--	--
west 2_A		1,50	34	32	28	36
west 2_B		5,00	36	33	29	37
west 2_C		7,50	--	--	--	--
west 2_D		10,50	--	--	--	--
zuid 1_A		1,50	--	--	--	--
zuid 1_B		5,00	--	--	--	--
zuid 1_C		7,50	--	--	--	--
zuid 1_D		10,50	--	--	--	--
zuid 2_A		1,50	--	--	--	--
zuid 2_B		5,00	--	--	--	--
zuid 2_C		7,50	--	--	--	--
zuid 2_D		10,50	--	--	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage III
Rekenresultaten Balsedreef tpv Villa Lievensberg + snelheidsverlaging Balsedreef

Rapport: Resultatentabel
Model: 2022 snelheid balsedreef
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Balsedreef 80
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
noord 1_A		1,50	38	35	31	39
noord 1_B		5,00	39	36	33	41
noord 1_C		7,50	40	37	33	42
noord 1_D		10,50	40	37	33	42
noord 2_A		1,50	39	36	32	40
noord 2_B		5,00	40	37	33	42
noord 2_C		7,50	41	38	34	42
noord 2_D		10,50	41	38	34	43
oost 1_A		1,50	38	35	31	40
oost 1_B		5,00	40	37	33	42
oost 1_C		7,50	40	38	34	42
oost 1_D		10,50	41	38	34	42
oost 2_A		1,50	38	36	32	40
oost 2_B		5,00	40	37	33	42
oost 2_C		7,50	41	38	34	42
oost 2_D		10,50	41	38	34	42
west 1_A		1,50	28	25	21	30
west 1_B		5,00	29	27	23	31
west 1_C		7,50	--	--	--	--
west 1_D		10,50	--	--	--	--
west 2_A		1,50	34	31	27	35
west 2_B		5,00	35	32	28	37
west 2_C		7,50	--	--	--	--
west 2_D		10,50	--	--	--	--
zuid 1_A		1,50	--	--	--	--
zuid 1_B		5,00	--	--	--	--
zuid 1_C		7,50	--	--	--	--
zuid 1_D		10,50	--	--	--	--
zuid 2_A		1,50	--	--	--	--
zuid 2_B		5,00	--	--	--	--
zuid 2_C		7,50	--	--	--	--
zuid 2_D		10,50	--	--	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage IV

Bijlage IV
Rekenresultaten LAmax schreeuwnede kinderen klimbos

Rapport: Resultatentabel
Model: spelende kinderen
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
5_B	Balsedreef 5	4,50	65	65	--
5_A	Balsedreef 5	1,50	63	63	--
25 voorg_B	Klaverveldenweg 25	4,50	47	46	--
25 voorg_A	Klaverveldenweg 25	1,50	46	44	--
15 achterg_B	Klaverveldenweg 15	4,50	45	39	--
15 zijgeve_B	Klaverveldenweg 15	4,50	45	39	--
15 zijgeve_A	Klaverveldenweg 15	1,50	43	37	--
25 zijgeve_B	Klaverveldenweg 25	4,50	47	35	--
15 achterg_A	Klaverveldenweg 15	1,50	45	34	--
25 zijgeve_A	Klaverveldenweg 25	1,50	46	33	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage IV
Rekenresultaten LAmax parkeren graslandje KLaverveldenweg

Rapport: Resultatentabel
Model: spelende kinderen
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
15 achterg_A	Klaverveldenweg 15	1,50	45	34	--
15 achterg_B	Klaverveldenweg 15	4,50	45	39	--
15 zijgeve_A	Klaverveldenweg 15	1,50	43	37	--
15 zijgeve_B	Klaverveldenweg 15	4,50	45	39	--
25 voorg_A	Klaverveldenweg 25	1,50	46	44	--
25 voorg_B	Klaverveldenweg 25	4,50	47	46	--
25 zijgeve_A	Klaverveldenweg 25	1,50	46	33	--
25 zijgeve_B	Klaverveldenweg 25	4,50	47	35	--
5_A	Balsedreef 5	1,50	63	63	--
5_B	Balsedreef 5	4,50	65	65	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage IV
Rekenresultaten LAr,LT parkeren graslandje KLaverveldenweg

Rapport: Resultatentabel
Model: spelende kinderen
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
15 achterg_A	Klaverveldenweg 15	1,50	24	26	--	31
15 achterg_B	Klaverveldenweg 15	4,50	25	27	--	32
15 zijgeve_A	Klaverveldenweg 15	1,50	24	26	--	31
15 zijgeve_B	Klaverveldenweg 15	4,50	25	27	--	32
25 voorg_A	Klaverveldenweg 25	1,50	26	28	--	33
25 voorg_B	Klaverveldenweg 25	4,50	27	29	--	34
25 zijgeve_A	Klaverveldenweg 25	1,50	26	28	--	33
25 zijgeve_B	Klaverveldenweg 25	4,50	28	29	--	34
5_A	Balsedreef 5	1,50	9	10	--	15
5_B	Balsedreef 5	4,50	11	12	--	17

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

NOTITIE

datum	15 augustus 2012
aan	Gemeente Bergen op Zoom t.a.v. De heer K. Stoffer Postbus 35 4600 AA Bergen op Zoom
betreft	Geluidbelasting vanwege parkeerterrein Balsedreef
afzender	Jos van Mierlo
telefoon	0165 - 58 20 34
afdeling	Team Beleidsadviezen & Projecten
zaaknummer	11100196

Bezoekadres:
Bovendonk 27
Roosendaal
tel. (0165) 58 20 00
fax (0165) 56 60 47

Postadres:
Postbus 16
4700 AA Roosendaal

email: milieu@rmd.nl
internet: www.rmd.nl

Inleiding
De RMD heeft in oktober 2011 voor de gemeente Bergen op Zoom een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de geluidbelastingen ten gevolge van wegverkeer op de planontwikkeling binnen het bestemmingsplan Klimbos e.o.. De resultaten van het akoestisch onderzoek zijn opgenomen in de rapportage "Akoestisch onderzoek Bestemmingsplan Klimbos e.o. Gemeente Bergen op Zoom" (projectnummer: 11100196.G1.wem). Uitgangspunt van het akoestisch onderzoek is de realisatie van een parkeerterrein aan de Klaverveldenweg. Inmiddels is de locatie van het parkeerterrein gewijzigd. Het parkeerterrein komt nu aan de Balsedreef te liggen. De ligging van het parkeerterrein is opgenomen in onderstaande figuur. In voorliggende notitie wordt ingegaan op de gevolgen op de geluidbelasting van het verplaatsen van het parkeerterrein van de Klaverveldenweg naar de Balsedreef.

Figuur 1: Nieuwe ligging parkeerterrein aan Balsedreef

BTW-nummer:
NL808201013B01

Bankrelatie:
Fortis Bank
Nederland N.V.
64 16 44 914

Gevolgen verplaatsen parkeerterrein
Het verplaatsen van het parkeerterrein heeft gevolgen voor de resultaten zoals omschreven in paragraaf 4.4 van het uitgevoerde akoestisch onderzoek. Paragraaf 4.4. geeft de resultaten van de geluidbelasting vanwege het parkeren op het graslandje:

"Uit de rekenresultaten, gegeven in bijlage IV, blijkt dat tengevolge van het parkeren op het graslandje aan de Klaverveldenweg ter plaatse van de dichtstbij gelegen woningen van derden een geluidbelasting kan optreden van 46 dB(A) voor het maximale geluidniveau.
Als gevolg van de rijdende personenauto's op het graslandje treedt ter plaatse van de dichtstbij gelegen woningen van derden een langtijdgemiddeld beoordelingsniveau op van ten hoogste 29 dB(A). De grenswaarden worden niet overschreden."

Vanwege het parkeren op het graslandje wordt ter plaatse van de woningen de grenswaarde voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau en maximale geluidniveau ruimschoots onderschreden. De afstand van het parkeerterrein aan de Klaverveldenweg tot de woningen bedraagt:
- Klaverveldenweg 15: circa 95 meter
- Klaverveldenweg 25: circa 115 meter
- Balsedreef 5: circa 135 meter
- Balsedreef 4: circa 500 meter

In de nieuwe situatie, waarbij het parkeerterrein aan de Balsedreef ligt, bedraagt de afstand van het parkeerterrein tot de woningen:
- Klaverveldenweg 15: circa 500 meter
- Klaverveldenweg 25: circa 400 meter
- Balsedreef 5: circa 200 meter
- Villa Lievensberg (Balsedreef 4): circa 95 meter

Aangezien de afstand van het parkeerterrein tot de woningen in de nieuwe situatie eveneens minimaal 95 meter bedraagt, kan gesteld worden dat ook in de nieuwe situatie vanwege het parkeren op het graslandje ter plaatse van de woningen de grenswaarde voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau en maximale geluidniveau ruimschoots wordt onderschreden.

Conclusie
In de nieuwe situatie, waarbij het parkeerterrein aan de Balsedreef ligt, wordt vanwege het parkeren op het graslandje ter plaatse van de woningen de grenswaarde voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau en maximale geluidniveau ruimschoots onderschreden.

Beschikking hogere waarde Wet geluidhinder

Burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen op Zoom zijn voornemens om vaststelling van een hogere waarde krachtens artikel 85 van de Wet geluidhinder en artikel 3.2 van het Besluit geluidhinder (Bgh) voor het ontwerpbestemmingsplan 'Klimbos e.o.'.

Het college stelt vast dat hier een situatie betreft waarbij voor een bestaand gebouw (Villa Lievensberg) in het herziene bestemmingsplan, onder andere, een gezondheidszorgfunctie mogelijk wordt gemaakt als bedoeld in artikel 1.2 van het Bgh. De Villa Lievensberg is in een binnenstedelijk en buitenstedelijk gebied gelegen, waarvoor ingevolge het Bgh een voorkeursgrenswaarde van 48 dB geldt voor het aspect wegverkeerslawaai.

Artikel 3.2 van het Bgh maakt het mogelijk om een hogere waarde vast te stellen van maximaal 63 dB in binnenstedelijk gebied voor wegverkeerslawaai. De maximaal te verlenen hogere waarde vanwege de Rijksweg A4 bedraagt maximaal 53 dB.

De voorkeursgrenswaarde wordt ter plaatse van de noordelijke gevel van de Villa Lievensberg met 1 dB overschreden door het wegverkeerslawaai dat afkomstig is van de Balsedreef. De maximaal te verlenen hogere waarde wordt ter plaatse van de noordelijke, zuidelijke en westelijke gevel van de Villa Lievensberg met respectievelijk 8 dB, 11 dB en 8 dB overschreden door het wegverkeerslawaai dat afkomstig is van de Rijksweg A4.

Voor de Rijksweg A4 geldt een snelheidsregime van 120 km/uur. Deze weg is reeds voorzien van ZOAB. Indien er een stiller wegdektype aangebracht wordt, zoals dubbellaags ZOAB, dan zal de geluidbelasting met circa 3 dB worden teruggebracht. De maximale ontheffingswaarde wordt dan echter nog steeds ruim overschreden. Daarnaast valt het treffen van maatregelen aan de Rijksweg buiten onze bevoegdheid. Gezien het feit dat de voorkeursgrenswaarde toch nog wordt overschreden na het aanbrengen van een geluidluwer wegdek en dit niet tot onze bevoegdheid valt, is het niet realistisch een dergelijke maatregel te treffen.

Een andere maatregel aan de bron door beperking van de verkeersintensiteit is, gezien de functie van de Rijksweg A4, geen mogelijkheid om de geluidbelasting op de gevel te beperken. Bronmaatregelen aan de Rijksweg A4 worden derhalve niet doelmatig geacht.

Door middel van het oprichten van een geluidscherm, een overdrachtsmaatregel, kan de geluidbelasting vanwege Rijksweg A4 gereduceerd worden. Zonder gedetailleerde berekeningen uit te voeren kan, gezien de hoogte van het gebouw en de afstand tot de weg, reeds worden geconcludeerd dat de te behalen geluidreductie zich niet zal verhouden in relatie tot enerzijds, de hoogte en lengte van het op te richten scherm en anderzijds de kosten. De nieuwbouw op een grotere afstand van de betrokken weg situeren is in onderhavige situatie niet mogelijk daar het reeds een bestaand gebouw betreft.

Door middel van het treffen van maatregelen bij het gebouw zelf kan de voorkeurswaarde worden gehaald. Hiertoe moet de noordelijk, zuidelijk en westelijk gerichte gevel van het gebouw worden uitgevoerd met zogenaamde vliesgevels

(voorhangschermen). De voorhangschermen dienen een minimale geluidwering te hebben van 8 dB, 11 dB en 8 dB voor respectievelijk de noordelijke, zuidelijke en westelijke gevel van het gebouw.

Aangezien het treffen van bron- en overdrachtsmaatregelen in de onderhavige situatie niet mogelijk is of onvoldoende resultaat oplevert, zal, om de maximaal te verlenen hogere waarde te kunnen halen de Villa Lievensberg aan drie zijden worden voorzien van voorhangschermen indien deze gebruikt wordt voor een geluidgevoelige bestemming. Naast het aanbrengen van deze voorhangschermen zal een hogere waarde moeten worden verleend van 53 dB voor de betreffende gevels. De betreffende gevels staan aangegeven op de bijgevoegde figuur 1.

De geluidbelasting vanwege de Balsedreef bedraagt ter plaatse van de Villa Lievensberg maximaal 49 dB. Na het aanbrengen van voorhangschermen vanwege de Rijksweg A4 zal de geluidbelasting vanwege de Balsedreef ter plaatse van de gevel van de Villa te allen tijde lager zijn den de voorkeursgrenswaarde.

Geluidklimaat
Het bouwplan is gelegen binnen de geluidzones van de Balsedreef en de Rijksweg A4. Ingevolge artikel 110f van de Wet geluidhinder dient derhalve onderzoek uitgevoerd te worden naar de effecten van de samenloop van de verschillende geluidbronnen.

Uit het uitgevoerde akoestisch onderzoek kan herleid worden, dat de gecumuleerde geluidbelasting vanwege alle wegen die in de nabijheid van de projecties gelegen zijn, uitgedrukt in L_{den}, maximaal 64 dB (zonder toepassing aftrek conform art. 110g Wet geluidhinder) bedraagt. Een gecumuleerde geluidbelasting van 64 dB kan volgens de 'methode Miedema' worden geclassificeerd als 'tamelijk slecht'. Gezien de ligging van de Villa Lievensberg aan de rand van het Klimbos en de Rijksweg A4 wordt dit geluidklimaat in deze situatie acceptabel geacht.

Burgemeester en wethouders stellen zich op het standpunt dat de projectie goed inpasbaar is in de stedenbouwkundige structuur van de omgeving, zodat voor de Villa Lievensberg ontheffing verleend wordt vanwege wegverkeerslawaai.

Inschrijven openbare registers
Overeenkomstig artikel 110i van de Wet geluidhinder zal dit besluit, op het moment dat het onherroepelijk is geworden, worden ingeschreven in de openbare registers. Het besluit zal in tweevoud worden aangeboden aan het regiokantoor van het kadaster. Het besluit heeft betrekking op de volgende kadastrale aanduiding Gemeente Bergen op Zoom; sectie E, nummer 2069.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen op Zoom:

gelet op de Wet geluidhinder;

Besluiten:

1
als hogere waarde voor wegverkeerslawaai voor het plan 'Klimbos e.o.', voor de in de onderstaande tabel aangeduide immissiepunten ter plaatse van de Villa Lievensberg, vast te stellen de waarde van maximaal:

ten gevolge van de Rijksweg A4

Immissiepunt	Lden in dB
Noordgevel	53
Zuidgevel	53
Westgevel	53

De immissiepunten zijn grafisch aangegeven in de bijgevoegde figuur 1.

2
Aan dit besluit als voorwaarden te verbinden dat voor de noord-, zuid- en westgevel van de Villa Lievensberg een voorhangscherm te realiseren wanneer dit gebouw wordt gebruikt als een gezondheidszorggebouw.

3
Een afschrift van dit besluit, met een verklaring van eensluidendheid, zoals beschreven in de Uitvoeringsregeling Kadasterwet, ter inschrijving van de openbare registers, aan te bieden aan het regiokantoor van het kadaster.

burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

de secretaris,	de burgemeester,
Mevrouw mr. A.C. Spindler	Drs. J.M.M. Polman

Bergen op Zoom, 23 oktober 2012

Figuur 1

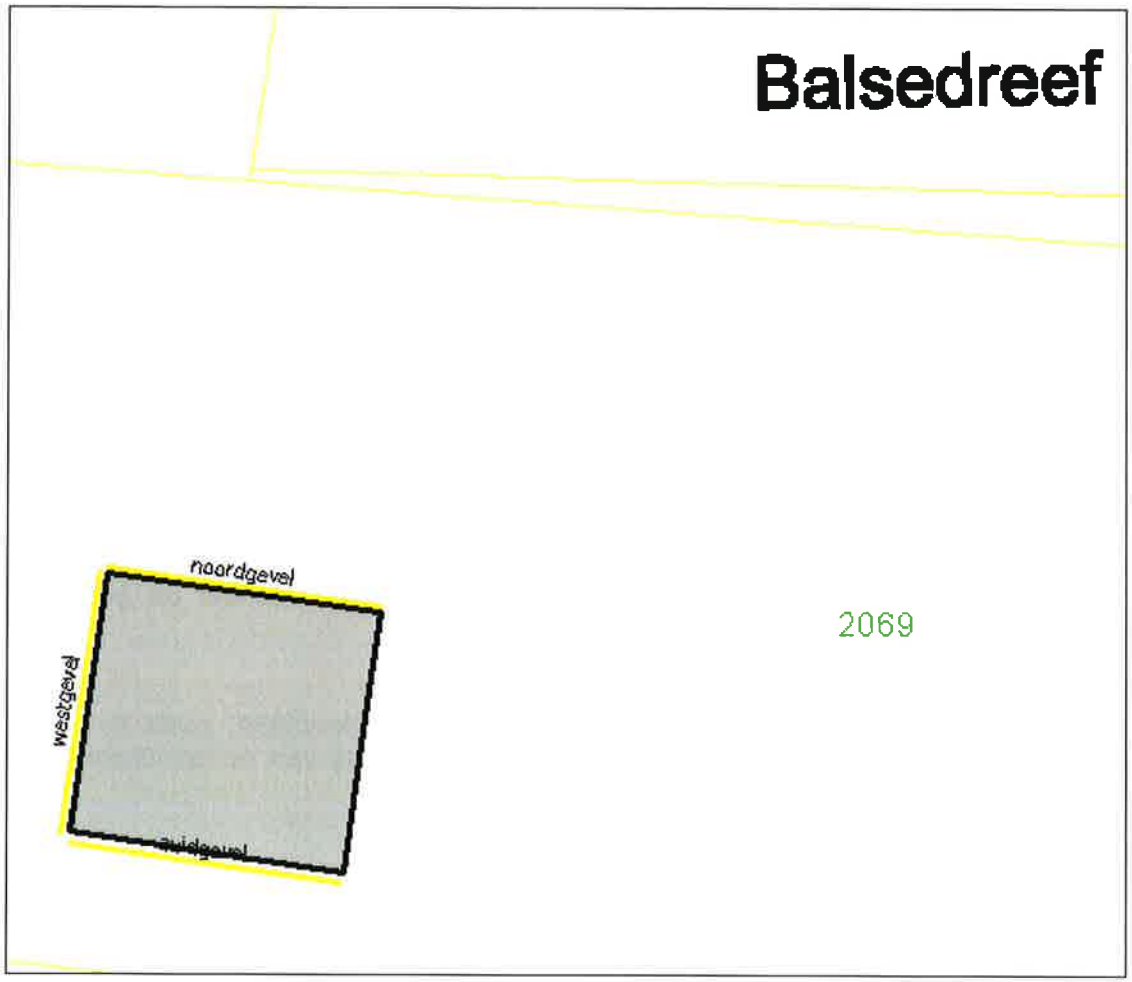

NATUURTOETS
Ontwikkelingen op Landgoed Lievensberg Bergen op Zoom

Toetsing aan Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998

natuur BALANS limes DIVERGENS

In opdracht van
Gemeente Bergen op Zoom

NATUURTOETS

Ontwikkelingen op Landgoed Lievensberg

Bergen op Zoom

Toetsing aan Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998

Rob Felix

In opdracht van: Gemeente Bergen op Zoom

11 juli 2011

NATUURBALANS - LIMES DIVERGENS BV
adviesbureau voor natuur & landschap
Universitair Bedrijven Centrum
Postbus 31070, 6503 CB Nijmegen
T (024) 352 88 01 / 352 88 02
F (024) 354 00 90
info@natuurbalans.nl
www.natuurbalans.nl

Colofon

© 2011 Natuurbalans - Limes Divergens BV / Gemeente Bergen op Zoom

Tekst en samenstelling: Rob Felix
Eindverantwoordelijke: René Krekels
Projectleiding: Rob Felix
Projectnummer: 11-020

In opdracht van: Gemeente Bergen op Zoom

Wijze van citeren: Felix, R.P.W.H. 2011. Natuurtoets Ontwikkelingen op Landgoed Lievensberg, Bergen op Zoom. Toetsing aan Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998. Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Natuurbalans-Limes Divergens BV is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Natuurbalans-Limes Divergens BV. De opdrachtgever vrijwaart Natuurbalans-Limes Divergens BV voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Natuurbalans-Limes Divergens BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

INHOUD

1 INLEIDING 5

2 GEBIEDSBESCHRIJVING 7
2.1 Ligging en begrenzing projectgebied 7
2.2 Huidige situatie 7
2.3 Voorgenomen activiteiten 9

3 PROJECTBESCHRIJVING 11
3.1 Te onderzoeken soorten en habitats 11
3.2 Bronnenonderzoek 11
3.3 Veldonderzoek 11
3.4 Opzet natuurtoets 12
3.4.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet 12
3.4.2 Toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998 13
3.4.3 Toetsing aan de Spelregels EHS 13

4 FLORA- EN FAUNAWET 15
4.1 Beschermde soorten in het projectgebied 15
4.2 Broedvogels 15
4.3 Eekhoorn 17
4.4 Reptielen 17
4.5 Overige soorten 18
4.6 Zorgplicht 18
4.7 Conclusie Flora- en faunawet 18

5 TOETSING AAN DE NATUURBESCHERMINGSWET 1998 19
5.1 Ligging ten opzichte van Natura 2000-gebied 19
5.2 Effectenanalyse per soort van de vogelrichtlijn 21
5.2.1 Dodaars 21
5.2.2 Geoorde fuut 21
5.2.3 Wespendief 22
5.2.4 Zwarte specht 23
5.2.5 Nachtzwaluw 24
5.2.6 Boomleeuwerik 24
5.3 Conclusie 25
5.3.1 Effecten tijdens realisatiefase 25
5.3.2 Effecten tijdens gebruiksfase 26
5.3.3 Toetsing aan de Natuurbeschermingswet 26

6 CUMULATIEVE EFFECTEN 29
6.1 Overige projecten Brabantse Wal 29
6.2 Projecten met negatieve effecten 31
6.3 Conclusie 32

7 TOETSING EHS 33
7.1 Provinciaal beleid ten aanzien van de EHS 33
7.2 Toetsing voorgenomen activiteit aan Spelregels EHS 34

8 EINDCONCLUSIE 35
8.1 Flora- en faunawet 35
8.2 Natuurbeschermingswet 35
8.3 Ecologische Hoofdstructuur 36

9 BRONNEN 37

BIJLAGE 1 INLEIDING IN DE FLORA- EN FAUNAWET 39

BIJLAGE 2 INLEIDING IN DE NATUURBESCHERMINGSWET 1998 47
BIJLAGE 3 BEKNOPTE LEVERING NDFF 49
BIJLAGE 4 SCHEMA SPELREGELS EHS 53

1 INLEIDING

Achtergrond
Gemeente Bergen op Zoom is voornemens recreatieve activiteiten op Landgoed Lievensberg uit te breiden. Er zijn plannen voor een Natuur en Milieu Educatie Centrum (NME) op het terrein van Stay Okay, een klimbos en horecafaciliteiten in het pand Lievenshove.

Aanleiding
Ingrepen en activiteiten in het landschap kunnen leiden tot overtreding van verbodsbepalingen in de Nederlandse natuurwetgeving. In situaties waarin het gaat om ruimtelijke ingrepen zijn de volgende twee wetten van belang:

1. De *Natuurbeschermingswet 1998* (in het vervolg Nbwet), die de bescherming regelt van natuurgebieden. Indien een project in strijd is met de instandhoudingdoelstellingen van een bepaald Natura 2000-gebied, is mogelijk een vergunning Nbwet noodzakelijk. Zie Bijlage 2 voor een inleiding op de Nbwet.
2. De *Flora- en faunawet* (in het vervolg Ffwet), die de bescherming regelt van plant- en diersoorten. Overtreding van de Ffwet ten aanzien van streng beschermde soorten[1] vereist mogelijk een ontheffing ad artikel 75. Zie Bijlage 1 voor een inleiding op de Ffwet.

Daarnaast geldt het provinciaal beleid ten aanzien van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Ruimtelijke ingrepen in de Ecologische Hoofdstructuur dienen in overeenstemming te zijn met de zogenaamde Spelregels EHS.

Natuurbeschermingswet
Het projectgebied maakt deel uit van het Natura 2000-gebied Brabantse Wal, en ligt in het deel dat aangewezen is als vogelrichtlijngebied. Voor het projectgebied gelden instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van de volgende broedvogelsoorten: nachtzwaluw, zwarte specht, wespendief, boomleeuwerik, dodaars en geoorde fuut.
Omdat er voor het gebied Brabantse Wal geen *complementaire* doelen zijn opgesteld gelden er ten aanzien van het projectgebied geen overige instandhoudingsdoelstellingen.
In het Natura 2000-beheerplan voor de Brabantse Wal is het projectgebied aangeduid als 'intensieve recreatie'. Dit betekent op voorhand dat er binnen het beheerplan ruimte is gecreëerd voor het voorgenomen project.
Dit vormt een belangrijk uitgangspunt bij de beoordeling van een vergunningaanvraag Nbwet.

Flora- en faunawet
Uit bestaande verspreidingsgegevens van beschermde soorten is het voorkomen bekend van enkele krachtens de Ffw streng beschermde amfibieën- en reptielensoorten. Daarnaast komen er in het projectgebied zeer waarschijnlijk diverse vleermuissoorten voor, en zijn er mogelijk wettelijk beschermde verblijfplaatsen van deze soortgroep

[1] Streng beschermde soorten: de zogenaamde 'overige soorten' uit tabel 2 en de strikt beschermde soorten uit tabel 3 van de *Flora- en faunawet*. Deze soorten vereisen bij activiteiten de te kwalificeren zijn als ruimtelijke ontwikkeling, in geval van schade, mogelijk een ontheffing van de Ffw. Soorten uit tabel 1 van de Ffw hebben vrijstelling van ontheffing. Zie bijlage 2 voor een soortenoverzicht en beschermingsregimes.

aanwezig. Bij eventuele bouw-, sloop en kapwerkzaamheden dient met het voorkomen van beschermde soorten terdege rekening te worden gehouden.
Ten behoeve van de uitvoerbaarheid en vergunbaarheid van het voorgenomen project is een goed beeld noodzakelijk van het (mogelijke) voorkomen van beschermde soorten in het projectgebied.

EHS
Het voorgenomen project dient getoetst te worden aan het beleid ten aanzien van de EHS.

Probleemstelling
Een volledig en/of actueel beeld van de aanwezigheid van beschermde soorten op Landgoed Lievensberg ontbreekt. Het is daarom niet op voorhand duidelijk of en/of in hoeverre overtreding van verbodsbepalingen uit de Ffw en de Nbw aan de orde is.
Daarnaast is niet op voorhand duidelijk of de voorgenomen activiteit past binnen het provinciale beleid ten aanzien van de EHS. Wil een activiteit plaats kunnen vinden op een locatie die valt binnen de EHS, dan moet deze voldoen aan de zogenaamde Spelregels EHS.

Opdrachtformulering
In opdracht van gemeente Bergen op Zoom heeft Bureau Natuurbalans – Limes Divergens BV:
- Een onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van krachtens de Ffw en/of Nbw beschermde soorten in het projectgebied van het NME, klimbos en pand Lievenshove;
- Een passende beoordeling opgesteld waarin het voorgenomen project getoetst wordt aan de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied Brabantse Wal;
- De mogelijkheid van het voorgenomen project binnen het provinciale EHS-beleid geanalyseerd.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 LIGGING EN BEGRENZING PROJECTGEBIED

De begrenzing van het projectgebied is met een rode lijn weergegeven in Figuur 1. Het onderzoeksgebied van voorliggend onderzoek heeft dezelfde begrenzing. Het gebied binnen de rode stippellijn is ook bekeken, maar minder intensief. Wel zijn gefundeerde uitspraken mogelijk over het wel of niet voorkomen van beschermde soorten.

Het projectgebied betreft een bosstrook van ongeveer 9,5 ha ten zuiden van de Balsedreef, tussen Landhuis Lievensberg en Stayokay Bergen op Zoom. De zuidgrens wordt gevormd door een deels intacte oude beukendreef, die in de oostelijke helft recent is herplant.

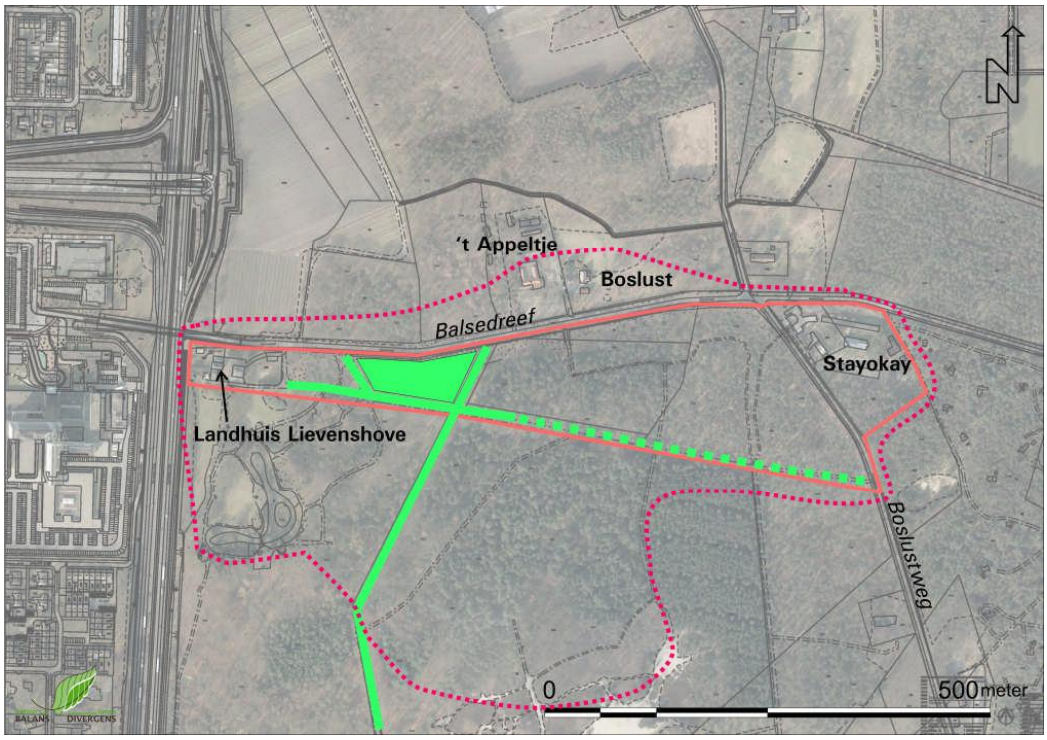

Figuur 1: Ligging en begrenzing project- en tevens onderzoeksgebied (rode lijn) met de belangrijkste toponiemen. De ligging van de oude beukendreven (groene lijn) en het beukenperceel (groene vlak) is weergegeven. Recent aangeplante beuken zijn weergegeven met een groene stippellijn. Het gebied dat is aangegeven met een rode stippellijn is minder intensief onderzocht.

2.2 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied bestaat voor het grootste deel uit grove den, met lokaal wat bijmenging van douglasspar en Amerikaanse eik. Een klein perceel binnen het gebied betreft oud beukenbos. In de westelijke helft liggen enkele oude beukenlanen (Figuur 1). De uiterste west- en oosthoek van het gebied betreft bebouwing. In het westen ligt Landhuis Lievensberg in een parkachtige tuin. In het oosten ligt Stayokay te midden van naaldbos.

Het projectgebied ligt in een drukbezocht recreatiegebied. Pannenkoekrestaurant, speeltuin en kinderboerderij 't Appeltje is een populaire bestemming voor recreanten. Ditzelfde geldt voor Stayokay aan de Boslustweg. In het park rondom het landhuis en in het Landgoed Lievensberg, waar het projectgebied deel vanuit maakt, wordt veel gewandeld. Recent is frituur De Boshut geopend. Gemiddeld staan in de huidige situatie 250 auto's geparkeerd aan weerszijde van de Balsedreef (geg. gemeente Bergen op Zoom).

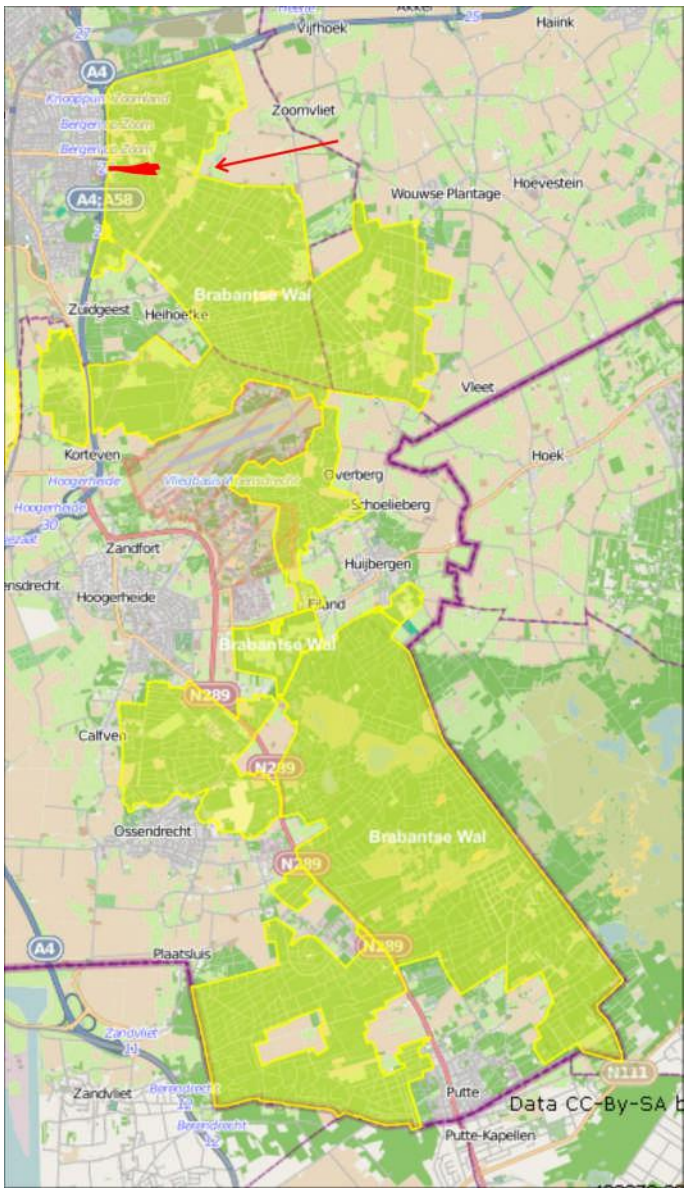

Figuur 2: Ligging van het projectgebied (in rood) ten opzichte van de begrenzing van Natura 2000-gebied Brabantse Wal.

2.3 Voorgenomen activiteiten

Landhuis Lievenshove
In het pand zal een horecagelegenheid worden gerealiseerd. Alle ontwikkelingen blijven binnen het bouwblok. Er zijn geen grote sloop- en bouwwerkzaamheden aan het gebouw zelf voorzien. Parkeergelegenheid is reeds aanwezig op het terrein en langs de Balsedreef.

Klimbos
Het bos ten westen van Stayokay zal (deels) worden ingericht als "klimbos". Hiertoe worden tokkelbanen aangelegd tussen de bomen. Het klimbos wordt alleen toegankelijk gemaakt vanaf een ingang bij Stayokay, die op hoogte wordt aangelegd. Het klimbos is alleen overdag open.
Ten behoeve van de realisatie van het klimbos zijn geen grootschalige ingrepen in het bos noodzakelijk. Het eventueel kappen van enkele bomen vindt plaats in de vorm van regulier bosbeheer. Er worden geen oude, grote bomen geveld en de ondergroei, indien aanwezig, wordt zoveel mogelijk gespaard.

NME Stayokay
De Stayokay-vestiging wordt uitgebreid met een NME. Bestaande bebouwing blijft behouden. Er zijn geen grote sloop- en bouwwerkzaamheden aan de bestaande bebouwing zelf voorzien.
Mede ten behoeve van de realisatie van het klimbos aan de overzijde van de Boslustweg, wordt een houten façade aangebracht.

Foto 1: Verreweg het grootste deel van het projectgebied bestaat uit grove dennenbos.

Foto 2: Het projectgebied ligt in een recreatief druk bezocht deel van Natura 2000-gebied Brabantse Wal.

3 PROJECTBESCHRIJVING

3.1 TE ONDERZOEKEN SOORTEN EN HABITATS

Flora- en faunawet
Bij ruimtelijke ontwikkelingen, zoals hier het geval, gaat het bij toetsing aan de Flora- en faunawet om de soorten uit lijst 2 en 3 van de AMvB artikel 75. Voor soorten uit lijst 1 van AMvB artikel 75 geldt vrijstelling van de verbodsbepalingen (zie Bijlage 1).

Natuurbeschermingswet 1998
Soorten waar het bij toetsing aan de Natuurbeschermingswet om gaat, zijn de zogenaamde kwalificerende soorten en habitats voor het Natura 2000-gebied in kwestie (Tabel 1).

3.2 BRONNENONDERZOEK

Bronnenonderzoek geeft inzicht in de beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde flora en fauna, de kwaliteit van deze gegevens en de volledigheid van deze gegevens.
Om tot een overzicht van beschikbare kennis omtrent het voorkomen van beschermde soorten in het projectgebied te komen, zijn de volgende gegevensbronnen geraadpleegd en geanalyseerd:

Verspreidingsgegevens flora en fauna
- Broedvogel-, flora- en herpetofauna-gegevens van Bureau Natuurverkenningen van de Provincie Noord-Brabant. Gebied tussen coördinaat 80-387 en 82-390; Periode 1990 t/m 2008;
- Beknopte rapportage Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF): verspreidingsgegevens van soorten uit twee km-hokken (zie Bijlage 3);
- Aanvullende waarnemingen van beschermde soorten op www.waarneming.nl;

Rapporten
- Beheerplan Natura 2000 Brabantse Wal.

3.3 VELDONDERZOEK

Quick Scan
Bij aanvang van het onderzoek is een quick scan uitgevoerd in het projectgebied (Figuur 1), waarbij de noodzaak van veldonderzoek aan beschermde soortgroepen is vastgesteld. Dit is gebeurd op basis van uitvoerige kennis over de ecologie en verspreiding van beschermde soorten en informatie over de voorgenomen werkzaamheden. Op basis van informatie over de voorgenomen ingrepen is ingeschat in hoeverre negatieve effecten op beschermde soorten kunnen optreden.
Soortgroepen waarvan het voorkomen in, of binnen de invloedsfeer van het projectgebied, niet op voorhand kan worden uitgesloten, zijn nader onderzocht, tenzij negatieve effecten van het project op die soortgroep wel op voorhand uit te sluiten zijn.

Veldonderzoek 2011
In 2011 is het projectgebied onderzocht op ***broedvogels***. Begrenzing van het projectgebied is weergegeven in Figuur 1. Door middel van een uitgebreide broedvogelkartering volgens de criteria van SOVON is het projectgebied onderzocht op broedvogels.
Soorten die volgens het Ministerie van EL&I jaarrond een beschermde nestplaats[2] hebben en kwalificerende soorten voor het Natura 2000-gebied Brabantse Wal, zijn kwantitatief geïnventariseerd.
Soorten waarvoor een inventarisatie door het Ministerie van EL&I als gewenst wordt beschouwd (soorten uit categorie 5 van de aangepaste lijst) zijn kwalitatief onderzocht.
Er zijn drie bezoeken aan het projectgebied gebracht, op 14 maart, 6 april en 1 juni. Op 31 mei is een avondbezoek gebracht, gericht op nachtzwaluw.

Tegelijk met het broedvogelonderzoek is het voorkomen van ***eekhoorn*** onderzocht. Hierbij is gelet op aanwezigheid van nesten van deze soort.
Voor ***reptielen*** geschikte locaties in het onderzoeksgebied zijn onderzocht op aanwezigheid van levendbarende hagedis.

Niet onderzochte soortgroepen
Er is geen onderzoek uitgevoerd naar beschermde plantensoorten, vleermuizen, insecten en overige beschermde soorten. Deze ontreken in het projectgebied als gevolg van de afwezigheid van geschikte biotopen, of de voorgenomen ingrepen hebben op voorhand geen negatieve effecten op deze groepen.

3.4 OPZET NATUURTOETS

3.4.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De in het gebied aanwezige beschermde soorten worden beschreven. De mogelijke effecten van de voorgenomen activiteiten op de beschermde soorten worden beschreven, evenals de wijze waarop eventuele negatieve effecten beperkt of voorkomen kunnen worden.

Voor uitvoering van ruimtelijke ingrepen op een locatie met beschermde soorten worden twee mogelijkheden geboden:
1. Mitigerende maatregelen
2. Ontheffingaanvraag

1. Mitigerende maatregelen
Voorkom overtreding van de Flora- en faunawet door uitvoering van mitigerende maatregelen. Van belang is dat **de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats gewaarborgd blijft**.
Om zeker te zijn dat de voorgenomen maatregelen voldoende zijn, kunnen deze ter controle aan Dienst Regelingen worden voorgelegd. Indien voldoende wordt een beschikking gegeven waarin staat dat geen ontheffing nodig is, omdat voorgestelde maatregelen zijn goedgekeurd. Met deze beschikking kan worden aangetoond dat men zich houdt aan de Flora- en faunawet, bijvoorbeeld als iemand bezwaar maakt.

[2] Tijdens het broedseizoen vallen alle bewoonde vogelnesten binnen de reikwijdte van artikel 11 van de Flora- en faunawet onder de definitie 'nest'. Daarnaast is van een aantal soorten het nest jaarrond beschermd. Deze soorten zijn opgenomen in categorie 1 t/m 4 van de Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten (DR 2009). Zie hiervoor Tabel 4 in Bijlage 1.

2. Ontheffingaanvraag
Is de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van een beschermde soort niet gewaarborgd, dan is een reguliere ontheffingsaanvraag nodig. Bij de beoordeling daarvan worden de volgende vragen gesteld:

- In welke mate wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats aangetast door de werkzaamheden?
- Is er een wettelijk belang? (alleen Tabel 3-soorten)
- Is er een andere bevredigende oplossing? (Tabel 3-soorten)
- Komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar?

Dienst Regelingen beoordeelt vervolgens of het wettelijk belang zwaarder weegt dan het overtreden van de verbodsbepaling(en).

3.4.2 Toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998

De voorgenomen ingrepen worden getoetst aan de bepalingen in de Nbwet 1998. Middels een passende beoordeling wordt onderzocht of er een kans bestaat op significant negatieve effecten op realisatie van de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Brabantse Wal.

1. Wat zijn de mogelijke effecten van de voorgenomen activiteit op de broedvogelsoorten waarvoor Natura 2000-gebied Brabantse Wal is aangewezen?
2. Kunnen deze effecten verstorend zijn?
3. Kunnen deze effecten significant[3] zijn en wat zijn de eventuele knelpunten met de instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van de aangewezen broedvogelsoorten?
4. Hoe kunnen significant negatieve effecten middels mitigatie worden voorkomen?
5. Zijn er cumulatieve effecten te verwachten als gevolg van andere projecten in of nabij het Natura 2000 gebied?

3.4.3 Toetsing aan de Spelregels EHS

Het voorgenomen project wordt getoetst aan de Spelregels EHS. Zijn er significant negatieve effecten op de kernkwaliteiten van de EHS? Zo ja, zijn er voorwaarden waaraan voldaan wordt zodat de voorgenomen ingreep past binnen het provinciale EHS-beleid?

[3] Een effect is significant negatief indien de realisatie van de geformuleerde instandhoudingdoelen negatief wordt beïnvloed.

4 FLORA- EN FAUNAWET

4.1 BESCHERMDE SOORTEN IN HET PROJECTGEBIED

Veldonderzoek 2011
Tijdens het veldonderzoek in 2011 naar het voorkomen van broedvogels met een jaarrond beschermde nestplaats (zie Tabel 4 in Bijlage 1), nesten van eekhoorn en reptielen zijn er geen beschermde soorten in het projectgebied vastgesteld. Jaarrond beschermde vogelnesten, nesten van eekhoorn, reptielen zijn niet in het projectgebied aanwezig. Zie § 4.2 en verder.

Bronnenonderzoek
Bronnenonderzoek heeft geen verspreidingsgegevens van beschermde soorten van lijst 2 en 3 van de Ffwet opgeleverd uit het projectgebied. In de ruime omgeving van het projectgebied zijn enkele territoria van vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestplaats gevonden. Er zijn echter geen gegevens over aanwezigheid van daadwerkelijke nesten.

NDFF
Op basis van de beknopte gegevenslevering van het NDFF is geconcludeerd dat er in de databank geen relevante gegevens aanwezig zijn die betrekking hebben op de aanwezigheid van beschermde soorten in het projectgebied (zie overzicht en toelichting in Bijlage 3). Er zijn daarom geen gegevens aangekocht.

4.2 BROEDVOGELS

Aanwezigheid in het projectgebied
Tijdens de broedvogelinventarisatie in 2011 zijn er zowel in het projectgebied als in het minder intensief onderzochte onderzoeksgebied, geen vogelsoorten vastgesteld uit categorie 1 t/m 4 van de Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten (zie Tabel 4 in Bijlage 1).

Tijdens een provinciale broedvogelkarteringen in 1990 en 2008 zijn in de omgeving van het projectgebeid territoria vastgesteld van enkele soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen: boomvalk, ransuil en sperwer. In Figuur 3 is de ligging van deze territoria weergegeven. De stippen geven niet de ligging van de nestlocaties weer.
Met zekerheid kan worden gesteld dat de nestlocaties van deze soorten, ten tijde van het onderzoek in 2011, niet in het projectgebied liggen. Op basis van het onderzoek in het minder intensief bezochte deel van het onderzoeksgebied, kan gesteld worden dat het onwaarschijnlijk is dat er zich jaarrond beschermde nesten bevinden. De in Figuur 3 weergegeven territoria hebben naar alle waarschijnlijkheid betrekking op vogels die buiten het ruime onderzoeksgebied een nest hebben.

Soorten uit categorie 5 van die lijst (zie Tabel 5 in Bijlage 1) zijn kwalitatief geïnventariseerd. In het projectgebied komen voor: boomklever, boomkruiper, groene specht, grote bonte specht, koolmees, zwarte mees, pimpelmees, spreeuw en zwarte kraai.

Negatieve effecten van de voorgenomen ingreep
Omdat er in het projectgebied en binnen de invloedsfeer ervan, geen jaarrond beschermde vogelnesten aanwezig zijn, zijn negatieve effecten van de realisatie- en gebruiksfase van de voorgenomen plannen hierop op voorhand uit te sluiten.

Soorten uit categorie 5 hebben in beginsel geen jaarrond beschermde nestplaats, tenzij er door een voorgenomen ingreep alle beschikbare nestgelegenheid in een ruime omgeving verdwijnt.
Negatieve effecten op de beschikbare nestgelegenheid van soorten uit categorie 5 zijn eveneens op voorhand uit te sluiten. Aanwezige soorten uit categorie 5 broeden namelijk allemaal in bomen en er verdwijnt in het kader van de plannen geen nestgelegenheid, hooguit incidenteel door regulier bosbeheer.
Het voorgenomen project heeft dus geen onaanvaardbaar negatieve effecten op de functionaliteit van het gebied als broedgebied van de aanwezige soorten uit categorie 5.

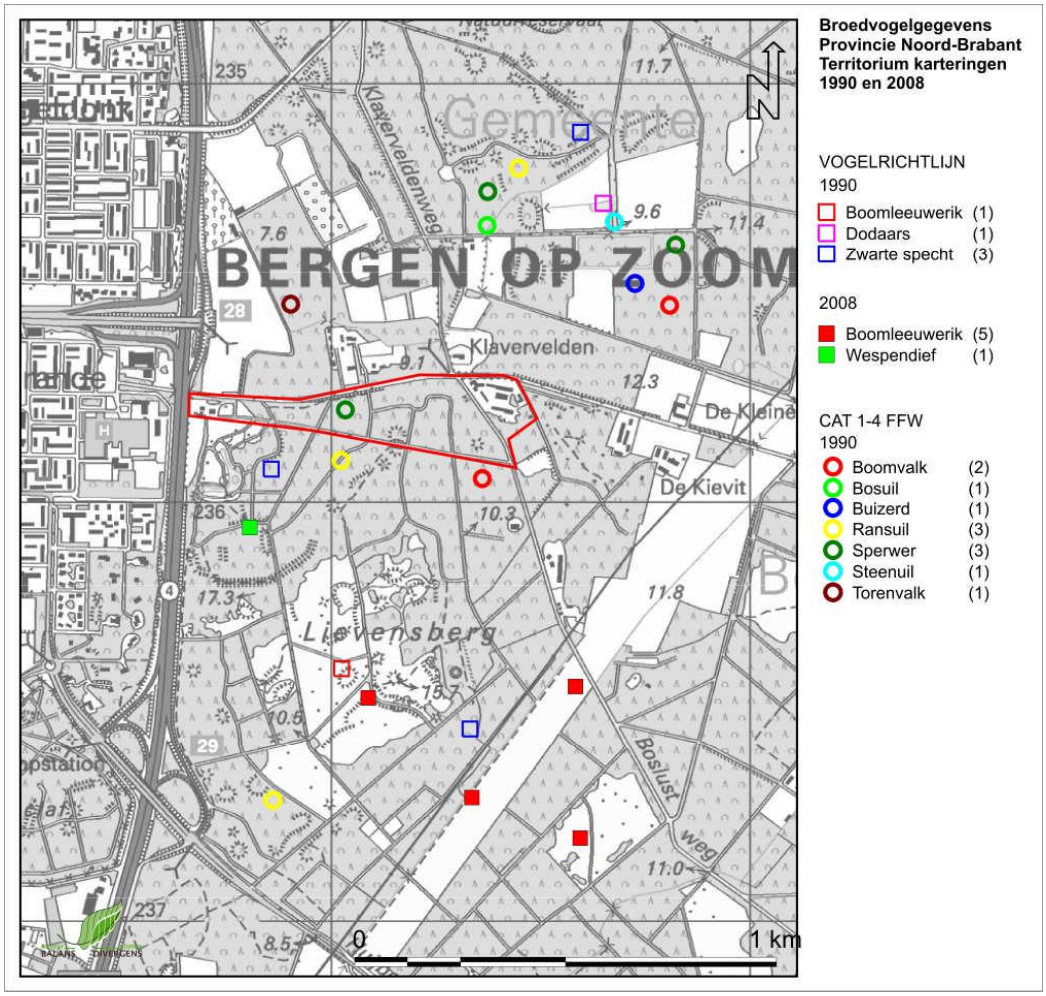

Figuur 3: Ligging territoria broedvogels van Vogelrichtlijn en Ffwet. Gegevens zijn verzameld tijdens provinciale broedvogelkarteringen in 1990 en 2008. De stippen geven de globale ligging van territoria weer, geen nestlocaties.

Toetsing aan de Flora- en faunawet
Voor vogels in het projectgebied geldt in het algemeen: de Ffwet wordt niet overtreden, mits verstoring van broedende vogels en nesten wordt voorkomen door geplande werkzaamheden in het klimbos buiten de periode maart t/m juli uit te voeren.

4.3 Eekhoorn

Aanwezigheid in het projectgebied
Tijdens het veldonderzoek in 2011 zijn er geen waarnemingen verricht van eekhoornnesten in het projectgebied.
Buiten het projectgebied zijn incidentele waarnemingen van individuen van eekhoorn gedaan. Het projectgebied doet dienst als foerageergebied.

Negatieve effecten van de voorgenomen ingreep
De voorgenomen ingrepen in het projectgebied hebben op voorhand geen negatieve effecten op eekhoornnesten.
Omdat het bos als zodanig in stand blijft en er als onderdeel van de inrichting van het klimbos geen bomen worden gekapt (hooguit in de vorm van regulier bosbeheer), blijft eveneens de waarde van het bos als foerageergebied gewaarborgd.

Toetsing aan de Flora- en faunawet
Als gevolg van het ontbreken van nesten van eekhoorn en het uitblijven van negatieve effecten van de voorgenomen ingreep, is er geen sprake van overtreding van de Ffwet.

4.4 Reptielen

Aanwezigheid in het projectgebied
In het uiterste oosten van het projectgebied ligt een open plek in het bos, direct tegen de Boslustweg. Deze locatie ziet er op het oog geschikt uit als vindplaats van enkele exemplaren van de levendbarende hagedis. Deze locatie is onderzocht op de aanwezigheid van deze soort, maar de soort is er niet aangetroffen.
Het overige deel van het projectgebied is op voorhand niet geschikt als leefgebied voor reptielen.

Levendbarende hagedissen zijn wel aangetroffen in een heide- en stuifzandgebied, minimaal 300 meter ten zuiden van het projectgebied (zuidgrens globaal bekeken gebied in Figuur 1). In dit gebied is volop geschikt reptielenbiotoop aanwezig.

Negatieve effecten van de voorgenomen ingreep
De voorgenomen ingreep heeft op voorhand geen negatieve effecten op levendbarende hagedissen. Evenmin op de populatie in het heide- en stuifzandgebied, zuidelijk van het projectgebied.

Toetsing aan de Flora- en faunawet
Als gevolg van het ontbreken van levendbarende hagedis en het uitblijven van negatieve effecten van de voorgenomen ingreep, is er geen sprake van overtreding van de Ffwet ten aanzien van deze reptielensoort.

4.5 Overige soorten

Het voorkomen van beschermde flora uit lijst 2 en 3 van de Ffw is op voorhand uitgesloten, als gevolg van het ontbreken van geschikt biotoop, en de op voorhand uit te sluiten negatieve effecten. Er zijn geen flora-karteringen uitgevoerd door Provincie Noord-Brabant.
Het gebruik van het projectgebied door vleermuizen is niet onderzocht. Het grootste deel van het onderzoeksgebied bestaat uit grove dennenbos, dat voor vleermuizen van zeer geringe betekenis is. Alleen de beukenlanen, het beukenperceel en de gebouwen binnen het projectgebied zijn in potentie van belang voor vleermuizen. Vaste verblijfplaatsen zijn mogelijk aanwezig in gebouwen of oude beuken. Vliegroutes zijn mogelijk aanwezig in de beukenlaan. Aan deze elementen vinden echter geen ingrepen plaats die mogelijk negatieve effecten op vleermuizen tot gevolg hebben. Op basis van de inrichting van de huidige inrichting van het projectgebied en de aanwezige biotopen kan aanwezigheid van essentieel foerageergebied op voorhand worden uitgesloten.
Voor beschermde amfibieën, vissen en insecten en overige beschermde soorten ontbreken de habitats.

4.6 Zorgplicht

De zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet is van toepassing op zowel beschermde als onbeschermde dier– en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing.
Op grond van artikel 2 dienen dieren en planten zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te worden verplaatst, teneinde schade aan deze soorten zo veel mogelijk te voorkomen.
Voor wat betreft beschermde soorten uit tabel 2 en 3 van de AMvB artikel 75 is bij verplaatsen van planten of dieren overigens altijd ontheffing nodig voor artikelen 9 en 13 van de FFW.

Indien wordt gehandeld overeenkomstig de zorgplicht, dan is van opzettelijk verontrusten van beschermde soorten (zoals bepaald in artikel 10) geen sprake. Een ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 10 is dan niet aan de orde.

4.7 Conclusie Flora- en faunawet

Jaarrond beschermde vogelnesten, nesten van eekhoorn, en reptielen zijn niet in het projectgebied aanwezig.
Andere beschermde soorten van de Ffwet komen als gevolg van een gebrek aan geschikte biotopen niet in het projectgebied voor (planten, insecten, amfibieën), of ondervinden op voorhand geen negatieve effecten van de voorgenomen ingreep (vaste verblijfplaatsen van vleermuizen).

Broedende vogels en hun nesten mogen niet worden verstoord. Inrichtingswerkzaamheden aan het klimbos dienen daarom te worden uitgevoerd buiten de broedperiode van de aanwezige vogels.
Indien voldaan wordt deze randvoorwaarde, dan heeft de realisatie van het klimbos, het NME en de horecavoorziening in pand Lievenhove geen overtreding van de Ffwet tot gevolg. Een ontheffing van de Ffwet is dan niet noodzakelijk

5 TOETSING AAN DE NATUURBESCHERMINGSWET 1998

5.1 LIGGING TEN OPZICHTE VAN NATURA 2000-GEBIED

Het projectgebied ligt geheel binnen de begrenzing van Natura 2000-gebied Brabantse Wal (Figuur 2) en ligt in het deel dat aangewezen is als Vogelrichtlijngebied.
Voor het projectgebied gelden instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van de volgende broedvogelsoorten: nachtzwaluw, zwarte specht, wespendief, boomleeuwerik, dodaars en geoorde fuut (Tabel 1).

Omdat er voor het Natura 2000-gebied Brabantse Wal geen complementaire doelen zijn opgesteld, gelden de instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van het habitatrichtlijngebied Ossendrecht (deel ten zuiden van Huijbergen in Figuur 2), niet voor het Vogelrichtlijngebied, en dus niet voor het projectgebied.

In het concept Natura 2000-beheerplan voor de Brabantse Wal is het projectgebied aangeduid als 'intensieve recreatie' (Figuur 4). Dit betekent op voorhand dat er binnen het beheerplan ruimte is gecreëerd voor het voorgenomen project. Bij de toetsing aan de Nbwet wordt hiermee rekening gehouden.

Tabel 1: Vogelsoorten waarvoor het Natura 2000-gebied Brabantse Wal is aangewezen als Vogelrichtlijngebied en waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn opgesteld.

Projectgebied: aan- of afwezigheid in het projectgebied;
Invloedsfeer[4]: aan- of afwezigheid binnen een straal van 1 kilometer van het voorgenomen project;
Doelstelling populatie: aantallen gewenste vogels per soort voor het hele Natura 2000-gebied;
Effect: 0 = geen effect; ●● significant positief; ● positief; ● negatief, maar zeker niet significant; ● significant negatief effect niet op voorhand uit te sluiten.

	projectgebied	invloedsfeer	doelstelling oppervlakte	doelstelling kwaliteit	draagkracht aantal paren	effect
BROEDVOGELS						
dodaars	-	√	=	+	40	0
geoorde fuut	-	-	=	+	40	0
wespendief	-	√	=	=	10	●
nachtzwaluw	-	√	=	=	80	●
zwarte specht	-	√	=	=	40	●
boomleeuwerik	-	√	=	=	100	●

[4] Wat de daadwerkelijke invloedsfeer van het voorgenomen project is, is momenteel niet bekend. Veiligheidshalve wordt de invloedsfeer zeer ruim geïnterpreteerd: een gebied met een straal van 1 kilometer.

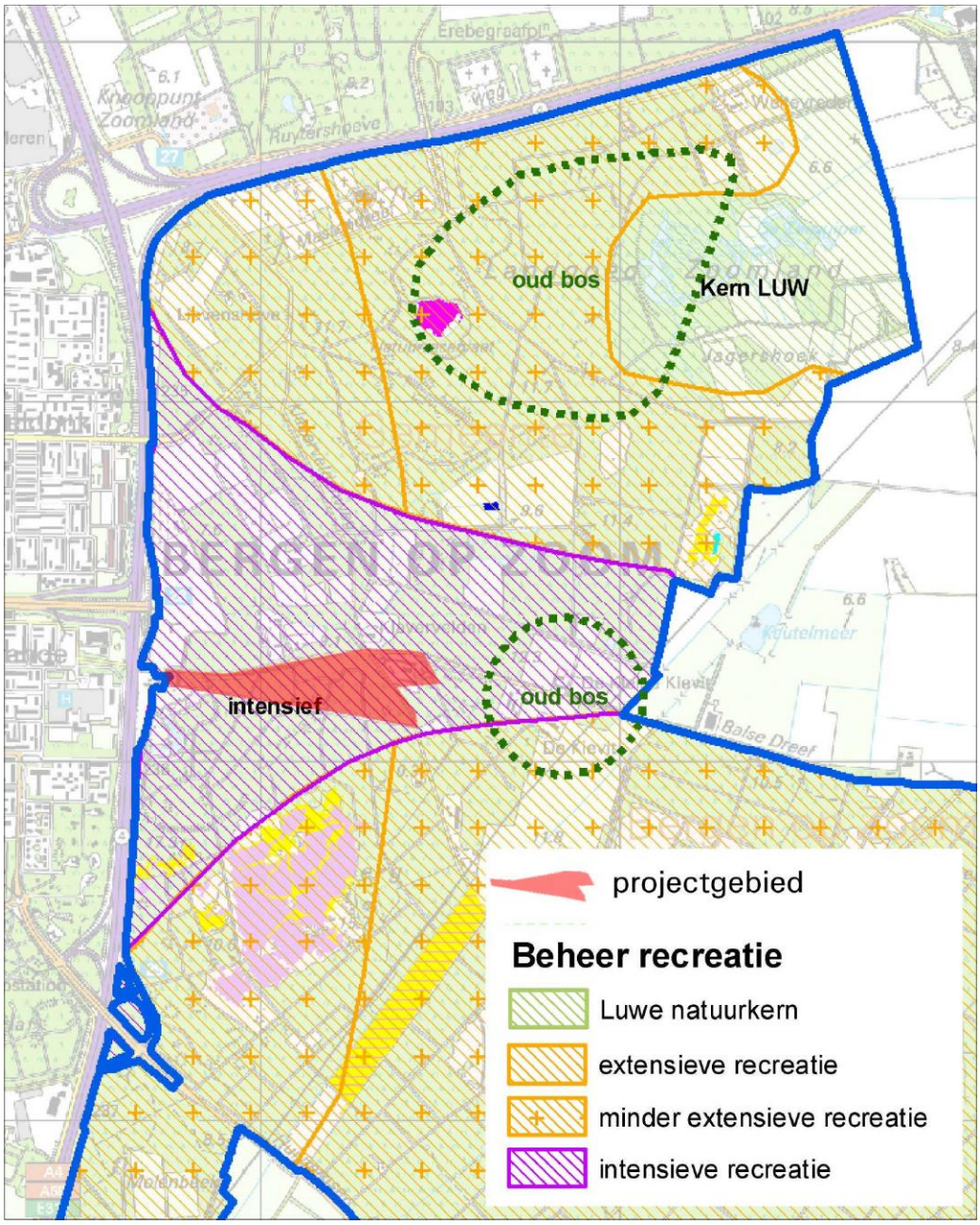

Figuur 4: Zonering van recreatief gebruik volgens Natura 2000-beheerplan Brabantse Wal. Het projectgebied ligt in een zone met intensieve recreatie, en grenst aan een zone met "minder extensieve" recreatie.

5.2 EFFECTENANALYSE PER SOORT VAN DE VOGELRICHTLIJN

5.2.1 Dodaars

Aanwezigheid in het projectgebied
Dodaars komt niet in het projectgebied voor. De enige meldingen van dodaars uit de omgeving van het projectgebied is Landgoed Zoomland (zie Figuur 3).

Negatieve effecten van het voorgenomen project en hoe deze te voorkomen
Negatieve effecten van het voorgenomen project op dodaars zijn op voorhand uitgesloten.
De soort is niet in het projectgebied aanwezig. Het projectgebied is ongeschikt als broedgebied. De dichtstbijzijnde broedplaats is Zoomland, waar gebroed wordt in beschut gelegen, ontoegankelijke wateren.
Een toename van het aantal bezoekers aan Zoomland, als uitstralend effect van het voorgenomen project, is naar verwachting aanwezig, maar gering. Negatieve effecten van een eventuele toename van het aantal bezoekers aan Zoomland op dodaars zijn uitgesloten.

Knelpunten met de instandhoudingsdoelstelling
De doelstelling ten aanzien van dodaars is behoud van omvang en toename van kwaliteit van het leefgebied. Het projectgebied vormt geen onderdeel van het broedgebied en is evenmin geschikt als toekomstig broedgebied.
Een toename van bezoekers aan Zoomland, als uitstalend effect, heeft geen negatief effect op dodaars en staat een kwaliteitsverbetering van het broedgebied aldaar niet in de weg.
Het voorgenomen project werpt geen knelpunten op met de instandhoudingsdoelstelling ten aanzien van dodaars in het gebied Brabantse Wal.
Er is geen kans op een (significant) negatief effect. Er is geen vergunningsplicht Nbwet.

5.2.2 Geoorde fuut

Aanwezigheid in het projectgebied
Geoorde fuut komt niet in, of in een ruime omgeving van het projectgebeid voor. Het dichtstbijzijnde broedgebied van geoorde fuut betreft het Afgelaten Ven op Vliegbasis Woensdrecht op ruim vijf km.

Negatieve effecten van het voorgenomen project en hoe deze te voorkomen
Negatieve effecten van het voorgenomen project op geoorde fuut zijn op voorhand uitgesloten.
De soort is niet in het projectgebied aanwezig en het projectgebied is ongeschikt als broedgebied. De dichtstbijzijnde broedplaats is Vliegbasis Woensdrecht. Uitstralende effecten van het voorgenomen project zijn op voorhand uitgesloten.

Knelpunten met de instandhoudingsdoelstelling
De doelstelling ten aanzien van geoorde fuut is behoud van omvang en toename van kwaliteit van het leefgebied. Projectgebied en invloedsfeer vormen geen onderdeel van het broedgebied en zijn evenmin geschikt als toekomstig broedgebied. Het voorgenomen project werpt geen knelpunten op met de instandhoudingsdoelstelling ten aanzien van geoorde fuut in het gebied Brabantse Wal.
Er is geen kans op een (significant) negatief effect. Er is geen vergunningsplicht Nbwet.

5.2.3 Wespendief

Aanwezigheid in het projectgebied
Wespendief broedt niet in het projectgebied. Uit provinciale broedvogelgegevens uit 2008 blijkt dat wespendief mogelijk in de omgeving van het projectgebied broedt, waarschijnlijk ergens in het zuidelijke deel van Landgoed Lievensberg en/of in Zoomland. Exacte nestlocaties zijn niet bekend. De stip in Figuur 3 geeft de aanwezigheid van een territorium weer, niet de nestlocatie.
Het incidenteel gebruik van het projectgebied als foerageergebied kan niet worden uitgesloten, maar zal op voorhand gering zijn, als gevolg van een reeds aanwezige hoge recreatiedruk in het gebied (verstoring) en een ruime mate van optimaal foerageergebied in de vorm van uitgestrekte bossen en landgoederen in de omgeving van het projectgebied. Tijdens het broedvogelonderzoek 2011 zijn geen waarnemingen van wespendief in het projectgebied gedaan.

Negatieve effecten van het voorgenomen project en hoe deze te voorkomen

Projectgebied
Het projectgebied is, als gevolg van de reeds aanwezige hoge recreatiedruk, nauwelijks geschikt als broedgebied, zeker in vergelijking met de veel rustiger gebieden in de omgeving. Voorbeelden van geschikte broedgebieden zijn Landgoed Zoomland en de rustiger delen van Landgoed Lievensberg, die in het Natura 2000-beheerplan Brabantse Wal gezoneerd zijn voor extensieve recreatie, in tegenstelling tot het projectgebied, waar intensieve recreatie wordt toegestaan.
Een verhoogde recreatiedruk heeft een gering negatief effect op de kwaliteit van het projectgebied als foerageergebied, omdat verstoring toeneemt. De oppervlakte aan potentieel foerageergebied blijft volledig onaangetast, omdat er geen bos gekapt zal worden.
Gezien de geringe huidige betekenis van het projectgebied als foerageergebied, is het effect niet significant.

Uitstralende effecten
Een toename van het aantal bezoekers aan Zoomland en de buiten het projectgebied gelegen delen van Lievensberg, als uitstralend effect van het voorgenomen project, is naar verwachting aanwezig, maar gering.
Het overgrote deel van de extra bezoekers blijft binnen het projectgebied. Een klein deel van de extra bezoekers zal uitzwermen over de omliggende gebieden, maar binnen de zone met intensieve recreatie blijven (zie Figuur 4). Het aantal extra recreanten dat zich buiten de intensieve zone zal begeven, is nihil.
Negatieve effecten van verstoring, als gevolg van een lichte toename van het aantal bezoekers aan de gebieden buiten het projectgebied, zijn niet op voorhand uitgesloten, maar in elk geval niet significant. Voorwaarde is wel dat bezoekers op de paden blijven. Er zijn echter geen redenen om aan te nemen dat de extra bezoekers dat niet zullen doen.

Knelpunten met de instandhoudingsdoelstelling
Doelstelling ten aanzien van wespendief is behoud van omvang en kwaliteit van het leefgebied. Er is een kans op een negatief effect van verstoring van het huidige leefgebied. Gezien het zeer geringe karakter van de verstoring en de geringe betekenis

van het gebied voor wespendief, is het negatieve effect op voorhand niet significant. Er is vergunningsplicht volgens de Nbwet. Verdere toetsing is niet noodzakelijk.

5.2.4 Zwarte specht

Aanwezigheid in het projectgebied
Zwarte specht broedt niet in het projectgebied. Uit provinciale broedvogelgegevens blijkt dat de soort wel in de omgeving van het projectgebied broedt, in het zuidelijke deel van Landgoed Lievensberg en in Zoomland (Figuur 3).
Het incidenteel gebruik van het projectgebied als foerageergebied kan niet worden uitgesloten, maar zal op voorhand gering zijn. Tijdens het broedvogelonderzoek 2011 zijn geen waarnemingen van zwarte specht in het projectgebied gedaan. Wel zijn zwarte spechten waargenomen in Zoomland.
De reeds aanwezige hoge recreatiedruk in het gebied zorgt voor verstoring en geschikt foerageergebied is in ruime mate aanwezig in de omgeving van het projectgebied, in de vorm van uitgestrekte bossen en landgoederen.

Negatieve effecten van het voorgenomen project en hoe deze te voorkomen

Projectgebied
De soort is niet in het projectgebied aanwezig, hooguit incidenteel foeragerend. Het projectgebied is, als gevolg van de reeds aanwezige hoge recreatiedruk, nauwelijks geschikt als broedgebied, in vergelijking met veel rustiger gebieden in de omgeving. Voorbeelden van geschikte broedgebieden zijn Landgoed Zoomland en de rustiger delen van Landgoed Lievensberg, die in het Natura 2000-beheerplan Brabantse Wal gezoneerd zijn voor extensieve recreatie, in tegenstelling tot het projectgebied, waar intensieve recreatie wordt toegestaan.
Een verhoogde recreatiedruk heeft een gering negatief effect op de kwaliteit van het projectgebied als foerageergebied, omdat verstoring toeneemt. De oppervlakte aan potentieel foerageergebied blijft volledig onaangetast, omdat er geen bos gekapt zal worden
Gezien de geringe huidige betekenis van het projectgebied als foerageergebied, is het effect niet significant.

Uitstralende effecten
Een toename van het aantal bezoekers aan Zoomland en de buiten het projectgebied gelegen delen van Lievensberg, als uitstralend effect van het voorgenomen project, is naar verwachting aanwezig, maar gering.
Het overgrote deel van de extra bezoekers blijft binnen het projectgebied. Een klein deel van de extra bezoekers zal uitzwermen over de omliggende gebieden, maar binnen de zone met intensieve recreatie blijven (zie Figuur 4). Het aantal extra recreanten dat zich buiten de intensieve zone zal begeven, is nihil.
Negatieve effecten van verstoring, als gevolg van een lichte toename van het aantal bezoekers aan de gebieden buiten het projectgebied, zijn niet op voorhand uitgesloten, maar in elk geval niet significant. Voorwaarde is wel dat bezoekers op de paden blijven. Er zijn echter geen redenen om aan te nemen dat de extra bezoekers dat niet zullen doen.

Knelpunten met de instandhoudingsdoelstelling
Doelstelling ten aanzien van zwarte specht is behoud van omvang en kwaliteit van het leefgebied. Er is een kans op een licht negatief effect van verstoring van het huidige

leefgebied. Gezien het zeer geringe karakter van de verstoring en de geringe betekenis van het gebied voor zwarte specht, is het negatieve effect op voorhand niet significant. Er is vergunningsplicht volgens de Nbwet. Verdere toetsing is niet noodzakelijk.

5.2.5 Nachtzwaluw

Aanwezigheid in het projectgebied
Nachtzwaluw broedt niet in het projectgebied. Het gebied is ongeschikt, ook in potentie. Nachtzwaluwen broeden in heidegebieden. Uit provinciale broedvogelgegevens (Provincie Noord-Brabant 2010) blijkt dat de soort met twee territoria in het heide- en stuifzandgebied in het zuiden van Landgoed Lievensberg voortkomt.

Negatieve effecten van het voorgenomen project en hoe deze te voorkomen

Projectgebied
De soort is niet in het projectgebied aanwezig. Negatieve effecten binnen het projectgebied zijn op voorhand uitgesloten.

Uitstralende effecten
Een toename van het aantal bezoekers aan het heide- en stuifzandgebied van Landgoed Lievensberg, als uitstralend effect van het voorgenomen project, is naar verwachting aanwezig, maar gering.
Het overgrote deel van de extra bezoekers blijft binnen het projectgebied. Een klein deel van de extra bezoekers zal uitzwermen over de omliggende gebieden, maar binnen de zone met intensieve recreatie blijven (zie Figuur 4). Het aantal extra recreanten dat zich buiten de intensieve zone zal begeven, is nihil.
Negatieve effecten van verstoring, als gevolg van een lichte toename van het aantal bezoekers aan de gebieden buiten het projectgebied, zijn niet op voorhand uitgesloten, maar in elk geval niet significant. Voorwaarde is wel dat bezoekers op de paden, en dat honden aangelijnd blijven. Dit dient te worden gehandhaafd.

Knelpunten met de instandhoudingsdoelstelling
Doelstelling ten aanzien van nachtzwaluw is behoud van omvang en kwaliteit van het leefgebied. Er is een kans op een licht negatief effect van verstoring van het huidige leefgebied. Gezien het zeer geringe karakter van de verstoring is het negatieve effect op voorhand niet significant. Er is vergunningsplicht volgens de Nbwet. Verdere toetsing is niet noodzakelijk.

5.2.6 Boomleeuwerik

Aanwezigheid in het projectgebied
Boomleeuwerik broedt niet in het projectgebied. Het gebied is ongeschikt. Deze soort broedt in heidegebieden en kapvlaktes. Tijdens het broedvogelonderzoek in 2011 is ten minste één territorium van boomleeuwerik vastgesteld in het heide- en stuifzandgebied in het zuiden van Landgoed Lievensberg voortkomt. Ook tijdens provinciale broedvogelkarteringen is de soort hier vastgesteld.

Negatieve effecten van het voorgenomen project en hoe deze te voorkomen

Projectgebied
De soort is niet in het projectgebied aanwezig. Het gebied is ongeschikt, ook in potentie. Negatieve effecten binnen het projectgebied zijn op voorhand uitgesloten.

Uitstralende effecten
Een toename van het aantal bezoekers aan het heide- en stuifzandgebied van Landgoed Lievensberg, als uitstralend effect van het voorgenomen project, is naar verwachting aanwezig, maar gering.
Het overgrote deel van de extra bezoekers blijft binnen het projectgebied. Een klein deel van de extra bezoekers zal uitzwermen over de omliggende gebieden, maar binnen de zone met intensieve recreatie blijven (zie Figuur 4). Het aantal extra recreanten dat zich buiten de intensieve zone zal begeven, is nihil.
Negatieve effecten van verstoring, als gevolg van een lichte toename van het aantal bezoekers aan de gebieden buiten het projectgebied, zijn niet op voorhand uitgesloten, maar in elk geval niet significant. Voorwaarde is wel dat bezoekers op de paden blijven, en dat honden aangelijnd blijven. Dit dient te worden gehandhaafd.

Knelpunten met de instandhoudingsdoelstelling
Doelstelling ten aanzien van boomleeuwerik is behoud van omvang en kwaliteit van het leefgebied. Er is een kans op een licht negatief effect van verstoring van het huidige leefgebied. Gezien het zeer geringe karakter van de verstoring is het negatieve effect op voorhand niet significant. Er is vergunningsplicht volgens de Nbwet. Verdere toetsing is niet noodzakelijk.

5.3 Conclusie

5.3.1 Effecten tijdens realisatiefase

Projectgebied
Dodaars, geoorde fuut, wespendief, zwarte specht, nachtzwaluw en boomleeuwerik broeden niet in het projectgebied, maar elders in de omgeving, zoals in Zoomland en in zuidelijker delen van Landgoed Lievensberg.
Gebruik van het projectgebied als foerageergebied door wespendief en zwarte specht is niet op voorhand uit te sluiten, maar in elk geval van geringe omvang. De andere soorten gebruiken het projectgebied in geen enkel opzicht.
Effecten van bouwwerkzaamheden aan Landhuis Lievensberg en Stayokay op de kwaliteit van het foerageergebied van beide soorten zijn niet uitgesloten, maar nooit significant.

Uitstralende effecten
De voorgenomen bouwwerkzaamheden zijn van beperkte aard. Er wordt niet grootschalig gesloopt. Op de broedlocaties van dodaars, geoorde fuut, wespendief, zwarte specht, nachtzwaluw en boomleeuwerik zijn geen negatieve effecten te verwachten.

5.3.2 Effecten tijdens gebruiksfase

Projectgebied
De voorgenomen ingrepen leiden tot een intensiever gebruik van het projectgebied. Dodaars, geoorde fuut, wespendief, zwarte specht, nachtzwaluw en boomleeuwerik broeden niet in het projectgebied, maar elders in de omgeving, zoals in Zoomland en in zuidelijker delen van Landgoed Lievensberg.
Gebruik van het projectgebied als foerageergebied door wespendief en zwarte specht is niet op voorhand uit te sluiten, maar in elk geval van geringe omvang. De andere soorten gebruiken het projectgebied in geen enkel opzicht.
Een verhoogde recreatiedruk heeft een licht negatief effect op de kwaliteit van het projectgebied als foerageergebied, omdat verstoring toeneemt. De oppervlakte aan potentieel foerageergebied blijft volledig onaangetast, omdat er geen bos gekapt zal worden. Gezien de geringe huidige betekenis van het projectgebied als foerageergebied voor zwarte specht en wespendief, is het effect niet significant.

Uitstralende effecten
Een toename van het aantal bezoekers aan omliggende gebieden, als uitstralend effect van het voorgenomen project, is aanwezig, maar gering. Het overgrote deel van de bezoekers aan de toeristische faciliteiten in het projectgebied blijven naar verwachting binnen de zone waar intensieve recreatie is toegestaan (zie zone in Figuur 4).
Negatieve effecten van verstoring, als gevolg van de lichte toename van het aantal bezoekers aan de gebieden buiten het projectgebied, zijn niet op voorhand uitgesloten, maar in elk geval niet significant, vanwege de geringe omvang. Voorwaarde is wel dat bezoekers niet van de gemarkeerde paden gaan en dat honden aangelijnd blijven.

Tabel 2 vat de negatieve effecten samen en geeft aan of ze beschouwd moeten worden als significant negatief. Een effect is significant negatief indien de realisatie van de geformuleerde instandhoudingdoelen negatief wordt beïnvloed.

Tabel 2: Negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen.

	realisatiefase	**gebruiksfase**	**effecten significant?**
	geluidsverstoring werkzaamheden	verstoring door toename recreatie	
dodaars			nee
geoorde fuut			nee
wespendief	√	√	nee
zwarte specht	√	√	nee
nachtzwaluw		√	nee
boomleeuwerik		√	nee

5.3.3 Toetsing aan de Natuurbeschermingswet

Ten aanzien van negatieve effecten op wespendief, zwarte specht, nachtzwaluw en boomleeuwerik is vergunning van de Nbwet noodzakelijk.
Mits middels bebording duidelijk wordt aangegeven dat bezoekers van de omliggende gronden niet van de paden wijken en dat honden aangelijnd blijven, dan zijn de negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen zeker niet significant negatief.
Verder toetsing middels een ADC-toets is daarom niet aan de orde.

In het concept Natura 2000-beheerplan voor de Brabantse Wal is het projectgebied aangeduid als 'intensieve recreatie' (Figuur 4). Dit betekent dat er binnen het beheerplan ruimte is gecreëerd voor het voorgenomen project.
Aangezien de ontwikkelingen in het projectgebied geen directe, maar slechts beperkte indirecte effecten op het Natura 2000-gebied hebben, passen de voorgenomen activiteiten in het Natura 2000-beheerplan.

6 CUMULATIEVE EFFECTEN

6.1 Overige projecten Brabantse Wal

In deze paragraaf wordt onderzocht of de voorgenomen ingreep in Landgoed Lievensberg significante effecten kan hebben op de instandhoudingsdoelstelling ten aanzien van het Vogelrichtlijngebied van de Brabantse Wal, als gevolg van cumulatie van effecten van projecten op het Vogelrichtlijngebied, elders in of nabij het Natura 2000-gebied.
Tabel 3 en Figuur 5 geven de projecten weer uit de omgeving van het plangebied, waarvoor vergunning op grond van de Nbw is verleend (bron: www.brabant.nl/dossiers/).

Tabel 3: Vergunde projecten in de omgeving van het plangebied. Per project is de beoordeling door GS ten aanzien van het optreden van negatieve effecten op het Vogelrichtlijngebied vermeld. Ligging van de projecten is weergegeven in

Datum beslissing	Projectnaam	Vergunde activiteit	Effecten op Vogelrichtlijngebied volgens GS
20-6-2006	Augustapolder	Natuurontwikkeling en woningbouw Augustapolder	Geen neg. effect
7-11-2006	Spoor Roosendaal-Vlissingen	Intensivering treinverkeer Roosendaal-Vlissingen als gevolg van aansluiting Vlissingen door Prorail	Geen neg. effect
30-5-2007	BSL I	Vervangen brandstofleiding door de Brabantse Wal	**Tijdelijk negatief effect**
4-6-2007	Putsweg 25	Uitbreiding veehouderij Putseweg 25 te Ossendrecht	Geen neg. effect
14-8-2007	Akkerenven	Ven- en heideherstel Akkerenven door SBB	**Positief effect**
5-11-2007	VLB Woensdrecht	Hekwerk en patrouillepad	Geen neg. effect
22-1-2008	Groote Meer I	Herstel open zand, heide en ven Groot Meer, door NM	**Positief effect**
4-7-2008	Emmahoeve Putte	Ontwikkeling van Landgoed Emmahoeve te Putte, door Fam. Mattheussens	Geen neg. effect
1-8-2008	Hinkelenoorddijk 1	Varkenshouderij Hinkelenoorddijk 1, Ossendrecht	Geen neg. effect
17-2-2009	BSL II	Aanleg aardgastransportleiding voor het traject Wijngaarden – Zelzate (B)	**Tijdelijk negatief effect**
25-5-2009	VLB Woensdrecht	Aanleg Testhal vliegtuigmotoren	Geen neg. effect
14-7-2009	Groenendries	Nieuwbouw 4 recreatiewoningen Groenendries te Huijbergen door Van Ginderen	Geen neg. effect
16-7-2009	BSL III	Aanleg koolwaterstoftransportleiding in Buisleidingenstraat tussen Huijbergsebaan en Boslustweg	**Tijdelijk negatief effect**
18-11-2009	Groote Meer II	Omvormen bos naar heide en stuifzand, door NM	**Positief effect**
7-6-2010	Bastiaansen	Beeindiging veehouderij Bremweg 1 Ossendrecht door verplaatsing naar Leidingstraat te Woensdrecht	**Positief effect**
17-1-2011	VLB Woensdrecht	Herinrichting en grondgebonden gebruik Vliegbasis	Geen neg. effect

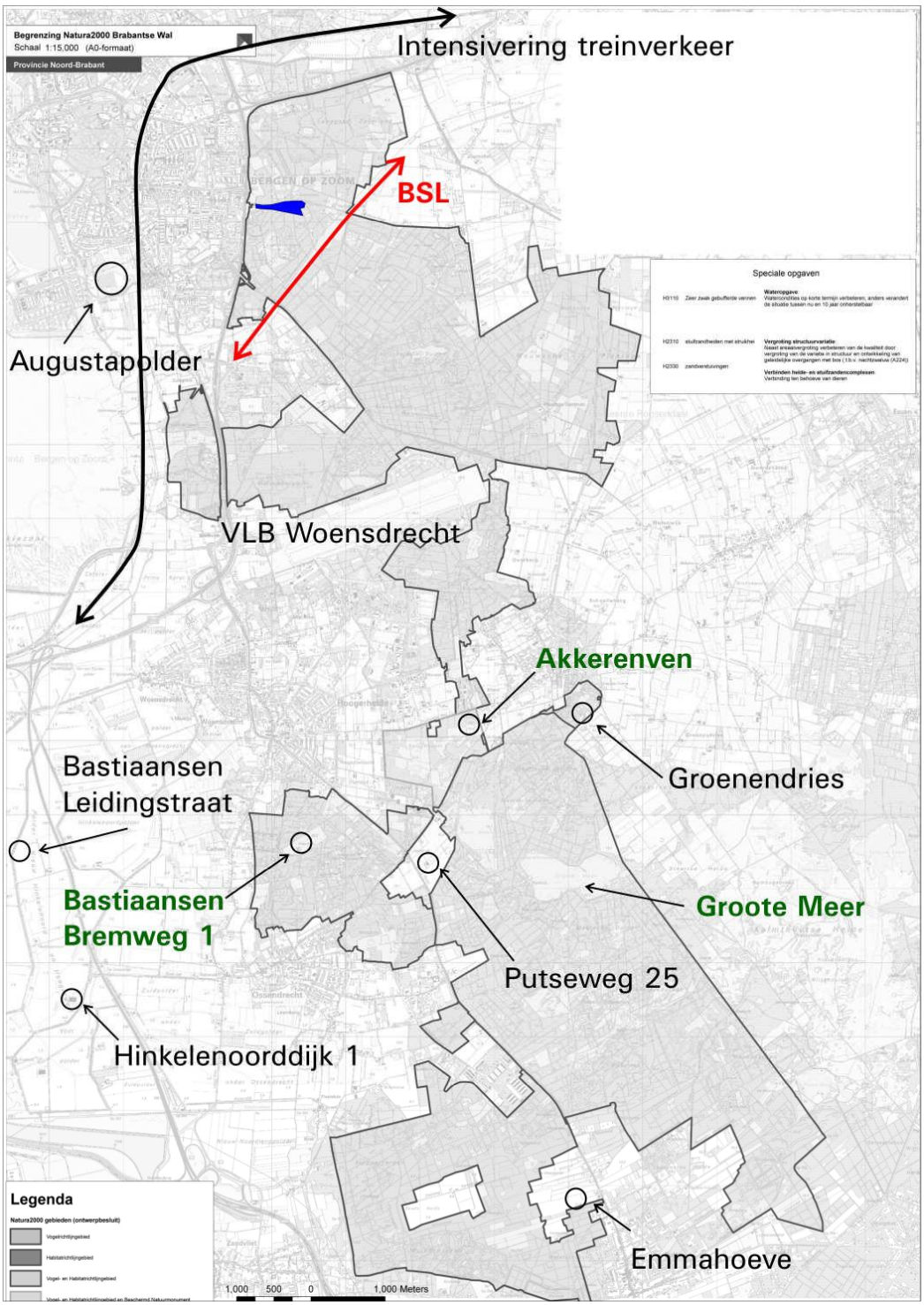

Figuur 5: Ligging vergunde projecten in en om Natura 2000-gebied Brabantse Wal. Projectgebied Lievensberg is weergegeven in blauw. Projecten met (tijdelijk) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstelling van het onderdeel Vogelrichtlijngebied zijn rood weergegeven. Projecten weergegeven in zwart hebben geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstelling van het onderdeel Vogelrichtlijngebied. In groen: projecten met een (op lange termijn) positief effect op het Natura 2000-gebied.

6.2 Projecten met negatieve effecten

In en om Natura 2000-gebied Brabantse Wal speelt een combinatie van projecten ter plaatse van de Buisleidingenstraat. Aanleg en vervanging van leidingen in deze BSL zijn de enige projecten met (tijdelijk) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstelling ten aanzien van het Vogelrichtlijngebied. Bij alle andere projecten zijn de effecten als positief of afwezig beoordeeld door GS (Tabel 3, Figuur 5).

Buisleidingenstraat (BSL)
Beschrijving van de projecten op de BSL-locatie vindt hieronder plaats op basis van het laatst aangevraagde en vergunde project, namelijk de aanleg van een koolwaterstoftransportleiding. De overige in Tabel 3 genoemde projecten ten aanzien van de BSL zijn reeds uitgevoerd.

Het vergunde project betreft de aanleg van een koolwaterstoftransportleiding in een zogenaamde buisleidingenstraat (BSL). Het is een bij wet van 11 maart 1972 (Stbl. 135) ingericht tracé specifiek voor het leggen van leidingen tussen Rotterdam en Antwerpen, met een aftakking richting Zeeland.
De BSL doorsnijdt de Brabantse Wal tussen Huijbergse Baan en Boslustweg, in een strook van ongeveer 85 meter breed. De strook wordt vrijgehouden van opgaande beplanting en is begroeid met droge heide. Omdat de bewuste strook vrijgehouden wordt van opgaande begroeiing is het een geschikt broedgebied voor boomleeuwerik en nachtzwaluw.
Broedgebied van zwarte specht, wespendief, dodaars en geoorde fuut is ter plaatse niet aanwezig.

De koolwaterstoftransportleiding is reeds of wordt nog in deze strook aangelegd. Omdat het projectgebied een buisleidingenstraat betreft dient deze af en toe geopend te worden voor het leggen van toekomstige leidingen en/of onderhoud. De verwachting is dat er in de periode 2006-2012 twaalf leidingen bijkomen. De verstoring zal dus met enige regelmaat plaatsvinden.

Mitigerende maatregelen, zoals het werken buiten de broedperiode van aanwezige vogelsoorten, voorkomt directe effecten op broedende vogels van de kwalificerende soorten. Omdat er geen open water is en er geen bos verdwijnt, zijn directe en indirecte effecten op dodaars, geoorde fuut, wespendief en zwarte specht op voorhand uitgesloten.
Negatieve effecten van de ingreep zijn beperkt tot het tijdelijke ongeschiktheid van 1/3 van de heidestrook tussen Huijbergse Baan en Boslustweg, als broedgebied van boomleeuwerik en nachtzwaluw. Van beide soorten zijn naar verwachting slechts enkele broedparen aanwezig.
Omdat de heidevegetatie na aanleg van de leiding weer terug geplaatst wordt, is de strook waarschijnlijk het volgende voorjaar al weer geschikt als broedgebied van boomleeuwerik en mogelijk nachtzwaluw. Effecten zijn dus gering en tijdelijk.
Daar de effecten slechts tijdelijk en gering zijn, en de situatie zich het volgende broedseizoen al weer kan herstellen, worden er door GS geen significante negatieve effecten op de kwalificerende broedvogelsoorten verwacht.

6.3 Conclusie

Effecten projecten in de omgeving
Effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Vogelrichtlijngebied binnen Natura 2000-gebied Brabantse Wal, zijn op basis van bovenbeschreven projecten alleen te verwachten van de aanleg van leidingen in de BSL, tussen Boslustweg en Huijbergse Baan.
Als gevolg van de aanleg van de koolwaterstoftransportleiding wordt buiten de broedtijd tijdelijk geringe schade toegebracht aan broedgebied van nachtzwaluw en boomleeuwerik.

Cumulatie
Het onderhavige project te Lievensberg heeft op zichzelf staand geen significante verstoringseffecten op de kwalificerende broedvogelsoorten (§5.3). Een verhoogde recreatiedruk heeft een licht negatief effect op de kwaliteit van het projectgebied als foerageergebied van wespendief en zwarte specht, en op de kwaliteit van het omliggende gebied als broed- en foerageergebieden van wespendief, zwarte specht, boomleeuwerik en nachtzwaluw, omdat verstoring toeneemt. Effecten zijn in elk geval niet significant, vanwege de geringe omvang van de verstoring.
De negatieve effecten van de aanleg van een koolwaterstoftransportleiding leiden tot een tijdelijk ongeschiktheid van een smalle strook als broedgebied van nachtzwaluw en boomleeuwerik. Dit betekent dat broedparen van boomleeuwerik en/of nachtzwaluw tijdelijk mogelijk uit moeten wijken naar omliggende geschikte broedlocaties. Geschikt broedgebied is onder meer aanwezig in het de heide- en stuifzandgebied van Landgoed Lievensberg, dat binnen de invloedsfeer van het voorgenomen project Lievensberg ligt.

Om significant negatieve effecten op beide broedvogelsoorten te voorkomen zijn derhalve maatregelen noodzakelijk om verstoring door extra bezoekers van Klimbos e.o. op nachtzwaluw en boomleeuwerik op de heide van Lievensberg te voorkomen.
Middels bebording en handhaving dient te worden voorkomen dat bezoekers van het klimbos e.o. zich in het heide- en stuifzandgebied niet buiten de paden begeven en dat honden aangelijnd blijven. Indien rust op deze wijze wordt gewaarborgd is van significant negatieve effecten geen sprake.

Conclusie
De voorgenomen ingrepen te Landgoed Lievensberg hebben geen significante effecten als gevolg van cumulatie van effecten van nabijgelegen projecten, mist wordt gewaarborgd dat bezoekers van de omliggende gronden niet van de paden wijken en dat honden aangelijnd blijven.

7 TOETSING EHS

7.1 PROVINCIAAL BELEID TEN AANZIEN VAN DE EHS

Het projectgebied ligt geheel binnen de grenzen van de door GS van Noord-Brabant aangewezen Ecologische Hoofdstructuur.
Een activiteit in de EHS is alleen mogelijk indien aangetoond is dat deze geen significante effecten heeft op de wezenlijke kenmerken en waarden (kernkwaliteiten) van de EHS.

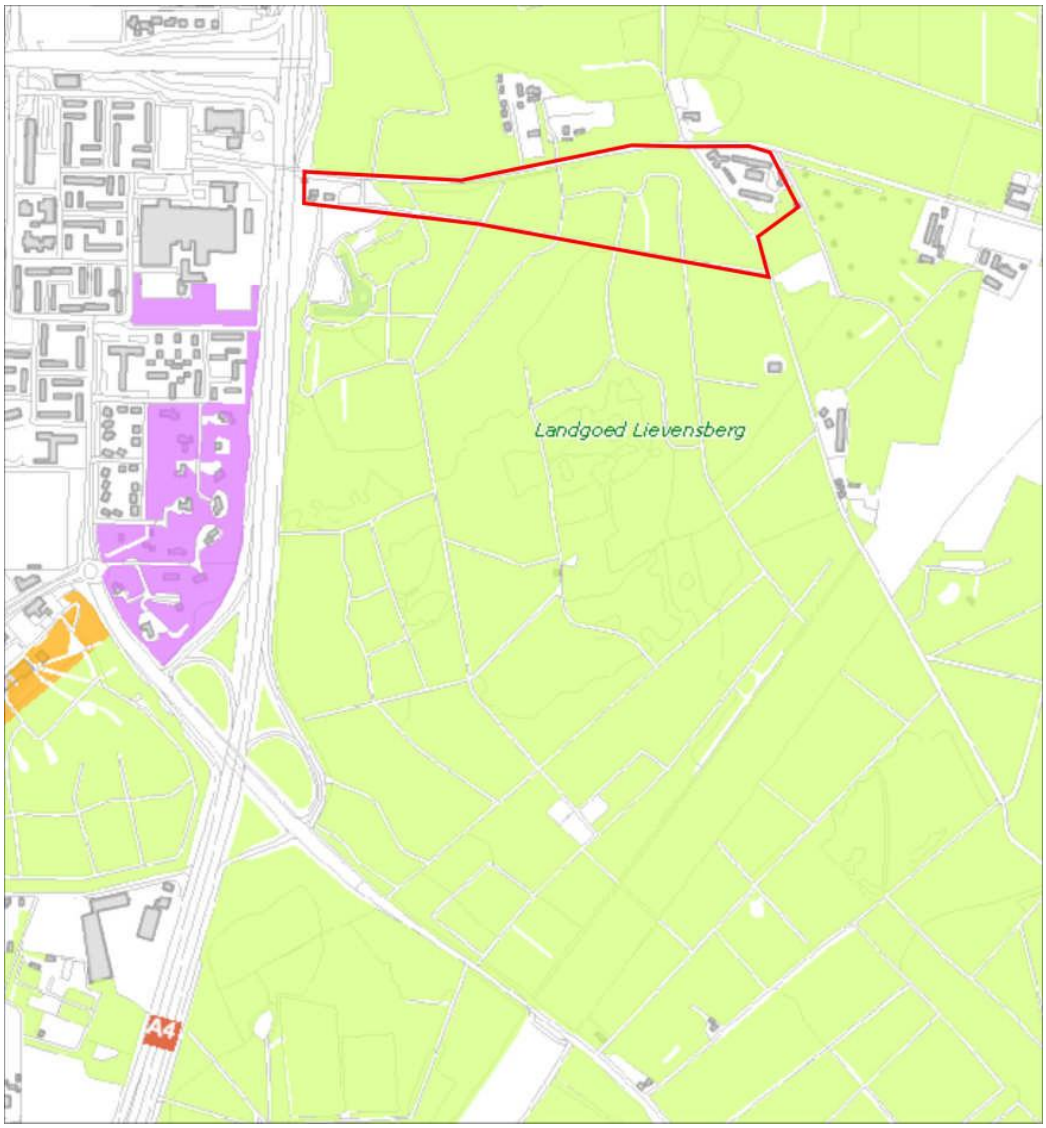

Figuur 6: Ligging van het projectgebied ten opzichte van de begrenzing EHS in lichtgroen (Bron: Informatiekaart Ecologische hoofdstructuur op www.brabant.nl/kaarten).

Volgens het Natuurbeheerplan 2011-2012 is het huidige beheertype "Droog bos met productie". Als ambitie is opgenomen in de ambitiekaart in het Natuurbeheerplan 2011-2012 het natuurbeheertype "Dennen, eiken en beukenbos" (www.brabant.nl/kaarten).

Indien de voorgenomen ontwikkelingen in het projectgebied geen significant negatieve effecten heeft op de kernkwaliteiten, dan zijn deze niet strijdig met de provinciale beleid ten aanzien van de EHS. De voorgenomen activiteiten kunnen dan doorgang vinden.
Indien wel negatieve effecten te verwachten zijn, dan dient de voorgenomen activiteit te voldoen aan een aantal voorwaarden. Een individuele ingreep is toegestaan indien deze kleinschalig is en voldoet aan de voorwaarden die gesteld worden ten aanzien van de mogelijkheid tot "herbegrenzen om andere dan ecologische redenen". Zie hiervoor het schema in 'Ingrepen in de EHS' in Bijlage 4.

7.2 Toetsing voorgenomen activiteit aan Spelregels EHS

Effecten tijdens realisatiefase
Er is geen ruimtebeslag van de voorgenomen inrichting binnen de EHS. Bouwwerkzaamheden aan Landhuis Lievensberg en Stayokay zijn beperkt tot actuele bebouwing. De voorgenomen bouwwerkzaamheden zijn van beperkte aard. Er wordt niet grootschalig gesloopt.
Het klimbos wordt gerealiseerd binnen een deel van het bestaande bos, met behoud van het bos als zodanig. De oppervlakte aan bos blijft echter volledig onaangetast, omdat er geen bos gekapt wordt. Er is geen sprake van directe effecten op de EHS.

Effecten tijdens gebruiksfase
De voorgenomen ingrepen leiden tot een intensiever gebruik van het projectgebied en aangrenzende bosgebieden. Een verhoogde recreatiedruk heeft een licht negatief effect op de kwaliteit van het bos, omdat verstoring van fauna en vegetatie niet op voorhand is uitgesloten.
Een toename van het aantal bezoekers aan omliggende gebieden, als uitstralend effect van het voorgenomen project, is overigens naar verwachting gering. Het overgrote deel van de bezoekers aan de toeristische faciliteiten in het projectgebied blijven naar verwachting binnen de zone waar intensieve recreatie is toegestaan (zie zone in Figuur 4).
Negatieve effecten van verstoring, als gevolg van de lichte toename van het aantal bezoekers aan de gebieden buiten het projectgebied, zijn niet significant, vanwege de geringe omvang. Voorwaarde is dat bezoekers niet van de gemarkeerde paden gaan en dat honden aangelijnd blijven.

Conclusie
Alle in de huidige situatie aanwezige bosbegroeiing blijft onveranderd gehandhaafd. Er gaat geen oppervlakte bos verloren. Er zijn geen directe effecten op de EHS.
Het bos binnen en buiten het projectgebied wordt in de actuele Natuurbeheerplan aangeduid met het doeltype dennen- eiken- en beukenbos. Deze doelstelling wordt niet negatief beïnvloed door de voorgenomen activiteiten.
Een lichte toename van verstoring van fauna en vegetatie, als gevolg van een toename van het aantal bezoekers aan het projectgebied en omliggende bosgebieden, leidt niet tot significant negatieve effecten, mits middels bebording duidelijk wordt aangegeven dat bezoekers van de omliggende gronden niet van de paden wijken en dat honden aangelijnd blijven. Er zijn geen significant negatieve effecten op kernkwaliteiten EHS.

8 EINDCONCLUSIE

In deze rapportage zijn de voorgenomen ontwikkelingen binnen de Landgoed Lievensberg, namelijk een Natuur en Milieu Educatie Centrum (NME) op het terrein van Stay Okay, een klimbos en horecafaciliteiten in het pand Lievenshove, getoetst aan de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de EHS.
Toetsing heeft plaatsgevonden op basis van veldonderzoek in 2011 en raadpleging van bestaande bronnen (NDFF, provincie Noord-Brabant).

8.1 FLORA- EN FAUNAWET

In het projectgebied of binnen de invloedsfeer van de voorgenomen activiteiten, komen geen soorten van lijst 2 en 3 van de Flora- en faunawet voor.

Overtreding van de Flora- en faunawet vindt niet plaats, mits broedende vogels en hun nesten niet worden verstoord. Inrichtingswerkzaamheden aan het klimbos dienen daarom te worden uitgevoerd buiten de broedperiode van de aanwezige vogels.

Indien voldaan wordt aan deze randvoorwaarde, dan heeft de realisatie van het klimbos, het NME en de horecavoorziening in pand Lievenhove geen overtreding van de Ffwet tot gevolg. Een ontheffing van de Ffwet is dan niet noodzakelijk

8.2 NATUURBESCHERMINGSWET

- Bij realisatie van de voorgenomen activiteiten zijn negatieve effecten op de volgende soorten niet geheel op voorhand uitgesloten:
    - wespendief,
    - zwarte specht,
    - nachtzwaluw,
    - boomleeuwerik.

- Negatieve effecten treden louter op in de vorm van mogelijk lichte verstoring van genoemde vogelsoorten in de omgeving van het projectgebied, als gevolg van een toename van het aantal bezoekers aan Landgoed Lievensberg.

- Mits middels bebording duidelijk wordt aangegeven dat bezoekers in de omliggende gebieden niet van de paden mogen wijken, en dat honden aangelijnd blijven, zijn *significant* negatieve effecten op de instandhoudingdoelstellingen ten aanzien van deze soorten op voorhand uit te sluiten.

- In het concept Natura 2000-beheerplan voor de Brabantse Wal is het projectgebied aangeduid als 'intensieve recreatie'. Dit betekent dat er binnen het beheerplan ruimte is gecreëerd voor het voorgenomen project. Er is namelijk geen direct verlies van habitat, alleen intensievere recreatie.

- Ten behoeve van de voorgenomen ingrepen in het projectgebied is vergunning van de Natuurbeschermingswet 1998 noodzakelijk. In voorliggende rapportage is daartoe een passende beoordeling opgesteld. Verdere toetsing aan ADC-criteria is niet aan de orde.

8.3 Ecologische Hoofdstructuur

Er is geen areaalverlies van EHS door ruimtebeslag. Het bosoppervlak en de kwaliteit van het bos als “Dennen-, eiken en beukenbos” als zodanig, zoals verwoord in de ambitiekaart, blijven gewaarborgd. De voorgenomen ontwikkelingen in het projectgebied heeft daarom geen significant negatieve effecten op de EHS. De plannen zijn niet strijdig met het provinciale beleid. De voorgenomen activiteit kan dan doorgang vinden.

9 BRONNEN

Provincie Noord-Brabant 2010. Beheerplan Natura 2000 Brabantse Wal. Concept versie 2.1.

BIJLAGE 1 INLEIDING IN DE FLORA- EN FAUNAWET

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van dier- en plantensoorten in Nederland. Het uitgangspunt van de wet is dat **schadelijke effecten op beschermde soorten in principe verboden zijn**, tenzij uitdrukkelijk toegestaan: het "*nee, tenzij"*-principe.
Onder bepaalde voorwaarden kan op grond van artikel 75 ontheffing worden verleend voor overtreding van de verbodsbepalingen van de Ffw (zie Kader 1). Deze ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Kader 1. Algemene verbodsbepalingen Ffw

De algemene verbodsbepalingen zijn opgenomen in de artikelen 8 t/m 13.

Artikel 8
Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9
Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10
Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11
Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12
Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13
Het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

Stroomschema beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen
(bron: Dienst Regelingen)

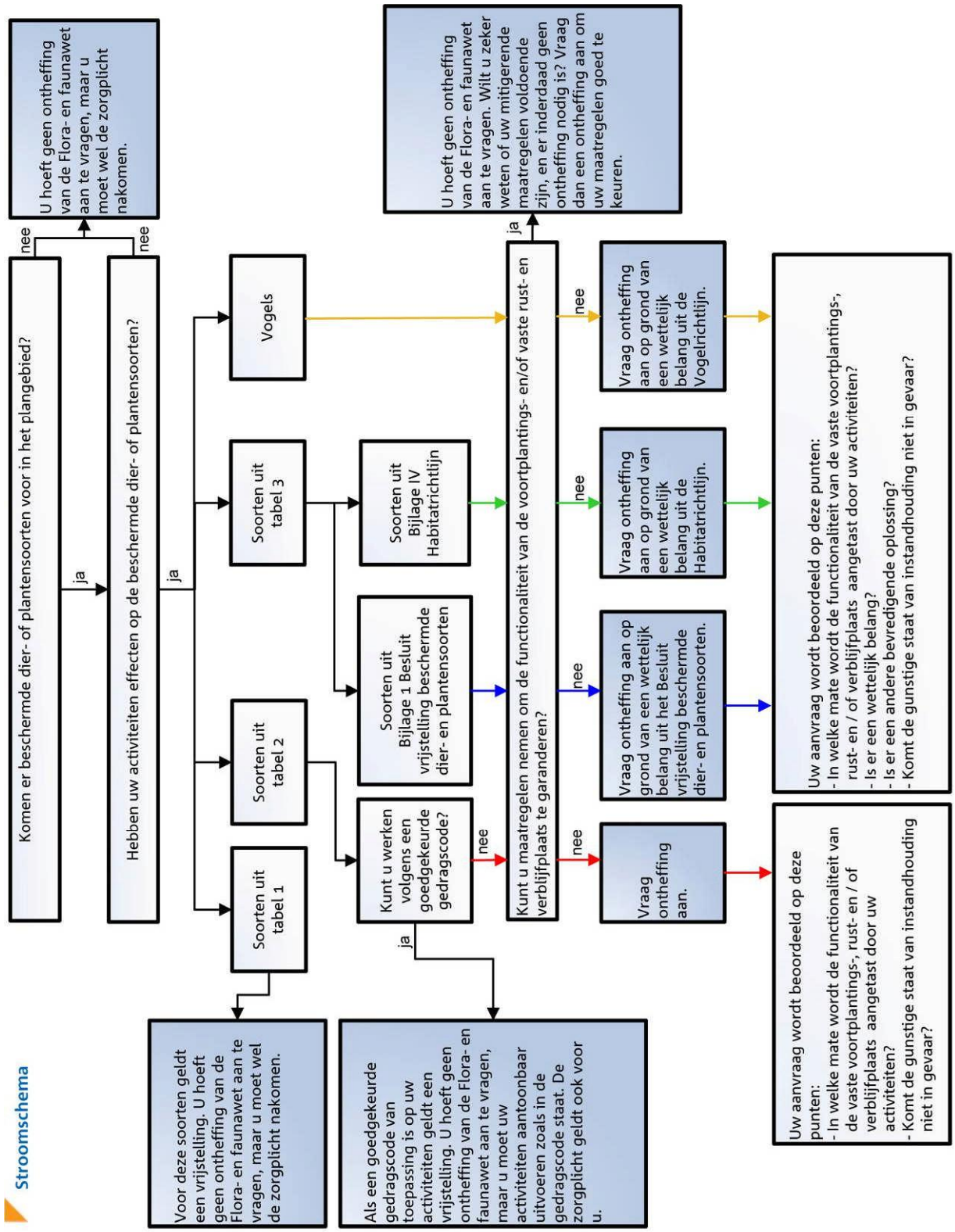

OMGANG MET DE FLORA- EN FAUNAWET BIJ RUIMTELIJKE INGREPEN

Voor uitvoering van ruimtelijke ingrepen in een gebied met beschermde soorten zijn er twee mogelijkheden (zie ook stroomschema hiernaast):

1. Voorkom overtreding van de Ffw door het treffen van mitigerende maatregelen;
2. Vraag ontheffing aan

1. Voorkom overtreding van de Ffw door middel van mitigerende maatregelen

Overtreding van de Ffw kan worden voorkomen door mitigerende maatregelen te treffen, waarmee negatieve gevolgen van de activiteit voorkomen worden. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van aanwezige beschermde soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen een soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld behoud van migratieroutes en foerageergebied. Veiligstellen ervan kan betekenen dat mogelijk geen ontheffing meer nodig is. Om hiervan zeker te zijn kan vooraf goedkeuring gevraagd worden aan Dienst Regelingen.
Voor het verkrijgen van een goedkeuring dient rekening gehouden te worden met een looptijd die overeenkomt met een ontheffingaanvraag.

2. Vraag ontheffing Ffw aan

Voor activiteiten met het oog op het belang *ruimtelijke inrichting of ontwikkeling* wordt bij toetsing aan de Ffw onderscheid gemaakt in drie beschermingsregimes.

tabel 1. Algemene soorten

In geval van activiteiten met het oog op het belang *ruimtelijke inrichting of ontwikkeling*, geldt bij overtreding van artikelen 8 t/m 13 van de Ffw ten aanzien van soorten uit tabel 1 een vrijstelling van ontheffing.

tabel 2. Overige soorten

In geval van activiteiten met het oog op het belang *ruimtelijke inrichting of ontwikkeling*, geldt ten aanzien van soorten uit tabel 2 eveneens een vrijstelling van ontheffing, mits de activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV / EL&I goedgekeurde gedragscode. Is er geen goedgekeurde gedragscode, dan is bij overtreding van verbodsbepalingen een ontheffing noodzakelijk. Een aanvraag wordt beoordeeld middels de **lichte toets**:

- De gunstige staat van instandhouding van de soort dient gewaarborgd te blijven. Om schade te voorkomen worden mitigerende maatregelen voorgeschreven.

tabel 3. Streng beschermde soorten

Bij schade aan soorten uit tabel 3 is altijd een ontheffing op de Ffw nodig. In dit geval is de **uitgebreide toets** van toepassing:

- De gunstige staat van instandhouding van de soort dient gewaarborgd te blijven;
- Er is geen minder schadelijk alternatief voor de voorgenomen activiteit;
- De activiteit voldoet aan een volgend belang:
  - *Bijlage 1 soorten:* Ontheffing wordt aangevraagd op grond van een belang uit het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (bijv. ruimtelijke inrichting of ontwikkeling).
  - *Bijlage IV soorten Habitatrichtlijn:* Ontheffing wordt aangevraagd op grond van een belang uit de Habitatrichtlijn:
    - Bescherming van flora en fauna.
    - Volksgezondheid of openbare veiligheid.

    - Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
- In geval van activiteiten die te karakteriseren zijn als *ruimtelijke inrichting of ontwikkeling* dient 'zorgvuldig handelen' in acht te worden genomen. Hiertoe dient de aanvrager actief op te treden om alle mogelijke schade aan de soort te voorkomen.

Vogels

Bij bescherming van vogelnesten wordt onderscheid gemaakt tussen nesten die jaarrond zijn beschermd en nesten die alleen tijdens het broedseizoen zijn beschermd.

Bescherming vogelnesten tijdens broedseizoen

Tijdens het broedseizoen vallen alle bewoonde vogelnesten binnen de reikwijdte van artikel 11 van de Ffw onder de definitie 'nest', en zijn beschermd. Een nest is de woonplaats die vogels vervaardigen om de eieren uit te broeden en de jongen te verzorgen. Het verstoren van broedende vogels en hun nesten tijdens de broedtijd is verboden.

Bescherming vogelnesten buiten broedseizoen

Een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. Deze soorten zijn met ingang van september 2009 opgenomen op de *aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten* (Dienst Regelingen 2009). De soorten van deze lijst zijn opgenomen in Tabel 4. De nesten van deze soorten zijn, voor zover niet permanent verlaten, jaarrond beschermd. Bij jaarrond beschermde nesten worden de volgende categorieën onderscheiden:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Als aanvulling op de aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten is een aantal vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. Deze soorten vallen onder categorie 5 (zie ook Tabel 5):

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Deze categorie 5-soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Tabel 4: Lijst jaarrond beschermde vogelnesten.

SOORT	KOLONIE-BROEDER	AANWEZIG IN BEBOUWDE OMGEVING	AANWEZIG IN NATUURGEBIED	CATEGORIE VASTE NESTEN
Boomvalk	nee	nee	ja	4
Buizerd	nee	nee	ja	4
Gierzwaluw	nee	ja	nee	2
Grote gele kwikstaart	nee	nee	ja	3
Havik	nee	nee	ja	4
Huismus	ja	ja	nee	2
Kerkuil	nee	ja	nee	3
Oehoe	nee	nee	ja	3
Ooievaar	nee	ja	nee	3
Ransuil	nee	nee	ja	4
Roek	ja	ja	nee	2
Slechtvalk	nee	ja	ja	3
Sperwer	nee	nee	ja	4
Steenuil	nee	ja	nee	1
Wespendief	nee	nee	ja	4
Zwarte wouw	nee	nee	ja	4

Tabel 5: Vogelsoorten van categorie 5: voor deze soorten is inventarisatie wenselijk.

Blauwe reiger	Grauwe vliegenvanger	Raaf
Boerenzwaluw	Groene specht	Ruigpootuil
Bonte vliegenvanger	Grote bonte specht	Spreeuw
Boomklever	Hop	Tapuit
Boomkruiper	Huiszwaluw	Torenvalk
Bosuil	IJsvogel	Zeearend
Brilduiker	Kleine bonte specht	Zwarte kraai
Draaihals	Kleine vliegenvanger	Zwarte mees
Eidereend	Koolmees	Zwarte roodstaart
Ekster	Kortsnavelboomkruiper	Zwarte specht
Gekraagde roodstaart	Oeverzwaluw	
Glanskop	Pimpelmees	

Omgevingscheck
Als een jaarrond beschermd nest zal verdwijnen door een ingreep is altijd een omgevingscheck nodig. Een deskundige moet dan vaststellen of er voldoende gelegenheid is voor de soort om zelfstandig een vervangend nest te vinden in de omgeving. Als dat niet het geval is, dient voor zover mogelijk een alternatief nest te worden aangeboden. Is dat ook niet mogelijk, dan moet ontheffing worden aangevraagd. Houd er in dat geval rekening mee dat ontheffing alleen mogelijk is met een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn, te weten:

- Bescherming van flora en fauna
- Veiligheid van het luchtverkeer
- Volksgezondheid of openbare veiligheid

Op basis van de belangen 'dwingende redenen van groot openbaar belang' en 'uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen' kan met ingang van september 2009 geen ontheffing meer worden aangevraagd.

ALGEMENE ZORGPLICHT

In de Ffw is een zorgplicht opgenomen:

- *artikel 2, lid 1:* Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
- *artikel 2, lid 2:* De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterweg te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken).
- *artikel 10:* Indien wordt gehandeld overeenkomstig de zorgplicht, dan is van opzettelijk verontrusten van beschermde soorten (zoals bepaald in artikel 10) geen sprake. Een ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 10 is dan niet aan de orde. Vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 10 voor streng beschermde soorten (tabel 3) is voor bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen en inrichtingen wettelijk gezien niet mogelijk. Het opzettelijk verontrusten van soorten ten behoeve van bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen en inrichtingen is dus niet toegestaan.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dienen dieren en planten zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te worden verplaatst, teneinde schade aan deze soorten zo veel mogelijk te voorkomen.

VANGEN EN VERPLAATSEN VAN SOORTEN

Als u voor het uitvoeren van uw mitigerende maatregelen dieren moet vangen en verplaatsen is dat geen overtreding van de artikelen 9 en 13 van de Ffw. U heeft daarvoor geen ontheffing nodig. Het is namelijk niet uw bedoeling de dieren (definitief) aan de natuur te onttrekken. Het is toegestaan om soorten te verplaatsen uit de directe gevarenzone naar een vergelijkbare habitat in de directe omgeving. Voorwaarde is dat u de soorten in één keer verplaatst, zonder onnodig oponthoud. Dit geldt voor alle

beschermde planten en dieren, maar uitdrukkelijk niet voor vleermuizen, muizen en vogels i.v.m. de stressgevoeligheid van deze dieren. Voor het tijdelijk ergens anders onderbrengen van planten of dieren heeft u wel ontheffing nodig, omdat de soorten dan niet direct worden vrijgelaten in de omgeving.

ZORGVULDIG HANDELEN

In gedragscodes en in ontheffingaanvragen in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling waarbij het gaat om soorten van tabel 3, dient *zorgvuldig gehandeld* te worden. Zorgvuldig handelen gaat verder dan de hiervoor genoemde *algemene zorgplicht*, die een algemeen beschaafd en fatsoenlijk handelen inhoudt. Zorgvuldig handelen houdt in dat er geen wezenlijke invloed is op beschermde soorten en dat schade zoveel mogelijk wordt voorkomen. Hiertoe dient de aanvrager actief te handelen. Activiteiten die te bestempelen zijn als zorgvuldig handelen zijn mitigerende en compenserende maatregelen.

Tabel 1: Algemene soorten

Zoogdieren	
aardmuis	Microtus agrestis
bosmuis	Apodemus sylvaticus
dwergmuis	Micromys minutus
bunzing	Mustela putorius
dwergspitsmuis	Sorex minutus
egel	Erinaceus europeus
gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
haas	Lepus europeus
hermelijn	Mustela erminea
huisspitsmuis	Crocidura russula
konijn	Oryctolagus cuniculus
mol	Talpa europea
ondergrondse woelmuis	Pitymys subterraneus
ree	Capreolus capreolus
rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
veldmuis	Microtus arvalis
vos	Vulpes vulpes
wezel	Mustela nivalis
woelrat	Arvicola terrestris
Reptielen en amfibieën	
bruine kikker	Rana temporaria
gewone pad	Bufo bufo
middelste groene kikker	Rana esculenta
kleine watersalamander	Triturus vulgaris
meerkikker	Rana ridibunda
Mieren	
behaarde rode bosmier	Formica rufa
kale rode bosmier	Formica polyctena
stronkmier	Formica truncorum
zwartrugbosmier	Formica pratensis
Slakken	
wijngaardslak	Helix pomatia
Vaatplanten	
aardaker	Lathyrus tuberosus
akkerklokje	Campanula rapunculoides
brede wespenorchis	Epipactis helleborine
breed klokje	Campanula latifolia
dotterbloem*	Caltha palustris
gewone vogelmelk	Ornithogalum umbellatum
grasklokje	Campanula rotundifolia
grote kaardenbol	Dipsacus fullonum
kleine maagdenpalm	Vinca minor
knikkende vogelmelk	Ornithogalum nutans
koningsvaren	Osmunda regalis
slanke sleutelbloem	Primula elatior
zwanebloem	Butomus umbellatus

**m.u.v. spindotterbloem*

Tabel 2: Overige soorten

Zoogdieren	
damhert	Dama dama
edelhert	Cervus elaphus
eekhoorn	Sciurus vulgaris
grijze zeehond	Halichoerus grypus
grote bosmuis	Apodemus flavicollis
steenmarter	Martes foina
Wild zwijn	Sus scrofa
Reptielen en amfibieën	
alpenwatersalamander	Triturus alpestris
levendbarende hagedis	Lacerta vivipara
Dagvlinders	
moerasparelmoervlinder	Euphydryas aurinia
vals heideblauwtje	Lycaeides idas
Vissen	
bermpje	Noemacheilus barbatulus
kleine modderkruiper	Cobitis taenia
meerval	Silurus glanis
riviердonderpad	Cottus gobio
Vaatplanten	
aangebrande orchis	Orchis ustulata
aapjesorchis	Orchis simia
beenbreek	Narthecium ossifragum
bergklokje	Campanula rhomboidalis
bergnachtorchis	Platanthera chlorantha
bijenorchis	Ophrys apifera
blaasvaren	Cystopteris fragilis
blauwe zeedistel	Eryngium maritimum
bleek bosvogeltje	Cephalantera damasonium
bokkenorchis	Himantoglossum hircinum
brede orchis	Dactylorhiza majalis majalis
bruinrode wespenorchis	Epipactis atrorubens
daslook	Allium ursinum
dennenorchis	Goodyera repens
duitse gentiaan	Gentianella germanica
franjegentiaan	Gentianella ciliata
geelgroene wespenorchis	Epipactis muelleri
gele helmbloem	Pseudofumaria lutea
gevlekte orchis	Dactylorhiza maculata
groene nachtorchis	Coeloglossum viride
groensteel	Asplenium viride
grote keverorchis	Listera ovata
grote muggenorchis	Gymnadenia conopsea
gulden sleutelbloem	Primula veris
harlekijn	Orchis morio
herfstschroeforchis	Spiranthes spiralis
hondskruid	Anacamptis pyramidalis
honingorchis	Herminium monorchis
jeneverbes	Juniperus communis
klein glaskruid	Parietaria judaica
kleine keverorchis	Listera cordata
kleine zonnedauw	Drosera intermedia
klokjesgentiaan	Gentiana pneumonanthe
kluwenklokje	Campanula glomerata
koraalwortel	Corallorhiza trifida
kruisbladgentiaan	Gentiana cruciata
lange ereprijs	Veronica longifola
lange zonnedauw	Drosera anglica
mannetjesorchis	Orchis mascula
maretak	Viscum album
moeraswespenorchis	Epipactis palustris
muurbloem	Erysimum cheiri
parnassia	Parnassia palustris
pijlscheefkelk	Arabis hirsuto sagittata
poppenorchis	Aceras anthropophorum
prachtklokje	Campanula persicifolia
purperorchis	Orchis purpurea
rapunzelklokje	Campanula rapunculus
rechte driehoeksvaren	Gymnocarpium robertianum
rietorchis	Dactylorhiza majalis praetermissa
ronde zonnedauw	Drosera rotundifolia
rood bosvogeltje	Cephalanthera rubra
ruig klokje	Campanula trachelium
schubvaren	Ceterach officinarum
slanke gentiaan	Gentianella amarella
soldaatje	Orchis militaris
spaanse ruiter	Cirsium dissectum
steenanjer	Dianthus deltoides
steenbreekvaren	Asplenium trichomanes
stengelloze sleutelbloem	Primula vulgaris
stengelomvattend havikskruid	Hieracium amplexicaule
stijf hardgras	Catapodium rigidum
tongvaren	Asplenium scolopendrium
valkruid	Arnica montana
veenmosorchis	Hammarbya paludosa
veldgentiaan	Gentianella campestris
veldsalie	Salvia pratensis
vleeskleurige orchis	Dactylorhiza incarnata
vliegenorchis	Ophrys insectifera
vogelnestje	Neottia nidus-avis
voorjaarsadonis	Adonis vernalis
wantsenorchis	Orchis coriophora
waterdrieblad	Menyanthes trifoliata
weideklokje	Campanula patula
welriekende nachtorchis	Platanthera bifolia
wilde gagel	Myrica gale
wilde herfsttijloos	Colchicum autumnale
wilde kievitsbloem	Fritillaria meleagris
wilde marjolein	Origanum vulgare
wit bosvogeltje	Cephalanthera longifolia
witte muggenorchis	Pseudorchis albida
zinkviooltje	Viola lutea calaminaria
zomerklokje	Leucojum aestivum
zwartsteel	Asplenium adiantum-nigrum
Kevers	
vliegend hert	Lucanus cervus
Kreeftachtigen	
rivierkreeft	Astacus astacus

Tabel 3: Soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB

Bijlage 1 AMvB	
Zoogdieren	
das	Meles meles
boommarter	Martes martes
eikelmuis	Eliomys quercinus
gewone zeehond	Phoca vitulina
veldspitsmuis	Crocidura leucodon
waterspitsmuis	Neomys fodiens
Reptielen en amfibieën	
adder	Vipera berus
hazelworm	Anguis fragilis
ringslang	Natrix natrix
vinpootsalamander	Triturus helveticus
vuursalamander	Salamandra salamandra
Vissen	
beekprik	Lampetra planeri
bittervoorn	Rhodeus cericeus
elrits	Phoxinus phoxinus
gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus
grote modderkruiper	Misgurnus fossilis
rivierprik	Lampetra fluviatilis
Dagvlinders	
bruin dikkopje	Erynnis tages
dwergblauwtje	Cupido minimus
dwergdikkopje	Thymelicus acteon
groot geaderd witje	Aporia crataegi
grote ijsvogelvlinder	Limenitis populi
heideblauwtje	Plebejus argus
iepepage	Strymonidia w-album
kalkgraslanddikkopje	Spialia sertorius
keizersmantel	Argynnis paphia
klaverblauwtje	Cyaniris semiargus
purperstreepparelmoervlinder	Brenthis ino
rode vuurvlinder	Palaeochrysophanus hippothoe
rouwmantel	Nymphalis antiopa
tweekleurig hooibeestje	Coenonympha arcania
veenbesparelmoervlinder	Bolaria aquilonais
veenhooibeestje	Coenonympha tullia
veldparelmoervlinder	Melitaea cinxia
woudparelmoervlinder	Melitaea diamina
zilvervlek	Clossiana euphrosyne
Vaatplanten	
groot zeegras	Zostera marina
Bijlage IV HR	
Zoogdieren	
baardvleermuis	Myotis mystacinus
bechstein's vleermuis	Myotis bechsteinii
bever	Castor fiber
bosvleermuis	Nyctalus leisleri
brandt's vleermuis	Myotis brandtii
bruinvis	Phocoena phocoena
euraziatische lynx	Lynx lynx
franjestaart	Myotis nattereri
gewone dolfijn	Delphinus delphis
gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus
gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus
grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus
grote hoefijzerneus	Rhinolophus ferrumequinum
hamster	Cricetus cricetus
hazelmuis	Muscardinus avellanarius
ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus
kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus
kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros
laatvlieger	Eptesicus serotinus
meervleermuis	Myotis dasycneme
mopsvleermuis	Barbastella barbastellus
nathusius' dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii
noordse woelmuis	Microtus oeconomus
otter	Lutra lutra
rosse vleermuis	Nyctalus noctula
tuimelaar	Tursiops truncatus
tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus
vale vleermuis	Myotis myotis
watervleermuis	Myotis daubentonii
wilde kat	Felis silvestris
witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus
witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris
Reptielen en amfibieën	
boomkikker	Hyla arborea
geelbuikvuurpad	Bombina variegata
gladde slang	Coronella austriacus
heikikker	Rana arvalis
kamsalamander	Triturus cristatus
knoflookpad	Pelobates fuscus
muurhagedis	Podarcis muralis
poelkikker	Rana lessonae
rugstreeppad	Bufo calamita
vroedmeesterpad	Alytes obstetricans
zandhagedis	Lacerta agilis
Dagvlinders	
donker pimpernelblauwtje	Maculinea nausithous
grote vuurvlinder	Lycaena dispar
pimpernelblauwtje	Maculinea teleius
tijmblauwtje	Maculinea arion
zilverstreephooibeestje	Coenonympha hero
Libellen	
bronslibel	Oxygastra curtisii
gaffellibel	Ophiogomphus cecilia
gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis
groene glazenmaker	Aeshna viridis
noordse winterjuffer	Sympecma paedisca
oostelijke witsnuitlibel	Leucorrhinia albifrons
rivierrombout	Stylurus flavipes
sierlijke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis
Vissen	
houting	Conegonus oxyrrhynchus
steur	Acipenser sturio
Vaatplanten	
drijvende waterweegbree	Luronium natans
groenknolorchis	Liparis loeselii
kruipend moerasscherm	Apium repens
zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis
Kevers	
brede geelrandwaterroofkever	Dytiscus latissimus
gestreepte waterroofkever	Graphoderus bilineatus
heldenbok	Cerambyx cerdo
juchtleerkever	Osmoderma eremita
Tweekleppigen	
bataafse stroommossel	Unio crassus

BIJLAGE 2 INLEIDING IN DE NATUURBESCHERMINGSWET 1998

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw):

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden)
- Beschermde Natuurmonumenten
- Wetlands

Om schade aan de natuurwaarden waarvoor Natura 2000-gebieden zijn aangewezen, te voorkomen, mogen activiteiten die de kwaliteit van de gebieden kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet plaatsvinden zonder vergunning. Om die reden dient voor ingrepen in of nabij Natura 2000-gebieden door middel van een zogenaamde oriëntatiefase vastgesteld te worden of er een vergunningplicht bestaat en zo ja, welke toetsing moet worden uitgevoerd. De hoofdvraag tijdens de oriëntatiefase is of er een kans op een significant negatief effect bestaat. Een effect is significant als de instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast. Op deze vraag zijn drie antwoorden mogelijk:

1. Er is zeker geen negatief effect. Dit betekent dat er geen vergunning op grond van de Nbw nodig is.
2. Er is wel een mogelijk negatief effect, maar dit is zeker geen significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat het effect zeker niet significant is, volstaat daarvoor de zogenoemde *verslechterings- en verstoringstoets*.
3. Er is een kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat er een kans op een significant negatief effect bestaat, is een *passende beoordeling* vereist.

Vergunningaanvraag via verslechterings- en verstoringstoets
Bij deze toets wordt nagegaan of een ingreep een kans met zich meebrengt op verslechtering van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten, dan wel dat deze een verstorend effect hebben op soorten. Bij de aanvraag brengt de initiatiefnemer gedetailleerd in kaart wat de effecten kunnen zijn van de activiteit op de natuurwaarde in het gebied en welke verzachtende maatregelen hij van plan is te nemen. Het bevoegd gezag geeft een vergunning af als de verslechtering of verstoring in het licht van de instandhoudingsdoelen aanvaardbaar is.

Vergunningaanvraag via passende beoordeling
Een passende beoordeling vindt plaats als er mogelijk significante effecten optreden door de ingreep of activiteit. Die aanvraag is ook nodig als het project misschien zelf niet, maar wel in combinatie met andere projecten, handelingen of plannen een negatief effect heeft op het gebied (zogenaamde cumulatieve effecten).
Een effect is significant als de instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast. Deze instandhoudingsdoelen zijn terug te vinden in de aanwijzingsbesluiten. Het bevoegd gezag zal alleen een vergunning verlenen als met zekerheid vast is komen staan dat er geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van het gebied zal optreden. De initiatiefnemer zal dus zelf moeten bewijzen dat de voorgenomen activiteit geen nadelige gevolgen zal hebben. In uitzonderlijke gevallen kan er bij het optreden van een aantasting toch een vergunning worden verleend. Het gaat dan om activiteiten die wegens dwingende redenen van groot openbaar belang moeten doorgaan en waarvoor geen alternatieven zijn. Compenserende maatregelen zijn dan verplicht.

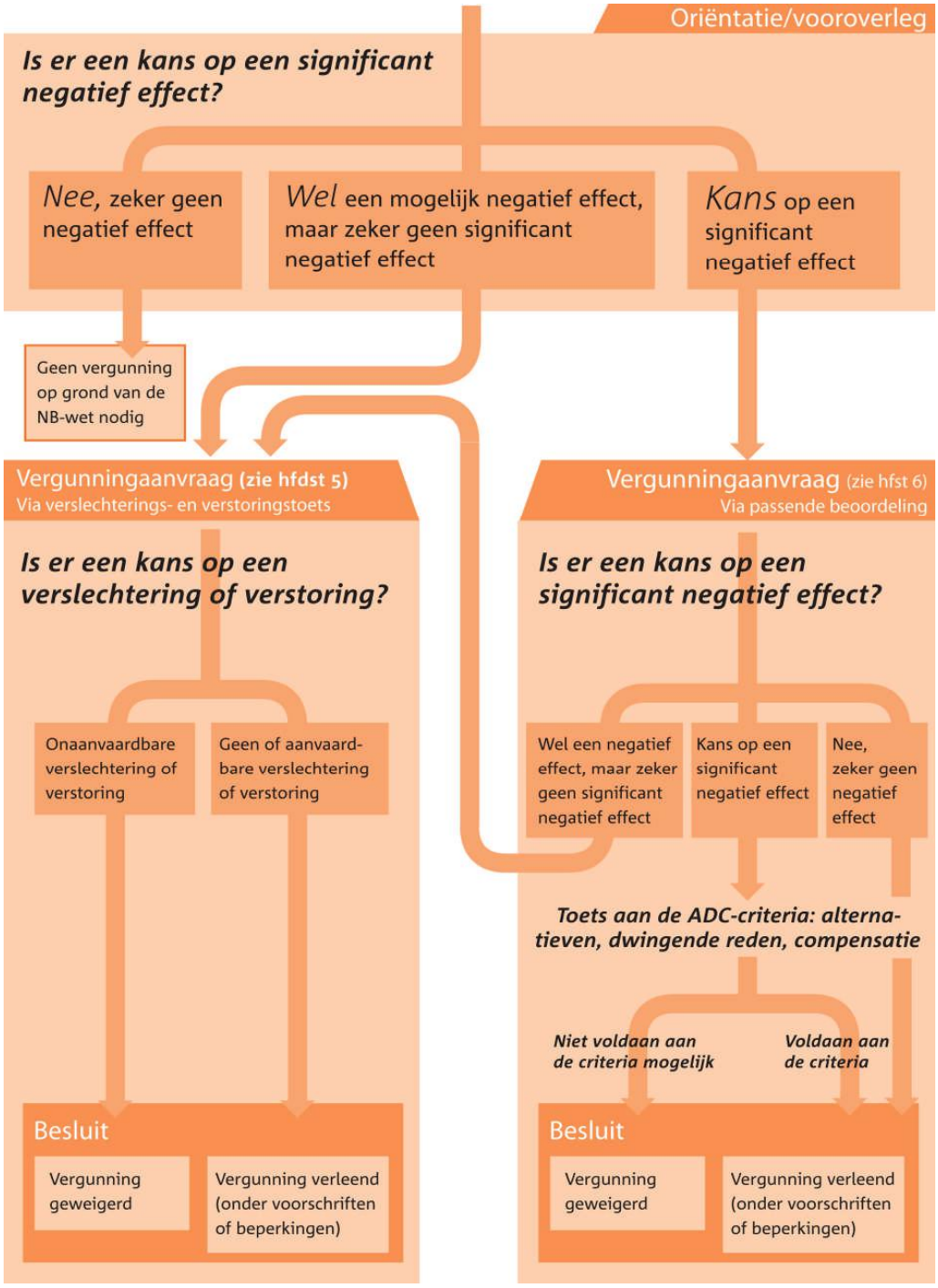

bron: Algemene handreiking Natuurbeschermingswet 1998, Ministerie van LNV, 2005
Projecten in de omgeving

BIJLAGE 3 BEKNOPTE LEVERING NDFF

Toelichting gegevens NDFF

Ten behoeve van ruimtelijke ingrepen gaat het om soorten uit lijst 2+3 van de Ffwet en Hrl-soorten.

Het voorkomen van twee beschermde plantensoorten uit lijst 2+3 van de Ffwet in kmhok 80-389, heeft betrekking op vindplaatsen buiten het projectgebied, zoals het park van Landgoed Lievensberg, Landgoed Zoomland ten noorden van de Balsedreef of de bebouwde kom van Bergen op Zoom aan de overzijde van de A4.
De beschermde reptielensoort die voorkomt in beide kilometerhokken betreft levendbarende hagedis. Deze soort komt voor in Landgoed Zoomland, ten noorden van de Balsedreef. Tijdens het veldonderzoek in 2011 is het voorkomen van de soort in het projectgebied onderzocht.
De beschermde amfibieënsoort uitlijst 2+3 van de Ffwet, die voorkomt in kilometerhok 81-389, betreft vinpootsalamander of Alpenwatersalamander. Beide soorten zijn bekend uit Zoomland. In het projectgebied ontbreekt voortplantingswater. Het gebied ligt te ver van actuele voortplantingswateren om te functioneren als landleefgebied voor genoemde soorten.
De beschermde zoogdiersoort van Hrl IV / Lijst 2+3 Ffwet betreft hoogstwaarschijnlijk een foeragerende vleermuissoort. Mogelijk betreft het een verblijfplaats, maar gezien de aanwezigheid van veel geschiktere omstandigheden buiten het projectgebied dan erbinnen, wordt er van uitgegaan dat de waarneming geen betrekking heeft op het projectgebied.

Beknopte eenmalige levering uit de NDFF

HET NATUURL

disclaimer *De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door de Gegevensautoriteit Natuur gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.*

naam project	Landgoed Lievensberg
doel project	passende beoordeling
datum	di, 15/02/2011 - 17:12
ordernummer	OHNL-2011-894

geselecteerde kilometerhokken

80-389,81-389

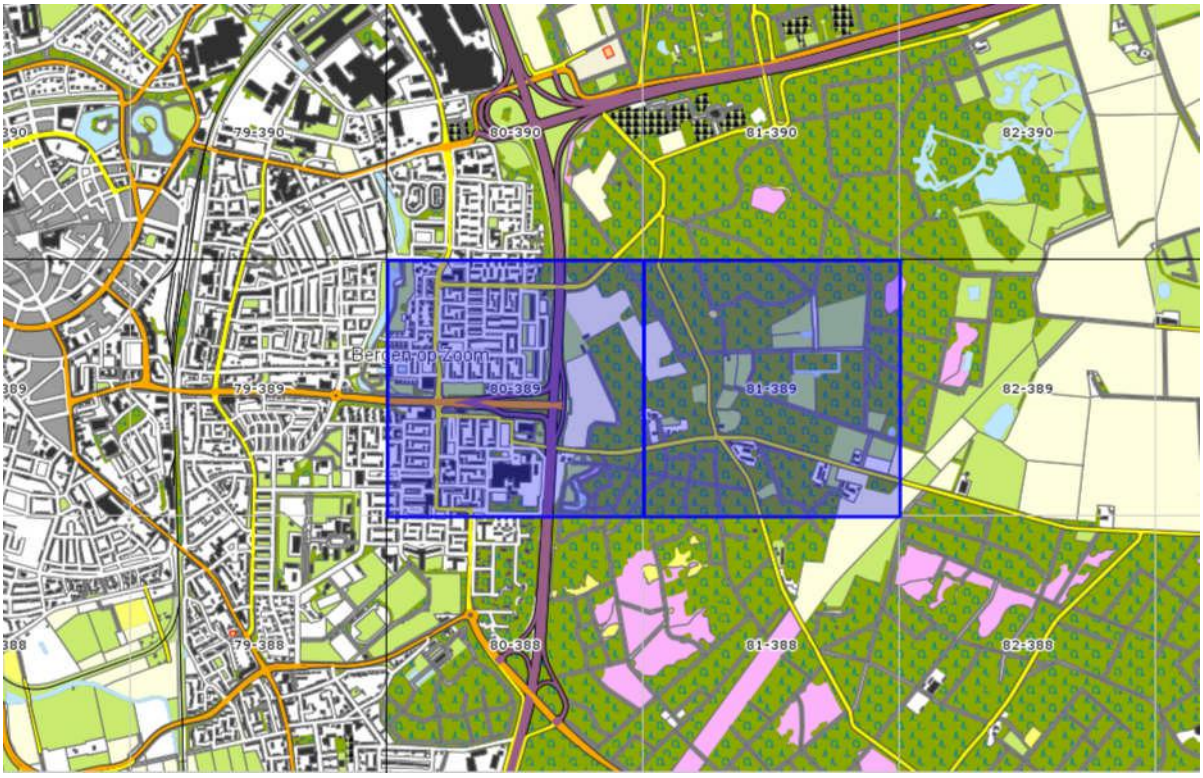

80-389	vaatplanten	mossen	korstmossen	paddenstoelen	zoogdieren	vogels	amfibieën	reptielen	vissen	dagvlinders	macronachtvlinders	micronachtvlinders	libellen	sprinkhanen en krekels	overige ongewervelden	zeeorganismen
Rode-Lijstsoorten	1					3		1					1			
Ffwet soorten tabel 1	1				4											
Ffwet soorten tabel 2+3	2							1								
Ffwet vogels						8										
Hrl soorten bijlage II																
Hrl soorten bijlage IV																
aantal soorten	271				4	8		1			1		1		1	
volledigheid onderzoek	goed	niet	niet	niet	slecht	slecht/niet	niet	slecht	niet	niet	slecht	niet	slecht	niet	onbepaald	niet
onderzoeksperiode	1990-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010

81-389	vaatplanten	mossen	korstmossen	paddenstoelen	zoogdieren	vogels	amfibieën	reptielen	vissen	dagvlinders	macronachtvlinders	micronachtvlinders	libellen	sprinkhanen en krekels	overige ongewervelden	zeeorganismen
Rode-Lijstsoorten	4	1		4		2		1		1			1			
Ffwet soorten tabel 1	3				4		3									
Ffwet soorten tabel 2+3					1		1	1								
Ffwet vogels						8										
Hrl soorten bijlage II																
Hrl soorten bijlage IV					1											
aantal soorten	300	6	21	26	5	8	4	1	1	4	5	84	2			
volledigheid onderzoek	goed	matig	redelijk	redelijk	slecht	goed/niet	redelijk	slecht	slecht	goed	goed	goed	matig	niet	niet	niet
onderzoeksperiode	1990-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010

BIJLAGE 4 SCHEMA SPELREGELS EHS

5

ONTWIKKELING WEL OF NIET MOGELIJK?

In onderstaand schema is te zien of een bepaalde ruimtelijke ingreep binnen de EHS voor compensatie, saldobenadering of herbegrenzing in aanmerking komt.

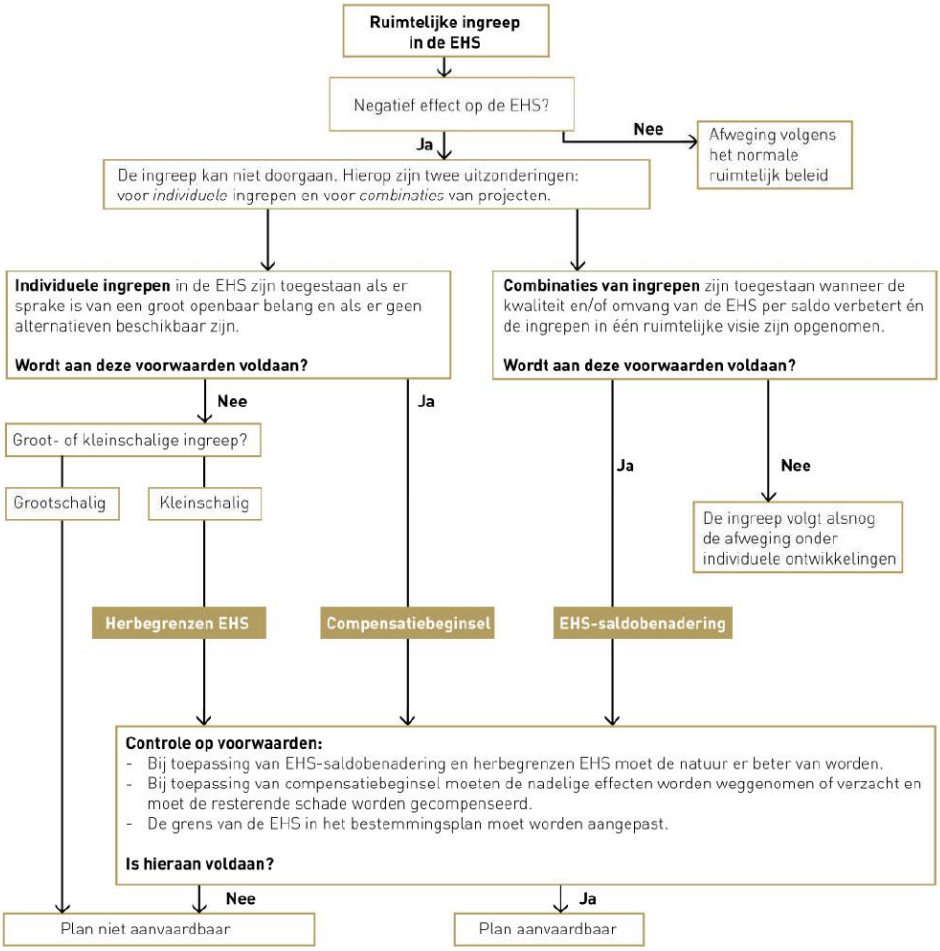

NOTITIE

datum	18 juni 2012
aan	Gemeente Bergen op Zoom t.a.v. Mevrouw A. Rampaart Postbus 35 4600 AA Bergen op Zoom
betreft	Quickscan flora en fauna parkeerplaats Balsedreef
afzender	Rombout van Eekelen / Jos van Mierlo
telefoon	0165 - 58 20 34
afdeling	Adviezen & Projecten
zaaknummer	12050533

Bezoekadres:
Bovendonk 27
Roosendaal
tel. (0165) 58 20 00
fax (0165) 56 60 47

Postadres:
Postbus 16
4700 AA Roosendaal

email: milieu@rmd.nl
internet: www.rmd.nl

Inleiding

Aanleiding
De aanleg van een parkeerterrein langs de Balsedreef kan mogelijk effect hebben op beschermde planten en dieren. Ten einde meer duidelijkheid te verschaffen over het al dan niet optreden van deze effecten is onderzoek gedaan naar het voorkomen van beschermde soorten. Tevens is nagegaan of de aanleg effecten heeft op beschermde gebieden.

Hiermee is in dit advies getoetst aan: Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Verordening Ruimte (EHS).

Methode

Literatuuronderzoek
Allereerst is nagegaan of het plangebied ligt binnen de Ecologische hoofdstructuur en/of Natura 2000–gebieden dan wel dat de mogelijke bestemmingen een negatief effect kunnen hebben op deze gebieden. Ook worden de bekende waarnemingenoverzichten geraadpleegd, waarbij wordt nagegaan welke soorten in het plangebied waargenomen zijn.

Veldonderzoek
Vervolgens heeft een veldbezoek plaatsgevonden. Hierbij wordt gekeken welke habitats in het gebied aanwezig zijn. Indien habitats waar beschermde soorten kunnen voorkomen worden aangetroffen zal gericht naar beschermde soorten worden gezocht. Hierbij zal ook worden gezocht naar sporen die op de aanwezigheid van deze soorten kunnen wijzen.

Bezoek
Op 6 juni is een bezoek gebracht aan het plangebied Parkeerplaats Balsedreef te Bergen op Zoom. Tijdens het bezoek was het bewolkt. De temperatuur bedroeg ongeveer 17 ºC. Tijdens het veldbezoek is gericht gezocht naar informatie over het al dan niet voorkomen van beschermde soorten. Hierbij is extra aandacht geschonken aan potentiële habitats en verblijfplaatsen van beschermde soorten zoals vleermuizen.

BTW-nummer:
NL808201013B01

Bankrelatie:
Fortis Bank
Nederland N.V.
64 16 44 914

Resultaten

Literatuuronderzoek
Uit het plangebied zijn niet voor alle soortgroepen waarnemingen bekend in de geraadpleegde bronnenbestanden, het ontbreken van paden die het plangebied doorsnijden zal hier mede debet aan zijn. Wel zijn waarnemingen uit de omgeving bekend die een indicatie geven van de te verwachten soorten.

Vaatplanten
Binnen het plangebied zijn uit de geraadpleegde bestanden geen waarnemingen bekend van strikt beschermde planten.

Ongewervelden
Binnen het plangebied en directe omgeving zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten ongewervelden.

Vissen
Binnen het plangebied zijn uit de geraadpleegde bestanden geen waarnemingen bekend van vissen.

Amfibieën
Binnen het plangebied zijn uit de geraadpleegde bestanden geen waarnemingen bekend van amfibieën. Wel zijn uit de poelen van het nabijgelegen landgoed Zoomland waarnemingen bekend van de amfibieën groene kikker sp., bruine kikker, gewone pad, alpenwatersalamander en vinpootsalamander.

Reptielen
Van het nabijgelegen landgoed Zoomland zijn waarnemingen bekend van de levendbarende hagedis.

Vogels
In het plangebied zijn de algemene soorten van bossen als matkop, boomklever, grote lijster, merel, kuifmees en boomkruiper waargenomen. In de omgeving is ook de zwarte specht waargenomen. Deze soort is een van de kwalificerende soorten voor het Natura 2000-gebied Brabantse Wal.

Zoogdieren
Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen van zoogdieren bekend. Uit het ten noorden van het plangebied gelegen Landgoed Zoomland zijn waarnemingen bekend van grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis en rosse vleermuis. Daarnaast zijn uit de omgeving waarnemingen van boommarter en eekhoorn bekend.

Veldonderzoek
Het plangebied kent een boomlaag bestaande uit onder meer dennen, Amerikaanse eik en zomereik. De struiklaag bestaat uit Amerikaanse vogelkers, lijsterbes en braam. De kruidlaag is slecht ontwikkeld en bestaat uit stekelvarens. In het plangebied zijn noch wateren noch gebouwen aanwezig.

Gebiedsbescherming

Natura 2000
Het plangebied voor de parkeerplaats ligt in Natura 2000. De binnen het plangebied aanwezige habitats maken geen deel uit van de habitats waarvoor de Brabantse Wal is aangemeld, noch grenst het plangebied hieraan. Op basis van de aanwezige bronnen en het veldbezoek worden binnen het gebied geen broedterritoria van vogelsoorten verwacht waarvoor het gebied is aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn. Wel kan de vogelrichtlijnsoort zwarte specht het gebied tijdelijk gebruiken om te foerageren. Op basis van de kenmerken van het gebied en de voorkeur van de zwarte specht is het gebied een marginaal foerageergebied. Verlies van het foerageergebied zal dan ook geen negatieve invloed hebben op deze soort.

EHS
Het plangebied van 4000 m^2 is gelegen binnen de EHS. Dit betekent dat het gecompenseerd moet worden. Doordat binnen de provincie een herijking plaats vindt van de EHS wordt aanbevolen hierover in een vroeg stadium contact met de provincie te zoeken. Doordat het plangebied gelegen is aan de rand van de EHS en wordt begrensd door een weg zullen de negatieve effecten van de functie parkeerterrein op de omliggende EHS beperkt zijn.

Soortbescherming

Vaatplanten
Binnen het plangebied zijn geen strikt beschermde soorten waargenomen, deze worden ook niet verwacht. Het grotendeels ontbreken van een kruidlaag is hier mede debet aan. De ingreep zal geen effecten hebben op strikt beschermde planten.

Ongewervelden
Binnen het plangebied worden geen strikt beschermde ongewervelden verwacht. De ingreep heeft geen effect op strikt beschermde ongewervelden.

Vissen
Vissen zwemmen in het water. Doordat er geen water in het plangebied aanwezig is zwemmen er geen vissen. De ingreep zal geen effecten hebben op vissen.

Amfibieën
Amfibieën zijn voor hun voortplanting afhankelijk van water. Binnen het gebied en de directe omgeving hiervan zijn geen wateren aanwezig. Het gebied zal dan ook louter in lage dichtheiden gebruikt worden door algemene soorten die zich wat verder van het voortplantingswater begeven zoals de gewone pad. Voor deze algemene beschermde soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. De ingreep zal geen negatieve effecten hebben op strikt beschermde amfibieën.

Reptielen
Door de sterke bebossing van het plangebied en het ontbreken van open plekken is het gebied minder geschikt voor reptielen. De op landgoed Zoomland voorkomende levendbarende hagedis zal dan ook in het plangebied ontbreken. De ingreep heeft geen effecten op reptielen.

Vogels
Het plangebied is geschikt voor algemene vogels van bos en struweel als merel, roodborstje, kuifmees en vink. Binnen het plangebied zijn geen grote vogelnesten aangetroffen in de boomkruinen. Nestelende roofvogels waarvan het habitat jaarrond beschermd is zijn dan ook niet aangetroffen. Ook zijn geen spechtenholten, spechtensmidsen of andere sporen die wijzen op intensief gebruik door spechten aangetroffen. Het gebied bevat geen gebouwen. Gebouwbewonende vogels zijn dan ook niet aanwezig in het gebied.

De ingreep zal geen negatieve effecten hebben op vogels waarvan het leefgebied jaarrond is beschermd. Voor de overige soorten gelden de normale voorzorgsmaatregelen, zoals werken buiten het broedseizoen.

Zoogdieren
Binnen het plangebied is een eekhoornnest aangetroffen in de kruin van een van de dennen. Binnen het gebied zijn slechts enkele dikkere bomen aanwezig, dit betreft Amerikaanse eiken. Hierin werden geen holten aangetroffen waarin vleermuizen kunnen verblijven. Wel is het waarschijnlijk dat vleermuizen met name van de randen van het plangebied gebruik maken om te foerageren en zich te verplaatsen.
Naast vleermuizen zal ook de strikt beschermde boommarter vermoedelijk van het gebied gebruik maken om te foerageren.
Verder komen binnen het plangebied algemene soorten als bosmuis, bosspitsmuis en rosse woelmuis voor.

De aanleg van de parkeerplaats kan negatieve effecten op de eekhoorn. Zo kan verstoring plaatsvinden en kan een vaste rust- en verblijfplaats verloren gaan. De staat van instandhouding van de soort is niet in het geding doordat voldoende leefgebied in de

omgeving aanwezig is om naar uit wijken. De eekhoorn is beschermd krachtens de Flora- en faunawet. De eekhoorn komt voor op lijst 2. Dit betekent dat geen ontheffing noodzakelijk is mits gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode.
Doordat het plangebied slechts een klein deel van het foerageergebied van de boommarter vormt en voldoende foerageergebied in de omgeving aanwezig is worden geen negatieve effecten op deze soort verwacht.
Door het aanleggen van de parkeerplaats worden de randlengten van de overgang bos-open gebied vergroot. Hiermee nemen de foerageermogelijkheden voor vleermuizen toe mits voldaan wordt aan de randvoorwaarde het ontbreken van verlichting. Op vleermuizen worden dan ook geen negatieve effecten verwacht.

Conclusies

Gebiedsbescherming
Voor de ingreep dient in overleg met de provincie gecompenseerd te worden voor het verlies aan EHS-oppervlakte. Er worden geen negatieve effecten verwacht op habitats en soorten die ten grondslag hebben gelegen aan de aanwijzing als Natura 2000 gebied. Effecten op Natura 2000 worden dan ook niet verwacht. Om negatieve effecten op de EHS te voorkomen wordt geadviseerd de parkeerplaats niet te verlichten.

Soortbescherming
Binnen het gebied komt een aantal beschermde soorten voor. Het gros van deze soorten is licht beschermd dat wil zeggen dat een vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen. Slechts de eekhoorn is zwaarder beschermd, indien gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode is voor deze soort geen ontheffing nodig. Nadrukkelijke randvoorwaarde is dat bij het verwijderen van de beplanting buiten het broedseizoen gewerkt wordt. Aanbevolen wordt om de werkzaamheden te benutten om langs de rand van de parkeerplaats een brede overgang van schrale berm naar opgaande zoom- en mantelvegetatie aan te leggen. Hierdoor ontstaat geschikt foerageergebied voor vleermuizen en mogelijk leefgebied voor de levendbarende hagedis.

Provincie Noord-Brabant

KOPIE

Besluit

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
info@brabant.nl
www.brabant.nl
Bank ING 67.45.60.043

VERZONDEN 29 OKT. 2012

Onderwerp
wijziging Verordening ruimte 2012 in verband met bestemmingsplan 'Klimbos e.o.'

Nummer
C20946793285053
Directie
Ruimtelijke Ontwikkeling & Handhaving

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

Gelet op artikel 4.9 van de Verordening ruimte Noord-Brabant 2012;

Overwegende dat
- Provinciale Staten op 11 mei 2012 hebben besloten tot vaststelling van de Verordening ruimte 2012;
- de gemeente Bergen op Zoom heeft verzocht om herbegrenzing van een deel van de ecologische hoofdstructuur in de directe omgeving van Landgoed Lievensberg, aangewezen in de Verordening ruimte 2012;
- met deze wijziging de vaststelling van het bestemmingsplan "Klimbos e.o" mogelijk wordt gemaakt;
- Gedeputeerde Staten bereid zijn dit verzoek in te willigen en daartoe een aantal begrenzingen in de Verordening ruimte 2012 aan te passen;

Besluiten:

vast te stellen de volgende, met planidn NL.IMRO.9930.wijzvrl2g0748Klim-va01 vast te leggen, wijziging van de Verordening ruimte 2012:

Het provinciehuis is vanaf het centraal station bereikbaar met stadsbus, lijn 61 en 64, halte Provinciehuis of met de treintaxi.

Nummer
C2094679/3285053

Artikel I **Wijzigingen**

De Verordening ruimte 2012 wordt als volgt gewijzigd:
1. Ecologische hoofdstructuur

In verband met het bestemmingsplan "Klimbos e.o." te Bergen op Zoom wordt nabij Landgoed Lievensberg te Bergen op Zoom de begrenzing gewijzigd van de ecologische hoofdstructuur, e.e.a. zoals digitaal vastgelegd in NL.IMR0.9930.wijzvr12g0748Klim-va01 en tevens analoog vastgelegd op de als bijlage 1 bij dit wijzigingsbesluit gevoegde kaart;

2. Groenblauwe mantel
In verband met het bestemmingsplan "Klimbos e.o." te Bergen op Zoom wordt op een perceel aan de oostzijde van Halsteren de begrenzing gewijzigd van de groenblauwe mantel, e.e.a. zoals digitaal vastgelegd in NL.IMR0.9930.wijzvr12g0748Klim-va01 en tevens analoog vastgelegd op de als bijlage 1 bij dit wijzigingsbesluit gevoegde kaart;

Artikel II **Inwerkingtreding**
Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal Blad waarin zij wordt geplaatst.

Artikel III **Citeertitel**
Deze regeling wordt aangehaald als: Wijziging Verordening ruimte 2012 in verband met bestemmingsplan Klimbos e.o., Bergen op Zoom

's-Hertogenbosch, 23 oktober 2012
Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

Voorzitter, Secretaris,

Toelichting

1. Algemeen

Inleiding

De gemeente Bergen op Zoom heeft het ontwerpbestemmingsplan 'Klimbos e.o.' in procedure gebracht voor een gebied in de omgeving van Landgoed Lievensberg. Daarbij is een wijziging in de ecologische hoofdstructuur (ehs) voorzien ten opzichte van de Ecologische Hoofdstructuur (ehs) zoals deze is opgenomen in de Verordening ruimte 2012.

Omdat de gemeente bij het vaststellen van een bestemmingsplan de verordening in acht moet nemen, zou het op dit moment niet mogelijk zijn het genoemde bestemmingsplan vast te stellen. Het is immers in strijd met de regels voor de ehs.

Vaststelling is dus alleen mogelijk wanneer de kaart van de Verordening ruimte zodanig is aangepast, dat het bestemmingsplan er niet langer mee in strijd is.

Om aanvaardbare en wenselijke wijzigingen in de ehs in het kader van een bestemmingsplan mogelijk te maken, bevat de verordening een regeling waarbij wij in een aantal gevallen onder voorwaarden de ehs-grenzen kunnen wijzigen.

Bevoegdheid herbegrenzing

Artikel 4.9. Wijziging van de begrenzing van de ecologische hoofdstructuur op verzoek voor kleinschalige ingrepen

Wij kunnen de begrenzing van de ecologische hoofdstructuur wijzigen ten behoeve van een individuele, kleinschalige ingreep die leidt tot een versterking van de ecologische hoofdstructuur in het desbetreffende gebied. Een wijziging van de begrenzing bedoeld in het eerste lid kan slechts plaatsvinden indien uit het verzoek van de gemeente om herbegrenzing blijkt dat:

a. de voorgestelde ingreep slechts leidt tot een beperkte aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van de ecologische hoofdstructuur in het desbetreffende gebied;
b. de voorgestelde ingreep leidt tot een kwalitatieve of kwantitatieve versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het desbetreffende gebied;
c. de voorgestelde ingreep is onderbouwd met een afweging van alternatieven;
d. de voorgestelde ingreep vergezeld gaat van zodanige maatregelen dat er sprake is van een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing;
e. de uitvoering van de voorgestelde ingreep en de daarbij betrokken maatregelen en de monitoring daarvan zijn verzekerd;
f. is verzekerd dat de uitvoering van de voorgestelde ingreep en de daarbij

betrokken maatregelen niet zijn gefinancierd uit de reguliere middelen die beschikbaar zijn op grond van de Subsidieregeling natuur- en landschapsbeheer Noord-Brabant en de Subsidieregeling kwaliteitsimpuls natuur en landschap Noord-Brabant;

g. wordt voldaan aan de regels inzake het compenseren van verlies van ecologische waarden en kenmerken bedoeld in artikel 4.11.

Wijziging van aangrenzende aanduidingen

In de Verordening ruimte 2012 wordt de ruimtelijke hoofdstructuur gevormd door het bestaand stedelijk gebied, de ecologische hoofdstructuur, de groenblauwe mantel en het agrarisch gebied. Deze aanduidingen sluiten op elkaar aan en overlappen niet.

Dit betekent dat een wijziging in één van deze eenheden ook gevolgen heeft voor de aangrenzende aanduiding. Er kan niet volstaan worden met het verwijderen van de ehs, dit zou namelijk een 'witte vlek' in de kaart opleveren - er moet op die plek ook een nieuwe legenda-eenheid aan worden toegekend.

De hoofdregels voor toekenning van het vlak waar de ehs is verwijderd zijn als volgt:

1. het vlak grenst ergens aan de groenblauwe mantel: het vlak krijgt de aanduiding groenblauwe mantel;
2. het vlak raakt geen groenblauwe mantel, maar wel bestaand stedelijk gebied: het vlak krijgt de aanduiding bestaand stedelijk gebied;
3. het vlak was volledig omringd door agrarisch gebied: het krijgt de aanduiding agrarisch gebied.
4. het vlak wordt volledig omringd door ehs: de toekenning van de aanduiding is maatwerk.

Andersom brengt de herbegrenzing ook met zich mee, dat op de locatie waar ehs wordt toegevoegd, een van de andere aanduidingen (agrarisch gebied, groenblauwe mantel, bestaand stedelijk gebied) vervalt.

In deze 'afgeleide' wijzigingen wordt bij deze herbegrenzing ook voorzien.

Raadplegen Verordening ruimte 2012

De wijziging heeft alleen betrekking op de begrenzingen van een beperkt aantal aanduidingen in de Verordening ruimte. Daarom dient naast dit wijzigingsbesluit ook altijd de Verordening ruimte 2012 op www.ruimtelijkeplannen.nl te worden geraadpleegd:

- voor de regels die van toepassing zijn op de gebieden die bij dit besluit zijn aangeduid als ecologische hoofdstructuur, groenblauwe mantel en agrarisch gebied;

- omdat er nog andere aanduidingen en dus regels op dezelfde locatie van toepassing kunnen zijn. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van een zoekgebied voor ecologische verbindingszone, een regionale waterberging, aardkundig waardevol gebied, enz.

Procedure van deze herbegrenzing

In artikel 4.6 van de Verordening ruimte is een procedure voorzien voor de herbegrenzing van de ehs. Deze strekt ertoe, dat wij kennis kunnen nemen van zienswijzen over de nieuwe ehs-grenzen, voordat wij hierover een besluit nemen. Omwille van overzichtelijkheid en ter voorkoming van vertraging in de gemeentelijke besluitvorming is bepaald dat hiervoor gelegenheid wordt geboden tegelijkertijd met de terinzagelegging van het ontwerp-bestemmingsplan.

Het ontwerpbestemmingsplan 'Klimbos e.o.' heeft van 4 juni 2012 tot en met 16 juli 2012 ter inzage gelegen. Binnen deze periode zijn drie zienswijzen ontvangen met betrekking tot de wijziging van de ehs en de voorgestelde natuurcompensatie.

Beschrijving van het plan

Het ontwerpbestemmingsplan 'Klimbos e.o.' bevat de planologisch-juridische regeling voor enkele gebieden in de omgeving van Landgoed Lievensberg en een gebied ten oosten van de kern Halsteren.

Onderdeel van het bestemmingsplan is een ingreep in de ehs, in verband met de geplande parkeerplaats. Het deel van het plangebied waarin de geplande parkeerplaats is gelegen heeft de geldende bestemming 'Bos en natuur' en ligt in de ehs.

Ten behoeve van deze parkeerplaats heeft de gemeente Bergen op Zoom ons het verzoek gedaan om, met toepassing van artikel 4.9 Verordening ruimte (kleinschalige ingrepen), de ecologische hoofdstructuur te herbegrenzen. In het kader van het onderhavige verzoek om herbegrenzing is een compensatieplan opgesteld.

Zowel de ingreep als de compensatie van de ehs vindt plaats in bestemmings-plan 'Klimbos e.o.'. Voor het plangebied waar de natuurcompensatie is gepland, een gebied ten oosten van de kern Halsteren, geldt de bestemming "Agrarische hoofdstructuur" met de differentiatie landschappelijk of aardkundig waardevol en de aanduiding 'dagrecreatief gebied'. In het bestemmingsplan 'Klimbos e.o.' is dit gebied bestemd tot 'natuur'.

Beoordeling

In de Verordening ruimte Noord-Brabant 2012 zijn in hoofdstuk 4, regels opgenomen aangaande de ecologische hoofdstructuur.

Aan de bevoegdheid om medewerking te verlenen aan een verzoek als bedoeld in artikel 4.9 Verordening ruimte 2012 zijn voorwaarden (voornoemd) verbonden.

In de stukken die behoren tot het verzoek van de gemeente Bergen op Zoom om herbegrenzing als bedoeld in artikel 4.9 Verordening ruimte en de toelichting van het bestemmingsplan plan en bijbehorende stukken wordt zorgvuldig gemotiveerd dat er voldaan wordt aan de voorwaarden van artikel 4.9 Verordening ruimte.

Het parkeerterrein (4000 m2) beschouwen wij als een beperkte aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van de ecologische hoofdstructuur in het onderhavige gebied. Door dit parkeerterrein, dat een natuurlijke inrichting krijgt, zal de recreatieve druk op de Brabantse Wal afgeleid worden naar de stadsranden-entrees. Dit parkeerterrein is één van de ontwikkelingen in het kader van de recreatiepoort bij Landgoed Lievensberg. In groter verband is dit geschetst in de Gebiedsvisie voor Bergen op Zoom Oost, die door de gemeenteraad van Bergen op Zoom is vastgesteld.

Omdat door dit parkeerterrein de recreatieve druk op de Brabantse Wal wat afgeleid wordt leidt deze ingreep tot een kwalitatieve en kwantitatieve verbetering en versterking van de ecologische waarden en kenmerken van de Brabantse Wal.

Voor dit parkeerterrein zijn diverse alternatieven voor parkeren en locaties in beeld gebracht en afgewogen. In dit verband merken wij op dat naar aanleiding van inspraakreacties de locatie nog is aangepast en dichter naar de stadsrand is verplaatst.

Alternatieve locaties voor een dergelijke parkeerplaats, die tevens invulling geeft aan de recreatieve poort blijken niet aanwezig, onder andere vanwege bestaande functies ter plaatse, eigendomssituaties en omdat het grootste deel van het daarvoor in aanmerking komend gebied behoort tot de ehs of verkeersonveilig is. Wij zijn van mening dat de gemeente voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat alternatieven hetzij niet wenselijk zijn vanuit verkeersveiligheid hetzij niet mogelijk vanwege eigendomsverhoudingen. Verder merken wij op dat het gebied waar de recreatieve poort is gepland grotendeels tot de ehs behoort en alternatieven buiten de ehs vrijwel ontbreken.

De uitvoering van de voorgestelde ingreep en de monitoring zijn voldoende verzekerd mede omdat de inrichting in overleg plaats vindt met Brabants Landschap, die ook eigenaar is van dit terrein.

De gemeente Bergen op Zoom bekostigt de aanleg, waardoor er geen sprake is van gebruikmaking van subsidiegelden voor natuur en landschap zoals bedoeld in artikel 4.9, lid 2f Verordening ruimte.

De natuurcompensatie, die nodig is vanwege de ingreep in de ehs, voldoet aan de eisen zoals gesteld in artikel 4.11 verordening ruimte. Voor de ingreep van 4000 m2 wordt 14.000 m2 gecompenseerd in een gebied ten oosten van de kern Halsteren. De locatie van de natuurcompensatie is onderdeel van het bestemmingsplan 'Klimbos e.o.' en is daarmee planologisch geborgd. Deze natuurcompensatie is ook financieel-juridisch voldoende veiliggesteld.

Zienswijzen

Wij hebben er kennis van genomen dat er drie zienswijzen zijn ingediend die gericht zijn tegen de benodigde wijziging van de ehs en de voorgestelde natuurcompensatie.

In de zienswijzen wordt gesteld dat:

1. De afstand van het parkeerterrein tot het educatiecentrum, zodanig groot is dat bezoekers daarvan geen gebruik zullen maken en er elders parkeeroverlast zal ontstaan.
2. De behoefteberekening voor het aantal benodigde parkeerplaatsen ontbreekt. Het is niet duidelijk of het parkeerterrein wordt aangelegd.
3. Een parkeerterrein van 4000 m2 ten onrechte als kleinschalig wordt aangemerkt.
4. Het onderzoek naar alternatieven voor het parkeerterrein ontoereikend is. Het terrein van Stay-Okay is ten onrechte buiten beschouwing gelaten. De Balsedreef hoeft niet heringericht te worden omdat de huidige capaciteit in vrijwel alle gevallen voldoende is.
5. De parkeerbehoefte wordt vooral veroorzaakt door enkele bedrijven, die zelf in de parkeerbehoefte moeten voorzien.
6. Dat de aantasting van de ehs groter is omdat ontwikkelingen bij de Boslustlaan niet zijn meegenomen. De wens om de uitgangspunten voor de inrichting van het gebied waar natuurcompensatie is gepland dient in de regels opgenomen te worden.
7. Het parkeerterrein ter plaatse ongewenst is vanwege beperkingen die dat voor een bestaand bedrijf tot gevolg heeft en om mogelijke criminaliteit te voorkomen.

Overwegingen

In de Nota van commentaar, die behoort bij het verzoek van de gemeente Bergen op Zoom om herbegrenzing gaat de gemeente uitvoerig in op de ingezonden zienswijzen. Ten aanzien van deze zienswijzen merken wij, aanvullend op het commentaar van de gemeente het volgende op.

Uit het commentaar van de gemeente blijkt dat de huidige inrichting van de Balsedreef en de beschikbare parkeercapaciteit bij piekdrukte te kort schiet. Het is dan niet mogelijk om het aantal bezoekers op een adequate wijze te faciliteren. Daarnaast verwacht de gemeente dat door de ontwikkeling van de recreatieve poort extra parkeerbehoefte ontstaat. Om zowel de bestaande situatie bij piekdrukte te verbeteren als in te spelen op de ontwikkeling van de recreatieve poort is er naast een herinrichting van de Balsedreef voor gekozen om een parkeerterrein te realiseren aan de noordzijde van de Balsedreef. Het geplande parkeerterrein is een overloopterrein, in pieksituaties, voor bezoekers van de recreatieve poort. Wij onderschrijven de noodzaak van dit parkeerterrein. Over de inrichting en het beheer van het parkeerterrein zijn afspraken gemaakt met de eigenaar, Brabants Landschap. De bestaande parkeercapaciteit langs de Balsedreef blijft ook na herinrichting gehandhaafd.

De op het terrein van de Stay-Okay geprojecteerde functies dienen op grond van het bestemmingsplan op eigen terrein te voorzien in de parkeerbehoefte.

Er wordt als gevolg van dit bestemmingsplan niet meer ehs aangetast dan het gebied waar het parkeerterrein is gepland. De ontwikkelingen op het terrein van de Stay-Okay zijn al mogelijk op grond van het geldend bestemmingsplan. Door middel van onderzoek is vast komen te staan dat het klimbos geen aantasting van de ehs tot gevolg heeft.

Het verzoek om de uitgangspunten voor de inrichting van het compensatiegebied over te nemen in de regels is gehonoreerd.

Ten aanzien van de kleinschaligheid van de ingreep merken wij op dat de Verordening ruimte 2012 geen definitie bevat of maatvoering aan de hand waarvan bepaald kan worden of een ontwikkeling al dan niet kleinschalig is. Wij zijn echter van mening dat een terrein van 4000 m2 als een kleinschalige ontwikkeling beschouwd kan worden.

Conclusie

In de toelichting op het ontwerp-bestemmingsplan 'Klimbos e.o.' en in de daaraan ten grondslag liggende onderzoeken, wordt zorgvuldig onderbouwd dat aan de regels behorend bij een verzoek om wijziging van de ecologische hoofdstructuur op verzoek voor kleinschalige ingrepen wordt voldaan. Planologisch is dit op een juiste wijze doorvertaald in het bestemmingsplan 'Klimbos e.o.' dat daarmee voldoet aan de daaraan gestelde regels in de Verordening ruimte Noord-Brabant 2012.

2 Wijzigingen begrenzingen

Wijziging ecologische hoofdstructuur

Ecologische hoofdstructuur, verwijderd

In verband met de aanleg van het parkeerterrein aan de Balsedreef, zal een gedeelte van de bestaande natuur verdwijnen. Dit is aangeduid als 'Ecologische hoofdstructuur, verwijderd'.

Ecologische hoofdstructuur, toegevoegd

Ter compensatie van de natuur die vervalt, wordt er nieuwe natuur aangelegd op een perceel aan de oostkant van de kern Halsteren dat nog geen deel uitmaakt van de ehs in Bergen op Zoom. De locatie is aangeduid als 'Ecologische hoofdstructuur, toegevoegd'.

Wijziging groenblauwe mantel

Groenblauwe mantel, toegevoegd

Als gevolg van de wijzigingen in de ehs, treden er ook wijzigingen op in de groenblauwe mantel: deze aanduiding is toegekend op de locaties die tot dit wijzigingsbesluit als ehs waren aangewezen. Meer informatie hierover is te vinden in de paragraaf 'Wijziging van aangrenzende aanduidingen'.

Groenblauwe mantel, verwijderd

Als gevolg van de wijzigingen in de ecologische hoofdstructuur, treden er ook wijzigingen op in de groenblauwe mantel: deze aanduiding is verwijderd op de locatie waar de ecologische hoofdstructuur is toegevoegd. Meer informatie hierover is te vinden in de paragraaf 'Toelichting'.

Provincie Noord-Brabant

Wijziging Verordening ruimte 2012 ivm bestemmingsplan Klimbos, Bergen op Zoom

Inhoudsopgave

Regels		**3**
Artikel I	**Wijzigingen**	**3**
Artikel II	**Inwerkingtreding**	**3**
Artikel III	**Citeertitel**	**3**
Toelichting		**4**
Hoofdstuk 1	**Algemeen**	**4**
1.1.	**Inleiding**	**4**
1.2.	**Bevoegdheid herbegrenzing**	**4**
1.3.	**Wijziging van aangrenzende aanduidingen**	**5**
1.4.	**Raadplegen Verordening ruimte 2012**	**5**
1.5.	**Procedure van deze herbegrenzing**	**6**
1.6.	**Beschrijving van het plan**	**6**
1.7.	**Beoordeling**	**7**
Hoofdstuk 2	**Wijzigingen begrenzingen**	**10**
2.1.	**Wijziging ecologische hoofdstructuur**	**10**
2.2.	**Wijziging groenblauwe mantel**	**10**

Regels

Artikel I Wijzigingen

De Verordening ruimte 2012 wordt als volgt gewijzigd:

1. Ecologische hoofdstructuur

In verband met het bestemmingsplan "Klimbos e.o." te Bergen op Zoom wordt nabij Landgoed Lievensberg de begrenzing gewijzigd van ecologische hoofdstructuur, e.e.a. zoals digitaal vastgelegd in dit besluit;

2. Groenblauwe mantel

In verband met het bestemmingsplan "Klimbos e.o." te Bergen op Zoom wordt van een perceel aan de oostzijde van Halsteren de begrenzing gewijzigd van de groenblauwe mantel, e.e.a. zoals digitaal vastgelegd in dit besluit;

Artikel II Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal Blad waarin zij wordt geplaatst.

Artikel III Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Wijziging Verordening ruimte 2012 ivm bestemmingsplan Klimbos, Bergen op Zoom

Toelichting

Hoofdstuk 1 Algemeen

1.1. Inleiding

De gemeente Bergen op Zoom heeft het ontwerpbestemmingsplan 'Klimbos e.o.' in procedure gebracht voor een gebied in de omgeving van Landgoed Lievensberg. Daarbij is een wijziging in de ecologische hoofdstructuur (ehs) voorzien ten opzichte van de Ecologische Hoofdstructuur (ehs) zoals deze is opgenomen in de Verordening ruimte 2012.

Omdat de gemeente bij het vaststellen van een bestemmingsplan de verordening in acht moet nemen, zou het op dit moment niet mogelijk zijn het genoemde bestemmingsplan vast te stellen. Het is immers in strijd met de regels voor de ehs.

Vaststelling is dus alleen mogelijk wanneer de kaart van de Verordening ruimte zodanig is aangepast, dat het bestemmingsplan er niet langer mee in strijd is.

Om aanvaardbare en wenselijke wijzigingen in de ehs in het kader van een bestemmingsplan mogelijk te maken, bevat de verordening een regeling waarbij wij in een aantal gevallen onder voorwaarden de ehs-grenzen kunnen wijzigen.

1.2. Bevoegdheid herbegrenzing

Artikel 4.9. Wijziging van de begrenzing van de ecologische hoofdstructuur op verzoek voor kleinschalige ingrepen

Gedeputeerde Staten kunnen de begrenzing van de ecologische hoofdstructuur wijzigen ten behoeve van een individuele, kleinschalige ingreep die leidt tot een versterking van de ecologische hoofdstructuur in het desbetreffende gebied.

Een wijziging van de begrenzing bedoeld in het eerste lid kan slechts plaatsvinden indien uit het verzoek van de gemeente om herbegrenzing blijkt dat:

a. de voorgestelde ingreep slechts leidt tot een beperkte aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van de ecologische hoofdstructuur in het desbetreffende gebied;

b. de voorgestelde ingreep leidt tot een kwalitatieve of kwantitatieve versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het desbetreffende gebied;

c. de voorgestelde ingreep is onderbouwd met een afweging van alternatieven;

d. de voorgestelde ingreep vergezeld gaat van zodanige maatregelen dat er sprake is van een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing;

e. de uitvoering van de voorgestelde ingreep en de daarbij betrokken

maatregelen en de monitoring daarvan zijn verzekerd;

f. is verzekerd dat de uitvoering van de voorgestelde ingreep en de daarbij betrokken maatregelen niet zijn gefinancierd uit de reguliere middelen die beschikbaar zijn op grond van de Subsidieregeling natuur- en landschapsbeheer Noord-Brabant en de Subsidieregeling kwaliteitsimpuls natuur en landschap Noord-Brabant;

g. wordt voldaan aan de regels inzake het compenseren van verlies van ecologische waarden en kenmerken bedoeld in artikel 4.11.

1.3. Wijziging van aangrenzende aanduidingen

In de Verordening ruimte wordt de ruimtelijke hoofdstructuur gevormd door het bestaand stedelijk gebied, de ecologische hoofdstructuur, de groenblauwe mantel en het agrarisch gebied. Deze aanduidingen sluiten op elkaar aan en overlappen niet.

Dit betekent dat een wijziging in één van deze eenheden ook gevolgen heeft voor de aangrenzende aanduiding. Er kan niet volstaan worden met het verwijderen van de ehs, dit zou namelijk een 'witte vlek' in de kaart opleveren - er moet op die plek ook een nieuwe legendaeenheid aan worden toegekend.

De hoofdregels voor toekenning van het vlak waar de ehs is verwijderd zijn als volgt:

1. het vlak grenst ergens aan de groenblauwe mantel: het vlak krijgt de aanduiding groenblauwe mantel;
2. het vlak raakt geen groenblauwe mantel, maar wel bestaand stedelijk gebied: het vlak krijgt de aanduiding bestaand stedelijk gebied;
3. het vlak was volledig omringd door agrarisch gebied: het krijgt de aanduiding agrarisch gebied.
4. het vlak wordt volledig omringd door ehs: de toekenning van de aanduiding is maatwerk.

Andersom brengt de herbegrenzing ook met zich mee, dat op de locatie waar ehs wordt toegevoegd, een van de andere aanduidingen (agrarisch gebied, groenblauwe mantel, bestaand stedelijk gebied) vervalt.

In deze 'afgeleide' wijzigingen wordt bij deze herbegrenzing ook voorzien.

1.4. Raadplegen Verordening ruimte 2012

De wijziging heeft alleen betrekking op de begrenzingen van een beperkt aantal aanduidingen in de Verordening ruimte. Daarom dient naast dit wijzigingsbesluit ook altijd de Verordening ruimte 2012 op www.ruimtelijkeplannen.nl te worden geraadpleegd:

- voor de regels die van toepassing zijn op de gebieden die bij dit besluit zijn aangeduid als ecologische hoofdstructuur, groenblauwe mantel en agrarisch gebied;
- omdat er nog andere aanduidingen en dus regels op dezelfde locatie van toepassing kunnen zijn. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van een zoekgebied voor ecologische verbindingszone, een regionale waterberging, aardkundig waardevol gebied, enz.

1.5. Procedure van deze herbegrenzing

In artikel 4.6 van de Verordening ruimte is een procedure voorzien voor de herbegrenzing van de ehs. Deze strekt ertoe, dat wij kennis kunnen nemen van zienswijzen over de nieuwe ehs-grenzen, voordat wij hierover een besluit nemen. Omwille van overzichtelijkheid en ter voorkoming van vertraging in de gemeentelijke besluitvorming is bepaald dat hiervoor gelegenheid wordt geboden tegelijkertijd met de terinzagelegging van het ontwerp-bestemmingsplan.

Het ontwerpbestemmingsplan 'Klimbos e.o.' heeft van 4 juni 2012 tot en met 16 juli 2012 ter inzage gelegen. Binnen deze periode zijn drie zienswijzen ontvangen met betrekking tot de wijziging van de ehs en de voorgestelde natuurcompensatie.

1.6. Beschrijving van het plan

Het ontwerpbestemmingsplan 'Klimbos e.o.' bevat de planologisch-juridische regeling voor enkele gebieden in de omgeving van Landgoed Lievensberg en een gebied ten oosten van de kern Halsteren.

Onderdeel van het bestemmingsplan is een ingreep in de ehs, in verband met de geplande parkeerplaats. Het deel van het plangebied waarin de geplande parkeerplaats is gelegen heeft de geldende bestemming 'Bos en natuur' en ligt in de ehs.

Ten behoeve van deze parkeerplaats heeft de gemeente Bergen op Zoom ons het verzoek gedaan om, met toepassing van artikel 4.9 Verordening ruimte (kleinschalige ingrepen), de ecologische hoofdstructuur te herbegrenzen. In het kader van het onderhavige verzoek om herbegrenzing is een compensatieplan opgesteld.

Zowel de ingreep als de compensatie van de ehs vindt plaats in bestemmingsplan 'Klimbos e.o.'. Voor het plangebied waar de natuurcompensatie is gepland, een gebied ten oosten van de kern Halsteren, geldt de bestemming "Agrarische hoofdstructuur" met de differentiatie landschappelijk of aardkundig waardevol en de aanduiding 'dagrecreatief gebied'. In het bestemmingsplan 'Klimbos e.o.' is dit gebied bestemd tot 'natuur'.

1.7. Beoordeling

In de Verordening ruimte Noord-Brabant 2012 zijn in hoofdstuk 4, regels opgenomen aangaande de ecologische hoofdstructuur.

Aan de bevoegdheid om medewerking te verlenen aan een verzoek als bedoeld in artikel 4.9 Verordening ruimte 2012 zijn voorwaarden (voornoemd) verbonden.

In de stukken die behoren tot het verzoek van de gemeente Bergen op Zoom om herbegrenzing als bedoeld in artikel 4.9 Verordening ruimte en de toelichting van het bestemmingsplan plan en bijbehorende stukken wordt zorgvuldig gemotiveerd dat er voldaan wordt aan de voorwaarden van artikel 4.9 Verordening ruimte.

Het parkeerterrein (4000 m2) beschouwen wij als een beperkte aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van de ecologische hoofdstructuur in het onderhavige gebied. Door dit parkeerterrein, dat een natuurlijke inrichting krijgt, zal de recreatieve druk op de Brabantse Wal afgeleid worden naar de stadsranden-entrees. Dit parkeerterrein is één van de ontwikkelingen in het kader van de recreatiepoort bij Landgoed Lievensberg. In groter verband is dit geschetst in de Gebiedsvisie voor Bergen op Zoom Oost, die door de gemeenteraad van Bergen op Zoom is vastgesteld.

Omdat door dit parkeerterrein de recreatieve druk op de Brabantse Wal wat afgeleid wordt leidt deze ingreep tot een kwalitatieve en kwantitatieve verbetering en versterking van de ecologische waarden en kenmerken van de Brabantse Wal.

Voor dit parkeerterrein zijn diverse alternatieven voor parkeren en locaties in beeld gebracht en afgewogen. In dit verband merken wij op dat naar aanleiding van inspraakreacties de locatie nog is aangepast en dichter naar de stadsrand is verplaatst.

Alternatieve locaties voor een dergelijke parkeerplaats, die tevens invulling geeft aan de recreatieve poort blijken niet aanwezig, onder andere vanwege bestaande functies ter plaatse, eigendomssituaties en omdat het grootste deel van het daarvoor in aanmerking komend gebied behoort tot de ehs of verkeersonveilig is. Wij zijn van mening dat de gemeente voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat alternatieven hetzij niet wenselijk zijn vanuit verkeersveiligheid hetzij niet mogelijk vanwege eigendomsverhoudingen. Verder merken wij op dat het gebied waar de recreatieve poort is gepland grotendeels tot de ehs behoort en alternatieven buiten de ehs vrijwel ontbreken.

De uitvoering van de voorgestelde ingreep en de monitoring zijn voldoende verzekerd mede omdat de inrichting in overleg plaats vindt met Brabants Landschap, die ook eigenaar is van dit terrein.

De gemeente Bergen op Zoom bekostigt de aanleg, waardoor er geen sprake is van gebruikmaking van subsidiegelden voor natuur en landschap zoals bedoeld in artikel 4.9, lid 2f Verordening ruimte.

De natuurcompensatie, die nodig is vanwege de ingreep in de ehs, voldoet aan de eisen zoals gesteld in artikel 4.11 verordening ruimte. Voor de ingreep van 4000 m2 wordt 14.000 m2 gecompenseerd in een gebied ten oosten van de kern Halsteren. De locatie van de natuurcompensatie is onderdeel van het bestemmingsplan 'Klimbos e.o.' en is daarmee planologisch geborgd. Deze natuurcompensatie is ook financieel-juridisch voldoende veiliggesteld.

1.7.1. Zienswijzen

Wij hebben er kennis van genomen dat er drie zienswijzen zijn ingediend die gericht zijn tegen de benodigde wijziging van de ehs en de voorgestelde natuurcompensatie.

In de zienswijzen wordt gesteld dat:

1. De afstand van het parkeerterrein tot het educatiecentrum, zodanig groot is dat bezoekers daarvan geen gebruik zullen maken en er elders parkeeroverlast zal ontstaan.
2. De behoefteberekening voor het aantal benodigde parkeerplaatsen ontbreekt. Het is niet duidelijk of het parkeerterrein wordt aangelegd.
3. Een parkeerterrein van 4000 m2 ten onrechte als kleinschalig wordt aangemerkt.
4. Het onderzoek naar alternatieven voor het parkeerterrein ontoereikend is. Het terrein van Stay-Okay is ten onrechte buiten beschouwing gelaten. De Balsedreef hoeft niet heringericht te worden omdat de huidige capaciteit in vrijwel alle gevallen voldoende is.
5. De parkeerbehoefte wordt vooral veroorzaakt door enkele bedrijven, die zelf in de parkeerbehoefte moeten voorzien.
6. Dat de aantasting van de ehs groter is omdat ontwikkelingen bij de Boslustlaan niet zijn meegenomen. De wens om de uitgangspunten voor de inrichting van het gebied waar natuurcompensatie is gepland dient in de regels opgenomen te worden.
7. Het parkeerterrein ter plaatse ongewenst is vanwege beperkingen die dat voor een bestaand bedrijf tot gevolg heeft en om mogelijke criminaliteit te voorkomen.

Overwegingen

In de Nota van commentaar, die behoort bij het verzoek van de gemeente Bergen op Zoom om herbegrenzing gaat de gemeente uitvoerig in op de ingezonden zienswijzen. Ten aanzien van deze zienswijzen merken wij, aanvullend op het commentaar van de gemeente het volgende op.

Uit het commentaar van de gemeente blijkt dat de huidige inrichting van de Balsedreef en de beschikbare parkeercapaciteit bij piekdrukte te kort schiet. Het is dan niet mogelijk om het aantal bezoekers op een adequate wijze te faciliteren. Daarnaast verwacht de gemeente dat door de ontwikkeling van de recreatieve poort extra parkeerbehoefte ontstaat. Om zowel de bestaande situatie bij piekdrukte te verbeteren als in te spelen op de ontwikkeling van de recreatieve poort is er naast een herinrichting van de Balsedreef voor gekozen om een parkeerterrein te realiseren aan de noordzijde van de Balsedreef. Het geplande parkeerterrein is een overloopterrein, in pieksituaties, voor bezoekers van de recreatieve poort. Wij onderschrijven de noodzaak van dit parkeerterrein. Over de inrichting en het beheer van het parkeerterrein zijn afspraken gemaakt met de eigenaar, Brabants Landschap. De bestaande parkeercapaciteit langs de Balsedreef blijft ook na herinrichting gehandhaafd.

De op het terrein van de Stay-Okay geprojecteerde functies dienen op grond van het bestemmingsplan op eigen terrein te voorzien in de parkeerbehoefte.

Er wordt als gevolg van dit bestemmingsplan niet meer ehs aangetast dan het gebied waar het parkeerterrein is gepland. De ontwikkelingen op het terrein van de Stay-Okay zijn al mogelijk op grond van het geldend bestemmingsplan. Door middel van onderzoek is vast komen te staan dat het klimbos geen aantasting van de ehs tot gevolg heeft.

Het verzoek om de uitgangspunten voor de inrichting van het compensatiegebied over te nemen in de regels is gehonoreerd.

Ten aanzien van de kleinschaligheid van de ingreep merken wij op dat de Verordening ruimte 2012 geen definitie bevat of maatvoering aan de hand waarvan bepaald kan worden of een ontwikkeling al dan niet kleinschalig is. Wij zijn echter van mening dat een terrein van 4000 m2 als een kleinschalige ontwikkeling beschouwd kan worden.

1.7.2. Conclusie

In de toelichting op het ontwerp-bestemmingsplan 'Klimbos e.o.' en in de daaraan ten grondslag liggende onderzoeken, wordt zorgvuldig onderbouwd dat aan de regels behorend bij een verzoek om wijziging van de ecologische hoofdstructuur op verzoek voor kleinschalige ingrepen wordt voldaan. Planologisch is dit op een juiste wijze doorvertaald in het bestemmingsplan 'Klimbos e.o.' dat daarmee voldoet aan de daaraan gestelde regels in de Verordening ruimte Noord-Brabant 2012.

Hoofdstuk 2 Wijzigingen begrenzingen

2.1. Wijziging ecologische hoofdstructuur

2.1.1. Ecologische hoofdstructuur, verwijderd

In verband met de aanleg van het parkeerterrein aan de Balsedreef, zal een gedeelte van de bestaande natuur verdwijnen. Dit is aangeduid als 'Ecologische hoofdstructuur, verwijderd'.

2.1.2. Ecologische hoofdstructuur, toegevoegd

Ter compensatie van de natuur die vervalt, wordt er nieuwe natuur aangelegd op een perceel aan de oostkant van de kern Halsteren dat nog geen deel uitmaakt van de ehs in Bergen op Zoom. De locatie is aangeduid als 'Ecologische hoofdstructuur, toegevoegd'.

2.2. Wijziging groenblauwe mantel

2.2.1. Groenblauwe mantel, toegevoegd

Als gevolg van de wijzigingen in de ehs, treden er ook wijzigingen op in de groenblauwe mantel: deze aanduiding is toegekend op de locaties die tot dit wijzigingsbesluit als ehs waren aangewezen. Meer informatie hierover is te vinden in de paragraaf 'Wijziging van aangrenzende aanduidingen'.

2.2.2. Groenblauwe mantel, verwijderd

Als gevolg van de wijzigingen in de ecologische hoofdstructuur, treden er ook wijzigingen op in de groenblauwe mantel: deze aanduiding is verwijderd op de locatie waar de ecologische hoofdstructuur is toegevoegd. Meer informatie hierover is te vinden in de paragraaf 'Toelichting'.

Wijziging Verordening ruimte ivm bp Klimbos, Bergen op Zoom
NL.IMRO.9930.wijzvr12g0748Klim-va01

Provincie Noord-Brabant

Heerle

Legenda herbegrenzingsbesluit

- Besluitgebied
- Ecologische hoofdstructuur, verwijderd
- Groenblauwe mantel, verwijderd
- Groenblauwe mantel, toegevoegd
- Ecologische hoofdstructuur, toegevoegd

Bron: Provincie Noord-Brabant
Copyright © Dienst voor het kadaster en de openbare registers Apeldoorn
tek. nr. 27047, 23 Oktober 2012 bureau GEO, Provincie Noord-Brabant

0 750 1.500 Meters

N